

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja so-
kletne 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2950 — nočna 2994, 2994 in 2050

SCLOVENE

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563;
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2999

Blagoslov ali prokletstvo

Srednjeveška življenska modrost je iz-
našla sledeče navodilo za življenje: vive, ut
vivas — Zivi, zato da živiš! Beseda ima glo-
bok smisel, ki je prav isti, kakor ga najdemo
pri raznih modrijanih vseh časov izraženega,
da je namreč v našem življenju najvaž-
nejše prav za prav življenje samo. Prav res
bi pa težko bilo dobiti misel, ki bi bolj na-
sprotnovala današnjemu načinu življenja!
Kajti mnogo bolj kot življenje samo, nje-
govo bistvo, izvor in namen, zanimajo člo-
veka naše dobe spremljevalne okoliščine in
pa sredstva za življenje. Saj je ves zakopan
v skrbi, kako bi si le-teh čim več in čim hi-
treje pridobil, da bi mu ostalo vendarle še
kaj časa, da bi jih tudi užival! To globoko
teženje človeka po sredstvih je dovedlo do
jemanja obresti, je ustvarilo kapitalizem,
stroje, delitev dela in kapitala ter vso mo-
derno tehniko. Nihče ne zanika, da so se
najraznovrstnejša sredstva za življenje s po-
močjo tehnike silno namnožila in so mnoga
postala dostopna tudi za široke ljudske pla-
sti. Kazno je, da je civilizacija z vsemi svoji
modernejimi pridobitvami v marsičem
olajšala in polepšala naše življenje.

Sredi velikega navdušenja za pridobitve
civilizacije pa nam veselo kvari vedno
temnejše sence. Prihajamo do prepričanja,
da ni bilo dobro, ker smo ljudi naravnani
tako zelo izključno na izboljšanje njihove
materielne eksistence. Pomislimo le na reali-
zem industrijske proizvodnje. Američani so
bili uverjeni, da je napredek civilizacije
istoveten z dvigom proizvodnje. Prav za
prav smo tudi Evropejci tako mislili in jih
pričeli v vsem slepo in divje posnemati. Vse
je bilo prepričano, da se bodo življenjski po-
godi človeka izboljšali v tisti meri, kolikor
bolj bo človek gospodaril nad naravo, kolikor
bolj bo brezdušni služabnik iz železa in je-
kla, to je stroj, nadomestil pri delu živega
človeka. In kaj je bila posledica te vedno
hujše racionalizacije? Res, proizvodnja je
silno narasla, toda masno blago je ustvarilo
tudi masnega človeka. Mehanično delo s
stroji je tudi delavstvo izmehaniziralo, izpoli-
mu je dušo, ga spremenilo v živ avtomat in
napravilo iz njega kolektiv, kakor ga pozna-
mo le še iz sadov boljševiške revolucije. Mi-
lijonom pa je stroj sploh vzel eksistenco in
vsak zaslužek. Racionalizacija je dovedla do
nadprodukcije in brezposelnosti, brezposel-
nost pa do splošnega obubožanja in revščine
delovnih stanov. Mesto blagoslova — pro-
kletstvo!

Vzemimo drug slučaj! Od nekdaj je člo-
vek gojil ponosno željo, da bi se mogel dvig-
niti nad zemljo, v višino, da bi kakor ptica
zaplaval proti soncu. Sanje tisočletij so v
naši dobi postala resnica. Človek leta po
zrak, ustvaril si je čudovite stroje, ki ga z
nikdar sluten brzino in vztrajnostjo preva-
žajo iz kraja v kraj. Človek ni več le gospo-
dar zemlje in podzemlja, ampak tudi zraka.
—Toda, tudi ta grandiozna iznajdba člove-
škega uma grozi, da se bo človeštvo mesto v
blagoslov spremenila v strašno prokletstvo.
Ze danes se moramo z vso resnostjo vprašati:
Kaj smo prav za prav z zrakoplovom in
letalom pridobili? Ali ne samo novo, stra-
šno orožje, ki od leta do leta požira večje
množine denarja, ljudi, sil in materiala? In
kaj bi šele bilo v slučaju vojne! So edini
v tem, da je letalo najučinkovitejše orožje,
ki more povzročiti daleč na okrog najhujše
razdejanje. Letalska vojna bi našo Evropo
v kratkem spremenila v eno samo veliko
grobino in kupi razvalin bi bili nema priča
nekdanje njene kulture in blagostanja. Le-
talo — ponos moderne tehnike — nas je bolj
obremenilo kakor razbremenilo. To je ravno
najbolj tragično od vsega tragičnega, kar se
drži moderne civilizacije: z vsem svojim na-
predkom se človek vedno bolj obremenuje.
Čim dalje živi in čim bolj rafinirana so sred-
stva, ki naj mu olajšajo in dvignejo življenjs-
ke užitke, tem večje je breme, ki teži na
njegovih prsih. Pomislimo v tej zvezi
na oboroževanje. Silovitost, s katero se je Ev-
ropa vrgla zadnja leta v ta vse požirajoč
vrtinec, je že prava blaznost. Velike in bogate
države izdajajo po 40% vseh državnih do-
hodkov za orožje! Ne bo dolgo, pa se bo to
usodno razmerje pomaknilo na 50, 60 odstot-
kov in tako naprej do popolnega zastoja in
uničenja vsega gospodarstva — celo brez
vojne. Evropa te blazne tekme ne bo več
dolgo vzdržala in je papež v svojem zadnjem
mirovnem govoru z vzklikom sv. pisma:
»Gospod, otmi nas, poginjamole! zadel gotovo
pravo razpoloženje vseh pošteno mislečih
ljudi na svetu.

Civilizacija nam je zrasla čez glavo, ne
moremo je več sprejemati, postala je proti-
naravna, ker se mesto v sredstvo napredka
sprevrta vedno bolj v oviro prave kulture.
Kultura se duši v novodobni civilizaciji, ka-
kor riba na zraku. Zakaj? Zato, ker nismo
pravočasno pomislili, da sta »napredek«
in znanost sama po sebi vsaj toliko pripravna
tudi za rušenje kakor za zidanje. Že jutri
nam znanost utegne odkriti skrivnosti, ki
bodo še tisočkrat strašnejše, kakor vse, ki
jih do sedaj poznamo in ki se jih bo človek
mogel na še groznejši način posluževati. Ko
razmislimo o naši civilizaciji, se nam ne-
hote vsiljuje prispodoba s starim grškim
božanstvom, ki se je nahanilo s svojimi last-
nimi otroki. Naj nihče ne ugovarja, da je
podobna nevarnost vedno obstojala. Res so
uničevalna sredstva od stoletja do stoletja
pridobivala na moči. Toda ni nobene primere
med iznajdbo metalcev kamenja in pušice,
potem smodnika, puške, topa in pa med stra-
hotnimi iznajdbami zadnjih 50 let, posebej
še zadnjega časa, ko je človek dejansko
ukradel blisk iz neba in ga sebi usunil.

Civilizacija in pamet bodeta človeštvu v
blagoslov le tedaj, ako bosta v službi mir-
nega napredka. Toda, kako to doseči? Edi-
nole tako, da bi poedinci in narodi imeli več

Pred 6 meseci je kralj Aleksander umrl za Jugoslavijo

Velike spominske prireditve v celi Jugoslaviji in Franciji

Spominska slavnost v Beogradu

Beograd, 6. aprila. AA. Danes ob 11 dopoldne
je bil v saborni cerkvi šestmesečni pomen za bla-
gopokojnim viteškim kraljem Aleksandrom I. Zedi-
niteljem. Cerkvene obrede je opravil Nj. svetost
patrijarh Varnava ob številni asistenci. Na jekte-
nja je odgovarjal združeni pevski zbor dijakov
teološke fakultete, prvega beogradskega pevskega
društva in zbora cerkve sv. Bogorodice iz Zemuna.

Pomenu so prisostvovali kraljeva namestnika
dr. Stanković in dr. Perović, kraljevska vlada s
predsednikom g. Jevtičem na čelu, člani diplomatskega
zbora z vojaškimi odposlanci, bivša pred-
sednika vlade Davidović in Srskič, člani vojaškega
sveta, načelnik glavnega generalnega štaba, ar-
mijjski general Ljubomir Marič, komandant Bel-
grada, general Tomić, komandant kraljeve garde
general Raketič, generaliteta in admiraliteta,
predsedniki državnega sveta, glavne kontrole, ka-
sacije, apelacije in drugih prestolniških sodišč,
predsednik beogradskega mesta Ilić, upravnik bel-
gradskega mesta Filipović, predsednik znanstvene
akademije, rektor vseučilišča, člani državnega
sveta in glavne kontrole, šef centralnega presbi-
roja Djurovič, predsedniki zbornice in zastopniki
prosvetnih, kulturnih in drugih društev.

V Novem Sadu

Novi Sad, 6. aprila. AA. Danes ob 10 dopoldne
so v tukajšnji saborni cerkvi odslužili para-
stos za blagopokojnim viteškim kraljem Aleksan-
drom I. Zediniteljem. Službo božjo je opravil epi-
skop Irenej ob številni asistenci. Parastosu so
prisostvovali predstavniki vseh civilnih in voja-
ških oblasti, šolska mladina in veliko število ob-
činstva. Med službo božjo je pel zbor tukajšnjega
glasbenega društva. Trgovine in obrati so bili
med službo božjo zaprti.

V Skopiju

Skopje, 6. aprila. AA. Danes so v skopeljski
saborni cerkvi sv. Bogorodice priredili 6 mesečni

pomen za blagopokojnim viteškim kraljem Ale-
ksandrom I. Zediniteljem. Prostorna cerkev je
bila polna občinstva. Mnogo ga je stalo tudi pred
cerkvijo, da je lahko prisostvovalo službi božji.
Pomenu so prisostvovali pomočnik bana z načel-
niki banske uprave, pomočnik poveljnika tretje
armijske oblasti z oficirskim zborom, predsednik
občine z odborniki, predstavniki kulturnih in pro-
svetnih društev in zastopniki vseh viteških zdru-
ženj. Pred cerkvijo je bila razvrščena častna četa
z zastavo in godbo. Obrede je opravil skopeljski
mitropolit Josip z mnogimi svečeniki. Po končani
službi božji je imel metropolit globok spominski
govor.

Jugoslovanski dan v Franciji

Pariz, 6. aprila. AA. Pred dnevi so po pariških
ulicah nalepili plakate, v katerih minister za po-
kojnine poziva meščane, naj 7. t. m. čim dostojni-
še proslavijo spomin blagopokojnega kralja Alek-
sandra I. Posebni odbori, ki jim predseduje franco-
ski maršal in vojvoda jugoslovanske vojske Fran-
chet d'Esperay, so pripravili vse, kar je potrebno
za to proslavo. 7. aprila, ki so ga proglasili za na-
cionalni dan, bodo po vsej Franciji pobirali pri-
spevke za postavitev spomenika blagopokojnemu
kralju Aleksandru v Marseju in spomenika blago-
pokojnemu kralju Petru in kralju Aleksandru v Pa-
rizu. Francoska javnost pričakuje, da bo nacionalni
dan na novo potrdil neomajno prijateljstvo med
Francijo in Jugoslavijo.

»Paris Soir« pravi, da bodo Francozi jutri po-
kazali, kako spoštujejo spomin pokojnega kralja
vojaka in čislajo njegovo domovino. Kralj Alek-
sander je želel, naj bi postala njegova domovina
slozna in zedinjena. Te njegove želje so naletele na
mnogo ovir in kritike. Sredi nemirne Evrope je
Jugoslavija sedaj država prve vrste, ki v svoji no-
tranjosti odstranja nesporazume preteklosti, v svoji
zunanjosti pa dela za okrepitev miru in za pri-
merno mesto v evropskem občestvu.

Podobno piše Albert Muset v »Journalu des
Debats«. Osebnosti kralja Petra in kralja Aleksan-

Poklonitev mladih Primorcev

Split, 6. aprila. AA. Davi je odpotovala velika
skupina dijakov in dijakinj srednjih šol in učiteljske
primorske banovine s posebnim vlakom na
Oplenac, da se tamkaj poklonijo manom blago-
pokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Zedi-
nitelja. Dijake vodi načelnik prosvetnega oddelka
kr. banske uprave v Splitu Stipčević z večjim
število ravnateljev in profesorjev srednjih in
učiteljskih šol iz Splita, Šibenika in Sinja. Skup-
no potuje 300 dijakov in dijakinj. Dijaki mostar-
skih šol potujejo naravnost v Beograd. S temi
vred se bo poklonilo na grobu blagopokojnega
kralja 470 dijakov in dijakinj.

dra, pravi pisec, sta v Franciji tako dobro znani,
da ni treba posebej razpravljati o p. menu nacional-
nega dne. Francija med predvojnimi evropskimi
vladarni ni imela zvestejega prijatelja od blago-
pokojnega kralja Petra. O blagopokojnem kralju
Aleksandru, ki je bil velik državnik in vojak, pa
piše list tole:

Njegova država je v sedanjih gmotnih časih
ena najčvrstejših. Francija obrača zdaj svoje pogle-
de nanjo, ker ve, da je to krepka tvorba v službi
velike misli. To je zasluga kralja Aleksandra. S
kraljem Petrom in kraljem Aleksandrom je kon-
čana epična doba jugoslovanskega preporoda. Ju-
goslavija ni tvorba, ki se šele kristalizira, marveč
je močna stvarnost. 7. april bo svečano priznanje
te stvarne moči. Obenem bo to spomin strasnega
oktoberskega dne, ko je vladar prišel k nam kot
glasnik miru in tu našel svojo mučeniško smrt.

Pariz, 6. aprila. c. Jutrišnji dan bo ves po-
svečen prijateljstvu med Jugoslavijo in Francijo.
Ta dan bodo po vsej Franciji nabirali za spomenik
pokojnemu kralju Aleksandru. Obenem se bodo
vršile priložnostne proslave ob polletnici tragične
smrti kralja Aleksandra v Marseilles. Nocoj bo
imel zunanji minister Laval kratek govor v držav-
nem francoskem radiju o kralju Aleksandru.

Kaj bo prinesla Stresa? Mussolini bo imel demonstrativen govor

Rim, 6. aprila. c. Italijansko časopisje danes
ponovno zelo obširno piše o sestanku v Stresi. Po
tem pisanju se zdi, da bo sedaj na tej konferenci
Italija od svoje strani povedati svetu, kaj misli o
svetovnem miru. Vsa javnost z napetostjo pričau-
je govor, ki ga bo imel ob otvoritvi konference
Mussolini. Poudariti je treba, da so taki govori ob
takih omejenih konferencah zelo redki in da se na
takih konferencah vse navadno uredi na tajen na-
čin. Zato pa je tem bolj jasno, da bo imel Musso-
linijev otvoritveni govor demonstrativen značaj in
bo zato Mussolini najbrž izjavil v tem smislu sta-
lišče Italije: »To je naše menje, če ga ne sprejmete,
nismo mi krivi za posledice.« To se jasno vidi tudi
iz pisanja listov, ki mrzlično zasleduje Mussolinija
na njegovih duhovnih vajah. Tako se danes na ši-
roko poroča, kako je Mussolini iz Forlija odšel v
Rocca dela Caminata in kako se je tam potočnil
nazaj v mir in tišino, da pripravi italijansko bla-
govest svetu o miru in ljubezni.

Italijanski tisk proti Angliji

Časopisi pa so obrnili svoje želo tokrat pred-
vsem proti Angliji. Današnja »Tribuna« objavlja
obširen načelni uvodnik, ki ga je podpisal sam ravnatelj
lista, ki je tudi član velikega fašističnega
sveta. V tem članku dolži ta fašistični veljak An-
glijo, da bo tokrat zopet ona kriva, če bo prišlo
do novega klanja. Danes je Anglija v istem polo-
žaju, kakor je bila v letu 1914. Če bi bila takrat

Dunajska vremenska napoved: Menjajoča ob-
lačnost ob zvišanju temperature.

moralne odgovornosti, več vesti, več člove-
škega v sebi. Kajti znanost brez vesti ne pri-
naša odrešenja, napredka, ampak smrt. Zada-
nja desetletja je znanost jako napredovala,
toda ali je napredovala tudi vest, tudi zavest
odgovornosti? Nasprotno bo preje res. Kajti
od strani mnogih vodilnih državnikov se je
prav vse storilo, da se ubije v ljudeh krščan-
stvo, ki je najjačja opora vesti in pravosti,
mesto njega pa se je kot nadomestilo ponu-
žala z bobnečimi frazama znana framasonska
človečanska politura, ki se vedno najprej od-
lušči, kakor hitro pride do resnih življenjskih
preizkušenj. Cicilizacija brez krščanske otike,
brez pravosti je le strašna demonijska, ki člo-
veka usunjuje elementom, mesto da bi mu
pomagala gospodovati nad njimi. To, kar v
našem času počenja Evropa in ves svet, nam
je najzgovornejši dokaz, da človek, ki se za-
naša le na svojo moč in tehniko ter na svoje
gone, res ne more pametno živeti. V nepre-
stani tekmi in borbi izgublja samega sebe in
pri tem pozablja, da je najbližji cilj življe-
nja njegovo življenje samo; cilj tega cilja
pa zopet življenje in sicer večno življenje,
na katerega se civilizacija tako malo ali nič
ne ozira. Evropejci imamo zelo veliko razlo-
ga, da bi enako kakor papež v zadnjem na-
govoru pogosto dvignili svojega duha k več-
nemu Duhu, in ga prosili, da ne bi izgrešili
potov do vrelcev edine prave kulture, ki
more osrečiti poedince in naroda. drin.

Anglija pravočasno izjavila, da bo šla proti Nem-
čiji, če napade Belgijo, najbrž do svetovne vojne
ne bi bilo prišlo. Zato je Italija danes prepričana,
da lahko samo jasno stališče Anglije reši mir v
Evropi. Italijanskemu javnemu mnenju se zdi to
stališče angleške vlade še celo nevarno zaradi tega,
ker Nemčija sedaj to stališče Anglije zelo spretno
izrablja. Tako piše »Tribuna«, da postaja v tem
oziru najbolj značilno pisanje berlinskega »Angrif-
fa«. Ta list javno priznava, da je sedaj že doka-

Proti Rusiji

Praga, 6. aprila. b. »Prager Tagblatt« objavlja
poročilo »United Press-a« iz Berlina, iz katerega
sleda, da je nemško pomorsko poveljstvo ravnokar
končalo s preizkušanjem velike bojne križarke, ki
jo Nemci imenujejo »neborčeta se križarka« in ki
bo imela nalogo, da prevzame na kriv samo vrhov-
no generalštabno mornariško vodstvo s poveljujo-
čim admiralom, ne bo pa posegala v boje. Ta kri-
žarka, ki meri 22.000 ton, bo torej nekaj plavajoči
»hrbček vojskovodij«, s katerega bo generalni štab
opazoval kretanje mornarice in dajal potrebna po-
velja na vse strani. Ladja se bo torej nahajala izven
bojne cone ter bo opremljena z najbolj modernimi
brezčimernimi pripravami za sprejem in za odajo.
List nadalje poroča, da se v Nemčiji nikakor ne ba-
vijo s tem, da zgrade kakšno ogromno brodovja,
saj traja zgradba 10.000 tonske križarke tipa
»Deutschland« tri leta. Tudi ne mislijo na to, da bi
ponovili predvojno napako in se spuščali v tekmo-
vanje z angleškim brodovjem. Nemško brodovje se
bo posluževalo večinoma zelo malih, a gibčnih in
silno urnih edinic, ki bodo predvsem služile za ob-
rambo nemške obale proti sovjetski Rusiji. Glavno
važnost pa bo polagala nemška admiraliteta na
zgradbo velikanske pomorske zračne sile, in na
zgradbo nosilcev letal (matičnih ladij za letala), kar
je s tem tesno v zvezi.

Parada tankov v Moskvi

Moskva, 6. aprila. b. V okolici Moskve je bila
včeraj velika parada tankov, v kateri je sodelo-

Ljubljanski proračun

Belgrad, 6. aprila. m. Tu se mudi ljubljanski
predsednik občine dr. Ravniar. V Beogradu je pri-
šel radi proračuna mestne občine ljubljanske. Tekom
včerajšnjega dne je pretresal novi ljubljanski
proračun postavko za postavko pomočnik finanč-
nega ministra dr. Dušan Letica. Pomočnik finanč-
nega ministra je proračun sprejel z manjšimi spre-
membami. Tako so znižane razne trošarine za kme-
tiške pridelke, ki jih dovažajo okoličani za mesto.
Pričakovati je, da bo proračun potrdil še te dni
tudi sam finančni minister. Predsednik ljubljanske
občine dr. Ravniar se je nadalje danes poslovil
tudi v senatu od predsednika in podpredsednika
ter se prijavil v avdijenco na dvoru, kjer se bo
predstavil novi predsednik ljubljanske občine kra-
ljevekim namestnikom.

zano, da Anglija ne bo sledila Franciji in Italiji.
Anglija si je ohranila svobodo dejanja in Nemčija
mora sedaj to razkosoanost vesele izbrabiti. Nemški
narodni socializem ne sme sedaj do Anglije storiti
isto napako, kot jo je storila carska Nemčija, ko
je leta 1912 tako ošabno odbila sporazumsko ak-
cijo lorda Haldaneja. To se pravi, da se bodo na-
rodni socialisti hoteli na vsak način sporazumeti
z Anglijo, samo da jo obvarujejo pred radikalizmom
francoskih užaljenecv.

To razpoloženje italijanskega javnega mnjenja
potrjuje tudi nocojšnji »Tempe«, ki prinaša dolgo
poročilo svojega rimskega dopisnika v istem smislu.

Nemčija gradi baltsko brodovje na popolnoma novih vidikih

valo nekaj sto tankov. Poveljnik štaba tankov v
vojnem ministru je imel pri tej priliki velik
govor, v katerem je med drugim dejal, da mora
sovjetska Rusija hitro nadaljevati z motorizira-
njem svoje armade. Glede tankov je dejal, da jih
ima Rusija zelo mnogo, vendar pa še vedno ne
dovolj.

Pritrdilni glas iz Italije

Rim, 6. aprila. b. V tukajšnjih političnih kro-
gih se splošno računa, da se bodo na konferenci
v Stresi razmotrivali v glavnem trije problemi in
sicer: 1. Meja ob Reni, 2. Avstrija in 3. Vzhod.
Poudarja se pa ponovno, da prav za prav napetost
v Evropi predstavlja predvsem odnos med Berli-
nom in Moskvjo. Zaradi tega bo Italija največjo po-
zornost posvetila vzhodu in se bo trudila, da se v
tem oziru doseže skupna akcijska linija.

★

„Demokracija“ kot v Evropi

Rio de Janeiro, 6. apr. AA. Neredi v Belemu
so nastali zaradi zveznega komisarja za državo
Para Barathe v Braziliji. Ta je bil obenem kandi-
dat za predsednika te države. Ko je Baratha vi-
del, da je večina parlamenta proti njegovi izvo-
litvi, je poslal v parlament oddelek vojske. Pri-
šlo je do spopada in vojska je izrinila večino iz
posloppja. Poslanec so zaprli v neko vojašnico.
Manjšina je nato izvolila majorja Baratho za
predsednika. O zadevi bo zdaj odločilo vrhovno
zvezno sodišče. Dotlej pa so vojske in pomorske
oblasti dobile iz Ria de Janeiro nalog, naj skrbijo
za red in mir.

22 milijard za brezposelne

Washington, 6. aprila. AA. S kreditom 480 mi-
lijonov dolarjev, ki ga daje zakon o javnih delih,
bo zaposlenih del časa poldrug milijon brezposel-
nih delavcev (v našem denarju znaša to 22 milijard
Din ali dvakratni naš državni proračun).

Gradbeno gradivo iz - smeti

Berlin, 6. aprila. AA. DNB poroča: Nemški
kemiki so po dolgoletnih poizkusih iznašli način
izdelovanja gradbenega gradiva iz odpadkov. S
tem gradivom bodo lahko delali razno pohištvo in
zidove. To gradivo se ne vžge. Cena mu bo zelo
nizka. Izdelovali ga bodo v vseh oblikah. Gradivo
je dober prevodnik toplote.

Od nedelje do nedelje

V mednarodni politiki

je bilo v preteklem tednu najvažnejše veliko potovanje angleškega ministra Edena, o katerem gre glas, da ima najlepše obličje v Evropi in da se zna najbolje oblačiti, v Berlin, Moskvo, Varšavo in Prago. Treba je iti 30 let nazaj v zgodovino, da najdemo podobnega primer, da bi se bil angleški državnik potrudil po Evropi. V Rusijo ga pa ni bilo že več kot 40 let. To je znamenje, da je mednarodni položaj v Evropi silno napet in nevaren, kajti sicer bi se Anglija ne trudila toliko, da ublaži ozračje. Napetost pa je dosegla svoj vrhunec vsled tega, ker je Nemčija dne 16. marca čisto v nasprotju s mirovno pogodbo, ki jo je podpisala, kar naenkrat samovoljno objavila strmeči Evropi, da bo odselej imela zopet stalno stoječo armado ter stalno letalsko in morskotopovno vojsko. Mirovne pogodbe so ji dovolile samo vojsko 100.000 mož, majhno brodogradnjo, a nič vojnega letalstva. Po objavi z dne 16. marca pa si je Nemčija samovoljno dala velikansko armado, ki jo cenijo na 700.000 mož, nadalje je priznala, da ima letalskega brodogradnika toliko, kot ga ima Anglija, na morju pa da si bo zgradila brodogradnjo, ki bo obsegala tretjino angleškega.

Evropa je zastremela. Čemu je Nemčiji potrebna tako ogromna vojaška moč? Proti komu mobilizira, ko ji nikdo ničesar neče, ko nobeden ne sega po njenem ozemlju, ko jo vsi pustijo pri miru? Čemu tako grozno oboroževanje? In proti komu? Ker Nemčiji nikdo ne ograža, ker od nje nihče ničesar neče, potem njena vojska ni obrambna, ampak je po svojem bistvu napadna. In koga hoče napasti? Vsa ta vprašanja so šla križem po Evropi med razburjenimi narodi. Kaj storiti? Nemčija je prelomila besedo, dano v mirovni pogodbi. Kaj ukreniti?

PADLI SO RAZLIČNI PREDLOGI

Eni so rekli, da je treba Nemčiji takoj napovedati vojno in jo s tem prisiliti, da bo spoštovala dano besedo. Toda kdo si upa prevzeti danes odgovornost nase, da zaneti vojni požar, ki bi moral zajeti vso Evropo? Drugi so dejali, da je treba uporabiti Zvezo narodov, da ukrene obrambne korake, saj pakt Zveze narodov daje možnost, da se članice branijo proti državam, ki mir ogrožajo. Tudi ta predlog je padel v vodo, saj Zveza narodov ne more ničesar, razen dati dobre nasvete. Prišli so tretji, ki so rekli, da bo sedaj pač potrebno, da se narodi, ki hočejo mir, zvežejo v velike obrambne zveze, da bodo pripravljeni, če bi Nemčija hočela kršiti mir.

TODA KAKŠNE NAJ BI BILE TE ZVEZE?

Francija se hoče zvezati s Rusijo in s državami Male zveze. Poljska proti temu protestira, ker je v sredi in 33 milijonskega naroda ni mogoče kar tako preseliti. Italija predlaga zvezo podonavskih dežel, toda Madžari, ki so v sredi, protestirajo, češ, da s sedanji mejami niso zadovoljni. Rusija sili k vojaškimi zvezam proti Nemčiji, toda če tudi bi Rusom zaupali, boljše vekom nikdo rad ne zaupa in se z njimi veče čez drn in strn. Naposled pa tudi Anglija, največja evropska država po svoji moči in po svoji avtoriteti, ne mara, da bi se v Evropi ustanovili sovražni tabori s sulicami naperjenimi drug proti drugemu. Predvsem Anglija neče dopustiti, da bi bil, če že morata nastati dva tabora, eden močnejši od drugega, v našem primeru, da bi bil francoski tabor močnejši od nemškega. Naj si bosta enaka.

ANGLIJA TOREJ POSEŽE V POLITIKO

in pošlje ministra Edena na potovanje po Evropi. Bil je v Berlinu, kjer so mu povedali, da hoče Nemčija mir, a da na noben način neče kakšnega pakta, v katerem bi se morala obvezati, da bo s svojo vojsko jamčila za ruske, ali za češkoslovaške ali za litvanske meje. Iz Berlina gre v Moskvo, kjer ga sijajno sprejmejo in ga skušajo prepričati, naj se ustanovi fronta miroljubnih držav proti Nemčiji. Rusi ponujajo ugodnosti na Daljnem vzhodu, če bi jih Anglija podpirala v Evropi. Anglež samo posluša a nič ne reče. Iz Moskve pride v Varšavo. Poljaki mu zopet razložijo, da na noben način nečejo slišati o kakšnih paktih, ki bi jih primorali, da svojo armado stavljajo na razpolago za obrambo tujih meja, svoje ozemlje pa za prehode tujih armad. Oni nečejo jamčiti za nič, samo svoje meje hočejo braniti proti vsakomur. Proti Rusom pa so polni nezauznanosti. Saj jih poznajo kot sosedo in kot narod, ki je živel dolga stoletja pod njihovim roblstvom. Iz Varšave jo krene angleški minister v Prago, kjer mu dr. Beneš navija slišna s aemško nevarnostjo, ki njegovo domovino obdaja kot smrtonosne kleščice. Anglija naj prezame garancijo meja podonavskih držav, pa bo vse v redu. Anglež samo posluša in gre domov.

Sedaj se bodo države — velesile, to so Francija, Anglija in Italija sestale

V ITALIJANSKEM LETOVISCU STRESA

v italijanskih Alpah, kjer se bodo posvetovali na podlagi poročila, ki ga bo dal Eden, kaj je treba ukreniti, da se Nemčija ukroti in da se prepreči hudournje, ki se zbira na obzorju. Vsaka velesila bo prinesla svoj lasten načrt. Francija bo zagovarjala vojaško zvezo z Rusijo, naperjeno proti Nemčiji, Italija bo predlagala nov rimski pakt, ki naj združi Podonavje proti Nemčiji, Anglija pa bo zagovarjala previdnost, bo odbijala od sebe vsako odgovornost, svetovala zmernost in skušala spraviti skupaj vse, Nemce in tiste, ki so od nje ogroženi, pod streho kakšnega evropskega pakta.

Edino sredstvo, s katerim se Evropa brani Nemčije in glede katerega ni nobenega prerekanja, pa je

PONOVO OBOROŽEVANJE

ki je kakor kuga zajelo vse narode. Francija je podaljšala vojaško službo in spravlja svoje polke na nemško mejo ter mrzlično gradi letalske brodogradnje. Anglija je podvojila svoje zračno brodogradnjo. Italija je mobilizirala dva letnika in stoji pripravljena z armado 600.000 mož. Rusija se oborožuje do ogromnih višin, njena armada šteje nad milijon vojakov, njeno letalstvo postaja največje v Evropi. Avstrija prosi za stalno armado 70.000 mož, Romunija je zvišala vojaške kredite

na 1 milijardo Din. Češkoslovaška se mrzlično pripravlja. Vse to razmetavanje z denarjem je povzročilo 16. marca, je povzročila Nemčija. Naj jo sedaj narodi blagoslovijo!

V to vrvenje in to zvenketanje z orožjem, ki gre čez vso Evropo, pa sta pretekli teden padla

DVA MIROLJUBNA GLASOVA

Prvi je prišel iz skandinavskih držav (Danske, Norveške in Švedske), ki so sklenile, da se na noben način in pod nobenim pogojem ne bodo vezale na kakšne pakte ali bloke, ampak da hočejo brezpogojno ostati nevtralne. Drugi, mnogo pomembnejši in močnejši pa je bil glas iz Vatikana, kjer je sv. oče, kot oče krščanstva, dvignil svoj svarilni glas in opozoril človeštvo na prepad, proti kateremu dirja. Pozval ga je, naj se posveti delu za mir in za ljubezen, naj opusti samoljubje, ki je krivica sovraštva, ki hoče med ljudmi zavladati. »Naj Bog razprši in poniža vse tiste narode, ki hočejo vojno,« je zaklical iz Vatikana, in to prokletstvo bo porazno zadelo vse tiste narode in njihove vodje, ki mrzlo in hote pripravljajo krvoprelitje. Glas sv. očeta za ljubezen in mir je prevesljivo posegel v vso to paktomanijo, to lažimodno brezbožnih državnikov, ki s ustmi mir proslavljajo, z deli pa vojno pripravljajo.

POLEG TEH POGAJANJ

ki so napolnila ves pretekli teden, je treba na polju mednarodne politike omeniti še vladno krizo v Španiji, kjer se protiverski framasoni pripravljajo, da bi zaustavili mladostni polet mlade katoliške stranke, ki je na tem, da prevzame oblast v svoje roke, da pospravi razdejavanja, ki jih je španska revolucija nagrmadila. V novi španski vladi katoličanov ni, a upajo, da bodo v prihodnji in sicer — sami. Na Madžarskem so ves ta teden vrelili. Čudne volitve, kjer imajo prvo besedo ne morda državljani, ampak orožnik in policijski zapor. Poročila pripovedujejo, kakšne gorostasne stvari so se dogajale med volitvami. Ponekod so volilcem zabranili dostop na volišča s tem, da so jih pozapirali, drugod na ta način, da so volišče obdali z vojaškim kordonom. Mrtni so volili, živi niso smeli. Oblast je grozila z davki, s trošarinami, z nasilnimi prodajami, samo, da je prišla do glasov. V Nemčiji traja kulturni boj naprej. Sedaj je celo prepovedano javno braniti verska načela, češ, da je to samo zvit način napadanja hitlerjevega režima. V Mehiki se položaj za katoličane ni spremenil. V Grčiji so uporabnike zadnjega Venizelosovega puča postrelili in pozapirali in se sedaj pripravljajo na monarhistično diktaturo.

V domovini

je treba za pretekli teden omeniti zelo važne odredbe finančnega ministra, s katerim so bile trošarine na kavo, čaj, kakao in karbid povišane, med tem ko so popolnoma izginile takse na avtomobile. — Izšla je tudi zelo važna uredba o pomočniških in mojstrskih izpitih tistih vajencev, ki se niso izučili pri kakšnem rednem obrtniku, ampak v šolah ali v kazenskih zavodih ali v tujini. — Krški škof dr. Srebrnič je bil v tožbi, ki jo je proti njemu naperil Sokol kraljevine Jugoslavije zaradi njegovih pastirskih pism, oproščaj. — Uvečanje vredna je tudi izjava načelnika tenisa odseka SK Ilirije, g. Antona Končana, o načinu, kako naj bi se tenis igra razširila po našem podeželju ter vzgojno vplivala na naš mladi naraščaj. Izšla je v petkovem »Slovencu«. — Prva letošnja žrtev planin je postal Mirko Mulec iz Ljubljane, ki se je ponesrečil pod Brano ter strmo glavil s poti od Kamniškega sedla na Okrešelj in se pri tem zbil.

K preiskavi na Viču

Ljubljana, 6. aprila.

Kakor smo poučeni, traja preiskava na Viču še dalje in bo zaključena šele po več dnevih. Na dan prihajajo prav zanimive reči. Banški svetnik, ki vodi to preiskavo, je zelo veščen in skrajno natančen ter izprašuje najmanjše podrobnosti, samo da ugotovi resnično stanje. Vsak dan je zaslišanih približno 30 strank, ki so izprašane o tem, ali so poravnale račune za vodo ali ne. Nekatere stranke se morejo izkazati s potrdili, druge pa so jih seveda še uitišile. Te stranke so v začetku mislile, da bodo morale vodo še enkrat plačati. Vendar jih je vodja preiskave pomiril, ker bo pač zadovoljstva njihova izjava, pri morebitni sodni obravnavi pa njihova prijava, da so vodo plačale, čeprav njihova vplačila niso vpisana, ali pa v manjših zneskih. Ugotovljeni so tudi primeri, da so bile izdane fakture strankam večje, kakor pa so vpisi v občinskih knjigah. Tudi nekatere zanimivosti je preiskava ugotovila. Za nekega občinskega odborčnika je ugotovljeno, da sploh še ni nič vode plačal ter da je dolžan na vodarini ter drugih vodnih pristojbinah okoli 17.000 Din. Zaradi vestnosti, s katero se vodi preiskava, je občinstvo na Viču pomirjeno, vendar pa se živahno zanima za ves potek.

KOT VEDNO

nudimo veliko izbiro trenchcoatov, spomladanskih plaščev, v trnih jopičev, sportnih oble in vsa druga oblačila za gospode po najnižjih cenah

DRAGO SCHWAB, Ljubljana

Odlični češki gost

Belgrad, 6. aprila. m. Davi je prišel semkaj ugledni češkoslovaški delavec na socialnem polju ter predsednik socialnega odbora praška mestne občine dr. Peter Zenkel, profesor na praški univerzi in češkoslovaški narodni poslanec. Dr. Zenkel, kateremu je bil na belgr. železniški postaji prirejen pristen sprejem, je znan borec za medsebojno kulturno zblizanje našega in češkoslovaškega naroda ter je to ljubezen, ki jo goji do našega naroda, tudi dejansko pokazal s tem, da je zgradil za jugoslovanske diake v Pragi kolegij kralja Aleksandra. Dr. Zenkel je bil na snočnji seji tukajšnjega odbora imenovan za častnega občana belgrajske mestne občine. V Belgradu bo stopil v stik z vsami socialnimi in humanitarnimi društvi ter bo nekaj predaval. Za časa bivanja v naši preloži bo gost mestne občine. Iz Belgrada bo krenil v Zagreb, nato pa v Ljubljano.

Zadnje dejanje Venizelososa

Pod vodstvom admirala Demastikasa je na Orškem izbruhnil upor v mornarici in armadi. Na čelu tega gibanja je stal stari grški državnik Venizelos, upor sam pa je financiral njegova častihlepa in bogata žena. 71 let stari državnik si je vsakega pridobil zaslug za svojo grško domovino, saj se mora Grčija Venizelosu zahvaliti, da je po balkanski vojski tako narasla. Venizelos je bil poglavar in starešina republikanske stranke. Njegova vztrajna in naravnost strastna delavnost je vredna občudovanja, posebno pa še njegova politična udarnost v tako visoki starosti.

Po svetovni vojski, kateri je sledila kratka grško-turška vojska, je bil Venizelos vedno v ospredju grške politike: enkrat kot vladajoči politik, drugič kot voditelj opozicije. Vse vlade, katerih ni vodil on, je srdito napadal in jim metal polena pod noge. Venizelos je bil glava in duša grškega republikanstva. V zvezi s tem in pa v zvezi z najnovejšimi dogodki na Orškem je treba poudariti še eno lastnost tega velikega moža: Venizelos je najodličnejši član vrhovnega sveta grške francoske lože. V zgodovini grških osvobodilnih bojev in v razvoju nove grške države so framasoni igrali vedno važno vlogo. Zadnja grška kralja Konstantin in Jurij sta postala žrtve premoči grškega framasonstva.

Sedanji ministri predsednik Kaldaris, ki že dve leti vlada, je previdno kobil med monarhisti in republikanci Venizelosove ameri. Z monarhisti je Kaldaris sam imel osebne stike, republikance pa je vpošteval, ker jih je imel za dovolj močne, da bi

Kavita je mlečna čokolada s kavinim okusom. Večak jo občuduje in sladokusci se nad njo navdušujejo radi prijetne in izravnanе harmonije, ki jo ustvarjajo dišavnj aroma na tropskem solncu dozorelih in izbranih kakaovih zrn ter pol in sproženi okus kave Kavita je nedosežna slaščica za vsakogar.

Razdor v bojevnških vrstah

je čedalje večji. Prišlo je do tega iz čisto naravnega vzroka, ker sta se v tej organizaciji združili dve skupini, bojevniki in pristasi »Boja«, ki sta različnega izvora in miselnosti. Od začetka, ko je šlo samo za kritiko našega javnega življenja in razmer, je zveza vedel ali manj držala, zadnje čase pa, ko bi eni radi kar skočili na politično torišče parlamenta, drugi pa menijo, da organizacija za to še ni zrela in premalo podprta od spodaj, je bojevniki zgradba začela pokati. Kakor nam g. Stane Vidmar, ki je početnik te organizacije in ustanovitelj njenega glasila »Preloma«, zdaj pripoveduje, je že decembra lanskega leta na delegatskem zboru prišlo do izraza nesoglasja med bojevniki in njihovim osrednjim vodstvom, v katerem imajo glavno besedo g. Fabjančič, Ture Sturm in Kuster. G. Vidmar dolži to skupino, da je izdala neko okrožnico, ki se obrača proti volji velikega dela članov bojevniki organizacije, da naj se skliče ponovno delegatski zbor, ki naj da izraza pravi volji večine, ter da je pod to okrožnico podpisala tudi njega brez njegovega pristanka in proti njemu. Spor se je poglobil, kakor hitro je nad deželo prišla volivna mrzlica — kakor pravi g. Vidmar. Banovinski odbor bojevnikov je sklenil, da se organizacija ne udeležijo volivne borbe, ker je »naša organizacija še premlada, premalo enotna in utrjena«, toda osrednje vodstvo (izvršilni odbor) je kar samolastno, kakor trdi g. Vidmar, ustanovil »glavni bojevniki volivni odbor«, ki se začel pogajati z g. ministrom dr. Marušičem in banom dr. Pucem za bojevniki kandidata na listi g. ministrskega predsednika. G. Vidmar pravi (»Bojevniki« od 5. aprila 1935), da so ta

jih mogel brez državljanske vojske premagati. To mu kolebanju pa je napravil konec Venizelos sam, ki je dal signal za zadnji upor, kateri pa se je končal s popolnim porazom upornikov in Venizelosovih republikancev. Kaldarisova vlada je — kakor znano — najprej razpustila senat, kateri je imel venizelistično in framasonsko večino. Na ta Kaldarisov ukrep je Venizelos odgovoril z bojno napovedjo vladi. Še bolj je republikance razburilo dejstvo, ko je vlada sprejela v svojo sredo izrazitega monarhista Metaxasa. Tako je završala državljanska vojska.

Državljska vojska na Orškem je seveda vzasmirila splošnem položaju na Balkanskem polotoku. Ze to je povzročalo vznemirjenje, da bi stegnila posredovati Anglija, Francija ali celo Italija, ako bi se državljanska vojska predložila pletu. Venizelistični program namreč za grške sosedo ni brez pomena. Grška framasonska loža je nositeljica tele zamisli o politični ureditvi Balkana: Ustvari naj se enotna balkanska zveza balkanskih držav pod vodstvom Grčije. Ze leta 1930, je veliki mojster Velikega orienita, Miltiades Pouris ob balkanski konferenci izdal oklic, naj vsi prostozidarski bratje složno delujejo, da bi se balkanski polotok združil in se tako ustvaril »Veliki Balkan«. V tem programu so politične zahteve venizelističnih framasonov in republikancev čisto jasno vidne. Zato kravro obravnavanje med grškimi republikanci in monarhisti ni bilo samo notranja zadeva grške države.

Ako bi kdo ugovarjal, češ, da je bivši grški kralj Jurij tudi framason in da je član londonske lože »Wallwood«, ki je bila leta 1930 ustanovljena, ter da vsled tega gornje trditve ne drže, je ta ugovor lahko ovreči. Saj je napačno mnenje, češ, da so framasoni v vseh državah enaki in njihovi politični načrti isti. Dejstva namreč takole govore: Zgodovinske, kulturne, politične, družbene in gospodarske razmere so pač ustvarjale v vsakem narodu in vsaki državi tudi različne nacionalne framasonske družbe. Znano je na primer, da je angleška velika loža strogo konservativna, liberalno-demokratska. Član take lože, kakršna je angleška, je pač lahko tudi bivši grški kralj Jurij. Njegov glavni nasprotnik Venizelos pa je vrhovni dostojanstvenik grškega framasonstva, katero je po zgodovinski tradiciji nacionalno revolucionarno in revolucionarno republikansko. Ozadje zadnjih dogodkov v Grčiji je bil Venizelos. Venizelosovo ozadje pa so grške lože.

Konec upora, ki je bil Venizelosov zadnji akt, njegov beg s Krete, bo imel velike posledice v zunanji in notranji politiki ter bo deželo brez dvoma močno pomiril. Za sedaj in še za nekaj časa je menda končan vpliv grško-republikanskih skrivnih zvez, katere so notranjo in zunanjo javnost s svojimi načrti in spletkami toliko časa vznemirjale.

pogajanja padla v vodo, ker g. dr. Marušič in dr. Puc zahtev te skupine nista sprejela, nakar je »glavni bojevniki volivni odbor« sklenil, da kandidirajo njegovi kandidati na Ljotičevi listi. G. Vidmar se je temu uprl, ker ni bila vprašana organizacija, kakor bi bilo to potrebno, ker je bil banovinski odbor sklenil, da se mora v to svrhu sklicati po volji dve tretine članov zbor delegatov. Zato je g. Vidmar skupaj s g. Oničem in Florjancičem izstopil iz konzorcijske »Preloma«, ki ga je potem prevzel g. Fabjančič. Iz izvršilnega odbora pa g. Vidmar, ni izstopil, ampak se je obrnil na vse skupine s pozivom, da zahtevajo sklicanje izrednega zbora delegatov na dan 7. aprila. To utemeljuje s tem, da izvršilni odbor, v katerem odločajo g. Fabjančič, Sturm in Kuster, kljub sklepu okrajnega zbora delegatov Ljubljane in okolice neče sklicati delegatskega zbora, ker — kakor pravi g. Vidmar v svoji omenjeni izjavi — trdijo, da večina v organizaciji ni bojevniki in ker si po izjavi nekega člana izvršilnega odbora »ne dajo soliti pameti od teh ljudje«.

To registriramo kot kronisti in menimo, da je bila osnovna pogreška, da sta se skušali zlititi dve stvari, ki ne gresta izlepa skupaj.

Priporočila

Rokodelski dom, gostilna

Ljubljana, Komenskega ulica 12.

Prvovredna pijača, dobra kuhinja, kegljišče itd.

Osebnosti

Belgrad, 6. aprila. m. S kraljevim ukazom se napredovali v čin divizijskega generala pehotni brigadni general Aleksander Stojanović; v čin brigadnega generala pa sledeči generalstabsni polkovniki: Milutin Nikolić, Kosta Adamović, konjeniški polkovnik za generalstabsne posle Dimitrij Brodić, intendantski polkovnik Milan Rajaković.

Belgrad, 6. aprila. m. Za veterinarskega pristava VIII. pol. skup. okraja jadranskega je postavljen dr. Fran Kovač, bivši veterinarski pristav.

Belgrajske vesti

Belgrad, 6. aprila. m. Na snočnjem volivnem sestanku so bili na listi predsednika vlade Bogoljuba Jevtića postavljali za mesto Belgrad; kot prvi kandidat dr. Košta Kumanudi, ko drugi dr. Svetislav Popović, minister za gozdove in rudnike, na tretjem mestu Jeremija Protić, pomočnik finančnega ministra v pokolu, in na četrtem mestu Mihajlo Stojadinović, kotlar, ter kot peti Bora Gjurić, trgovec z vinom in žganjem. Na Topolovčevi kandidati listi bo kandidiral v Belgradu med ostalimi tudi Luka Pavičević.

Belgrad, 6. aprila. m. Izvršilni odbor Jugoslovanske narodne stranke je imel večeraj sejo, na kateri je bil sprejet sklep, da bo vsakemu okraju ta stranka postavila samo po enega kandidata.

Belgrad, 6. aprila. m. Uprava državnih monopolov je razpisala natečaj za sprejem v službo ustavne razprave državnih monopolov v notranjosti države za 10 inženjerjev-agronomov.

Drobne vesti

Atene, 6. aprila. Predsednik republike je imenoval predsednika vlade Kaldarisa za finančnega ministra, ministra za vojsko Kondilisa za podpredsednika vlade. Za zunanjega ministra postavlja dosedanjega ministra brez listnice Mavro Mihalisa.

Vatikan, 6. aprila. AA. Kardinal Achille Locatelli je umrl. Pokojnik je bil prvi kardinal, ki ga je imenoval tacep Pij XI.

Spominu kralja mučenika

Ob priliki, ko je preteklo šest mesecev, odkar je roka brezsrčnega zločinca končala življenje velikega kralja, ki je z močno roko vodil našo državo k popolnemu notranjemu zedinjenju in njen ugled pred svetom dvignil do najvišje stopnje, se spominjamo žalostnega dogodka v Marseillesu in se tolažimo nad nenadomestljivo izgubo v zavesti, da so se Jugoslavi zvesto in z globokim prepričanjem odzvali klicu umirajočega kralja, da naj čuvajo Jugoslavijo! Volja, da ohranimo to državo in preko vseh viharjev varno z združenimi silami čuvamo njeno rast v miru in napredku pa da nikomur ne damo, da bi jo motil, je tako neomajna, kakor je vedno bila, pa posvečena po dragoceni žrtvi življenja, ki je padlo zanjo v tujini. Nesmrtna slava spominu kralja Aleksandra I. — Bog naj blagoslovi delo kneza-namestnika Pavla in regentov! Bog čuvaj kralja Petra II., da bi Jugoslavija pod njim vzevela še v večji moči in sreči! Naj bi se sloga in vzajemnost, sloneča na zadovoljnosti vseh, na pravici in miru, premagajoč vse ovire, poglobljala bolj in bolj pod krono Karagjorgjevičev!

Skrbimo za zdrav naraščaj naroda!

Ljubljana, 6. aprila.
Nekaj naših člankov v zadnjih dnevih je že opozorilo javnost na veliko stisko, v kateri živi danes velik del naše mladine. Ta stiska je mnogo bolj resna, kakor pa jo je možno naslikati v kratkih sestavkih ter zahteva nujno temeljitega študija in hitre pomoči. Tu ne gre samo za dejanje usmiljenja ali dolžnosti, tu gre za vprašanje samoohranitve naroda. Zakaj, ako propada mladina, propada narod sam. Od ljudi, ki so že v zenitu ali na robu življenja, narod nima več dosti ali vsaj toliko ne pričakovati, kakor od mladine, v kateri tiče še neslutene možnosti za bodoče delo in ustvarjanje.

Z grozo smo čitali še pred leti o strašni pošasti huliganstva med rusko mladino, ki jo je meščanska vojna vrgla iz ravnotežja in iz družine ter jo prepuстила samo sebi, da se je vdajala največji nemoralnosti in zločinstvu in da je telesno kakor duševno propadala. Z enako grozo smo čitali in še čitamo o naraščajočem potopu, ki ga je delovna kriza povzročila med mladino Severne Amerike. Sami pa smo bili in smo še priča, kako je brezposelnost v Nemčiji razpršila beračijo po vsem svetu nemško mladino, saj takozvano globetrotterstvo ni prav nič drugega, kakor malo milejša oblika beračenja. Tej svetovni stiski mladine nismo mogli uiti niti mi in ne pretiravamo, da je kriza, v katero smo zašli, najbolj zadela našo mladino.

Revsčina je bilo vedno nekaj na svetu, celo v najboljših predvojnih in v prvih povojnih letih. Tudi v dobrih časih je mladina mnogo trpela, deloma zaradi napačnih vzgojnih staršev, deloma pa tudi zaradi brezvestnosti staršev, deloma pa tudi zaradi revščine v družini. V časih splošne krize, ko je — le priznajmo si — človek človeku volk, pa trpi najbolj tisti, ki je najmanj zaščiten in najbolj šibak, to je mladina. Kljub težkim časom se odrasli človek še nekako prerine skozi, še ujame semintja skorjo kruha, toda, kdo se usmili mladine, ki skoraj nima nikogar, da bi se zavzel zanjo, ki je skoraj ne ščitita ne zakon in ne javna zavest, da mladina ni tu samo za jed in breme, temveč da je to prihajajoča generacija, ki se utegne zaradi dotedanje zanemarjenosti še maščevati.

S strahom gledamo vedno bolj množično se množico otrok, ki beračijo po cestah, in zopet na drugi strani vidimo otroke, ki kažejo že v zgodnjih letih starinske in napol dozorele poteze, otroke, ki niti v najhujši zimi nimajo obnval, ne obleke, otroke, ki se jim morda želodec za hip le tedaj ogreje, kadar jim starši dajo pokusiti merico žganja. Ali ni pretresla vso javnost vest o strašni smrti dveh nedolžnih deklic, ki jih je napol slaboumna, napol lahkomišljena mati vlekla napol nagi in bosi sredi najhujše zime čez Gorjance? Kje je zakon, kje je javna skrb, ki bi take dogodke že naprej preprečila in takim staršem odvzela otroke? Lahkomisljena mati bo seveda kaznovana, toda to ne bo obudilo obeh deklic k življenju.

Pred Kresijo v Ljubljani so prejšnji teden ljudje opazovali mučen prizor, kako je od žganja omamljen moški psoval in grozil svoji 9-letni deklici, ker ni prodala dovolj cvetic, da bi imel možakar še za žganje. Pomagala mu je še žena. Vse to se je zgodilo opoldne vprčo mnogih ljudi, ki so se ustavljali, toda nihče se ni upal posredovati. Nekaj korakov stran na drugi strani Ljubljane pa je bil stražnik, ki tudi ni mogel poseči vmes. Ali naj mladina torej za večno ostane brezpravna in popolna last takih staršev, ki sami ne morejo, ali nočejo ali ne znajo izpolnjevati do svojih otrok roditeljske dolžnosti?

Drugi narodi so spoznali nevarnosti, ki groze z vseh strani narodu in državi. Ne strinjamo se seveda z odurnimi nacionalizmi, toda nekaj pa so Hitlerjanci, Italijanski fašisti in tudi ruski boljševiki dobro razumeli, ko so prvo skrb posvetili mladini. Idejo, da mora biti 20. stoletje stoletje otroka, so sprožili sicer miroljubni idealisti in altruisti, kakor Ellen Key, Karin Michaelis, prof. Förster in drugi. Temeljito pa so jo izrabili nacionalisti, ki se vneta trudijo za mladino. Saj je v Italiji že vsak dojenček v uradni in fašistični evidenci.

In kako je pri nas v tem oziru. Deloma je le poskrbljeno za popolne sirote. Saj imamo v vsej banovini samo dva otroška doma, namreč v Ljubljani, ki ima prostora za 22 otrok in v Mariboru za 70 otrok. V teh zavodih se otroci hitro menjajo, saj sta oba zavoda lani sprejela 128 in zopet oddala 121 otrok. Otroci morejo biti v teh zavodih le v predšolski dobi, potem so oddani kam na rejo. V zasebnih dolžnostnih zavodih je recimo banovina oskrbovala lani 84 šolobveznih otrok, na reji pri tejnikih pa jih je imela 139. Podpore, ki jih je banovina nakazala 870 siromašnim družinam s številnimi otroki, pa so bile malenkostne, saj so bile le enkratne in sicer v višini od 50—400 Din. O mladinskem skrbstvu ljubljanske mestne ob-

čine smo poročali. Pa tem otrokom, za katere skrbi banovina, je še kar dobro in enako onim, za katere skrbe mestne občine. V splošnem pa je obupen položaj otrok, za katere skrbe podeželske občine, ali pa, ki so prepuščeni usmiljenju posameznikov. In teh je največ. Zasebne dobrotelne, zlasti krščanske organizacije so napravile v tem oziru res že mnogo, toda polje je večje, kakor bi ga mogla obdelati najbolj marljiva zasebna organizacija.

In kako je z zdravjem naše mladine? Pretresljivo je čuti poročilo samo ljubljanske šolske poliklinike, da ima v Ljubljani 53% šolskih otrok pokvarjeno zobovje. In, ali ni zdravo zobovje prvi pogoj zdravja? To se pravi, da bo v prihodnji generaciji polovico naroda bolnega ali vsaj resno ogroženega po boleznih, zakaj na deželi niso v tem oziru razmere nič boljše. Ali ni pretresljivo dejstvo, da so šolske preiskave ugotovile v Ljubljani, da je skoraj vsak tretji otrok (29%) neumit ali neskopan, da je vsak 15. otrok rahitičen in vsak 16. otrok jetičen! Kako bi izpadla še podrobna statistika na deželi, kjer so prehranjevalne razmere še slabše!

Tu je stvarni narodni program: rešiti mladino iz tega obupnega položaja! Kaj nas briga vpitje in poudarjanje nacionalnih in državljskih čednosti s strani nekaterih odraslih?

Zoprna barva zob

se da hitro in temeljito odpraviti, če denemo nekoliko Chlorodont zobne paste na suho ščetko in z njo snažimo zobe od vseh, tudi od gornje strani. Tedaj dobé zobje zopet naraven lesk slonove kosti, v ustih pa ostane prijeten občutek svežosti in čistosti. Tuba Din. 8.- Jugoslovanski proizvod.

II. Evharistični kongres za Jugoslavijo

Za letošnjo belo nedeljo kot zaključni dan slovesnosti jubilejnega leta se pripravite na prav poseben način. V navodilih za delo v aprilu imate nekaj nasvetov; priložen pa bo tudi osnutek primerne pridige. Predvsem naj se naša slovenska proslava osredotoči okoli evharističnega križa. Kjer križ še niso postavili, naj ga postavijo na vsak način vsaj na belo nedeljo! Zvečer po »Zdravi Mariji«^c naj se verjiki — vsem naprej možne in fantje — podajo z lučkami v rokah v slovesni procesiji k evharističnemu križu, kjer naj se izvrši pobožnost z govorom, deklamacijami, molitvijo in petjem. Pesem »Kraljevo znamenje, križ stoji«^c naj tisti večer odmeva z vseh naših gričev in priča, da se katoliški Slovenci z verno pripravljenostjo na naš evharistični praznik, ki bo en sam mogočni »Tebe Boga hvalimo«^c za milost odrešenja. Naši evharistični križi bodo vidni spomeniki 1900-letnice odrešenja in vneti sklicarji k II. evharističnemu kongresu za Jugoslavijo.

Molitve in pesmi za mladinski nastop. Dne 29. junija zjutraj bo manifestacija naše mladine. Med sv. mašo na Stadionu bo mladina skupno molila in pela. Glavni priprav. odbor je izdal vse molitve in pesmi v tisku. Vsak župnijski pripravljalni odbor (odn. g. katehet) bo prejel toliko teh tiskovin, kolikor bo priglasi udeležencev z ljudskih, meščanskih in srednjih šol. Tiskovina vsebuje: Evharistično himno, molitve v začetku sv. maše, pesem »Poje hribi in doline«, molitve pri evangeliju, molitve pri darovanju, pesem »Jezus hoče v srce priti«, pesem po povzdigovanju »Tebe ljubi moja duša«, pesem po sv. obhajilu »Lepa si, lepa, roža Marija«^c (po Premrlovem naprepu), molitev po sv. maši in himno »Povsod Bogate«. Za vse pesmi so na razpolago tudi note. — Hitite z zbiranjem udeležencev, da boste imeli še dovolj časa za vaje v skupnem petju in skupni molitvi!

Glavna stalna tribuna na Stadionu. Te dni so bila oddana najnižjemu ponudniku dela za glavno tribuno na Stadionu, na kateri bo za časa kongresa postavljen mogočen oltar. Stavba se bo izvršila po zamisli našega mojstra Plečnika in bo ena umetnostno najpomembnejših stavb v Ljubljani. Gradnjo so omogočili oni številni požrtvovalni verniki, ki so pravilno razumeli, da je treba evharističnemu Kralju za kongres postaviti res dostojen prestol, pa

Dolžnost matere: otroško perilo mora biti posebno čisto

Kako često se pripeti — zlasti pri slabopranem perilu — da zaostane v tkanini nesnaga in bolezenske kali, ki zelo lahko škodljivo vplivajo na nežni in občutljivi organizem otroka. Zato je baš za otroško perilo Radion tako odlično pralno sredstvo. Že pri kuhanju prehaja namreč na milijone kisikovih mehurčkov s čistilno peno mila vred skozi perilo, ga temeljito opere in uniči vse bolezenske kali.

* Kar je dobro za otroško perilo, velja seveda še v večji meri tudi za vse drugo perilo v gospodinjstvu in družini.

Domači izdelek

SCHICHTOV
RADION
pere vse higijenično čisto

R.J. 3-35

Povej, koliko si napravil za mladino, potem bomo šele sodili!

Niso lepe perspektive v bodočnost, ki nam jih kaže sedanje stanje naše mladine. Toda ako veliki narodi pričenjajo tako neurtudno skrbeti za mladino, čeprav se jim ni bati, da bi v doglednem času propadli, koliko bolj moramo skrbeti mi! Saj nam mora biti vsak, sedaj še tako zapuščen otrok dobrodošel, da iz njega napravimo vrednega člana naroda in družbe. Naši sosedi v Evropi so močni in le mladina nas bo rešila pred utočnitvijo. Nujno moramo začeti s sistematično mladinsko politiko, ki se mora gibati v teh glavnih smereh: za dobro vzgojo, za dobro prehrano in za popolno zdravje slehernega našega otroka! Vsako odlašanje pomeni veleizdajstvo nad narodom in državo!

Novi roman

ki ga bo »SLOVENE«^c začel objavljati ta teden, bo vzbudil splošno pozornost in bo globoko pretresel vsakega čitatelja. Je to povest, ki nam slika

tragedijo nedolžne deške duše

pevčka Ivana, ki mu je umrl oče goodec, potem ko ga je lahkomišljena mati bila zapustila že kot dete, a je vse življenje goreče hrepenel za njo. 13 letnega fantiča se usmilijo frančiškani v St. Vidu, kamor je bil prišel oče, ki je bil doma s Koroškega, umirat, potem ko se je bil klatil po vsem svetu. Ivana dajo v pevski dom, kjer se razvija njegov izredni muzikalni dar, obenem pa hodi v gimnazijo. Namesto očeta mu je pater Bernardin, mater pa nadomestila

gospa Liliija,

čudovito nežen evet s slovenske Zile. V tem prijaznem, pristno koroškem okolju se duša mladega pevčka vnema za najčistejšo ljubezen do Boga in plemeniti, ponosni ter skrajno občutljivi deško sklene postati redovnik. Toda kakor blisk z neba

se prikaže satanska izkušnja

v podobi dvorske gospodične Heloise, ki je bila od naškega kneza in poljskega kralja Friderika Avgusta (1696—1763) s dvora pregnana, pa je našla zavetja na koroškem gradu Kölnhof, kjer je zapeljevala laškega godbenika in alhemista Veracinija in skušala iz dolgočasia zaplesti v mreže svoje pregrešne pohote tudi 15 letnega pevčka, ki je moral nekoč na grad gost. Ivan se v toliko pogreznosti v strupeno ozračje tega ženskega demona, da jo poljubi, a se takoj zave, ko ob neki priliki spozna njeno strast brez duše ter odločno odkloni njeno ponudbo, da bi se podal s njo na Poljsko, ko ji je kralj zopet vrnil svojo milost in jo poročil s nekim poljskim aristokratom. Ivan je ozdravljen, a njegova duša je ranjena, čeprav zopet očistena v boji ljubezni; tem bolj ga pretrese udarec, ki mu ga prizade ne mati, katero slučajno spozna, pa ga ona noče priznati. Zboli na smrt in angeli odneso njegovo dušo v nebo, kamor je vedno hrepenelo njegovo čisto srce. — Roman se odigrava v

mehkem slovenskem koroškem ozračju,

ki ga zna takó mojstrsko opisovati sloveča sodobna nemška pisateljica Dolores Vieser, po rodu Slovenka s Koroškega, ki je napisala tudi »Podkoroškega prošca«. Njen slog je kakor muzika, toda njen mehki čar ni sladak, ampak trpek, ker se ne oddaljuje od resničnega življenja — le slika ga na način, ki stvarjem daje nek čudovit blešč iz inostranstva. — Zato bo roman

„Pevček, ljubezenska zgodba mlade duše“

ki smo njegovo snov zgoraj podali v kratkem obrisu, eden najlepših, kar smo jih sploh dozdaj objavili, in čitatelji ga ne bodo nikoli pozabili.

Spomini na kralja Aleksandra I.

Otvoritev razstave v Jakopičevem paviljonu

V soboto, 6. aprila ob 11 dopoldne se je vrnil v pravoslavni kapeli parastos za pokojnim viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem, na kar je ob pol dvanajstih sledila otvoritev razstave »Spomini na našega kralja Aleksandra I.« v Jakopičevem paviljonu, ki jo je organiziral za to posebej sestavljen odbor. K otvoritvi se je zbralo mnogostevilno ugledno občinstvo, ban dr. Puc, dvorna dama gospa dr. Tavčarjeva, zastopnik univerze prof. dr. Slavič, francoski in češki konzul, zastopnik generala podpolkovnik Mitič, zastopniki Velesejma, TOI zbornice, kulturnih ustanov, gledališča intendant Zupančič, Glasbene Matice, Konservatorija, Francoskega Instituta, vseh ljubljanskih društev, ženskih organizacij, dalje odposlanci vseh naših uradov, šol itd., novinarjev in ostalega občinstva. Točno ob pol dvanajstih je zaigral delni orkester konservatoristov državno himno, na kar je sledil trikratni »Slava!« pokojnemu kralju. Orkester je pod vodstvom prof. F. Juvanca zaigral E. Adamičev »Zalno koračnico«, ki je vse prisotne navdala z žalostnim razpoloženjem. Nad vsemi je plaval spomin na tragičen dan v Mar-

selju in na kralja, ki ga ni več med nami. Živ pa je med nami po svojem spominu, ki ga nam zopet vzbuja ta razstava. V osrednji sobi vidimo veličastne slike pokojnega kralja, večinoma dela našega slikarja Vavpotiča, v samem središču stoji Šantlova velika stenska podoba kralja v hermelinu, dalje na desni portret iz rok mojstra Vlaha Bukoveca, na levi pa ogromno platno Tišova, ki predstavlja kraljev sprejem v zagrebškem gledališču l. 1923. Pred slikami stoje kraljevi kipi, delo naših kiparjev, med njimi kip kralja Petra I. in Nj. Vel. kralja Petra II. — V obeh stranskih sobah pa so razstavljene fotografije iz kraljevega zasebnega življenja, na lovu, na svojih dvorcih, v Novem Sadu, v Sloveniji, v Romuniji itd., slike iz njegove mladosti in podobe njegovih prednikov in sorodnikov. Nad vsemi pa vise velike podobe njegove zadnje poti v Marselji in žalostne vrnitve v domovino, ki ga je pričakala, odeta vsa v črno.

Med ogledovanjem razstave je svirala na violini gđc. Ljubečeva. Razstava je zdaj odprta in dostopna občinstvu.

Smokve za žganjekuho

zopet dospele

Dobite jih v vsaki množini najceneje pri trvdki

M. STELE & I. PIELICK

trgovina s sadjem

Ljubljana, Počučarjev trg

knezoškofijska palača

© Duhovne vaje za moše in mladeniče se začne danes zvečer ob 8 v stolnici. Govori bodo vsi teden vsak večer ob 8; ob tri četrti na 8 bo kratak sv. križev pot, po govoru litanije z blagoslovom. Vse govore bo imel prevz. gosp. škof. dr. Gregorij Rožman. Može in mladeniči so najljubše vabljene, da se govorom udeležujejo. Ta teden bo prav zanje najlepša priprava na veliko moč in na evharistični kongres.

© Poklonitev rdečih križarjev blagopokojnemu viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju na Oplenca. Našemu pozivu za udeležbo poklonitvenega potovanja blagopokojnemu viteškemu kralju Aleksandru I. Zedinitelju na Oplenca se je odzvalo že veliko število naših članov, predvsem iz vrst našega podelskega članstva. Pogrešamo pa še nekatere prijave naših članov iz Ljubljane, katere s tem naprošamo, da nemudoma prijavijo svojo udeležbo v naši pisarni, Copova cesta 1, Delavska zbornica.

SUKNO ZA OBLEKO BOŠ
KUPIL NAJCENEJE PRI
TEOKAROVIĆ
KI JE ZNIŽAL CENE DO 40%

© Župnija Sv. Cirila in Metoda priredi, dne 8. aprila (ponedeljek) ob pol 8 zvečer v župni cerkvi predavanje o evh. kongresu s skiptičnimi slikami. Predaval bo g. Zor, tajnik evh. kongresa. Zato vabimo vse župljane in prijatelje kongresa, da se zelo zanimivega predavanja v čim večjem številu udeležijo. Vabimo vas, prijatelji Kat. akcija.

© Družba sv. Elizabete sporoča, da bodo članice ljubljanskih konferenc prodajale ves teden pred svetno nedeljo na trgu oljne vejice v korist ljubljanskim revežem, ter prosijo cenj. občinstvo in župne urade, da se blagovolijo pri nakupu ozirati na dobrodelni namen te akcije.

© Kino Kodeljevo igra danes ob 3 ruski film »Pesem na Volgi«, ob 5 in 8 ter jutri ob 8 »Pesem na Volgi« in »Zlato« s Hansom Albersom.

© V zavodu sv. Marte se dobijo dobre kuharice, služkinje, hotelske sobarice in druge za gospodinjstvo zmogne delovne moči. Cenj. gospem ter gospodinjam se vkladno priporoča. Sireliška 2.

© Opozorjamo na razglas mestnega poglavarstva mag. št. 1/5 št. 13110 z dne 14. marca 1935, ki je bil objavljen v našem listu dne 19. marca glede prijave gluhozemih, slepih in pobaženih oseb oziroma njih varuhov. Prijavni termin je že potekel, zato opozorjamo zamudnike, da se

Človeško telo in njegovo naravno zdravljenje

Pomlad je tu in narava se prebujala k novemu življenju in obnavljanju. Eas v tem času je treba prav posebno paziti na zdravje, ker je človek izpostavljen vsem mogočim nevarnostim. Kakor priroda, tako je tudi naše telo onemoglo in se težko brani bolezni. Zaradi tega mu moramo pomagati in je napraviti odprto in zdravo. Moramo ga očistiti nakopičenih in telesu škodljivih stvari ter mu dovažati nove in oživljajoče sile. V ta namen se priporoča naravno zdravljenje s »PLANINKA«. Če imate BAHOVEC, ki je pripravljen večinoma iz najbolj čistih planinskih zelišč in je njegovo koristno delovanje že priznane v znanstveni medicini.

Dolgoletne izkušnje nam potrjujejo, da je »PLANINKA« zdravilo, ki zelo dobro ljudsko zdravi, ker izhaja iz njegove sestavine iz znanstvene in deloma tudi iz ljudske medicine.

»PLANINKA« zdravilo, ki je dober regulator za čiščenje in obnavljanje krvi. Raka tega

učinkuje 6 do 12 tedensko zdravljenje s »PLANINKA«-čajem Bahovec izredno dobro:

- pri slabih telesnih prehrani in zastrupitvi,
- pri slabem nerednem delovanju črevesja,
- pri napihnjenosti telesa,
- pri omotici, glavobolu, nespečnosti in zganji,
- pri obolenju sečne vstline in hemoroidih,
- pri obolenju jeter,
- pri nervozni in živčnih boleznih.

»PLANINKA« zdravilo, ki je po vsej strani, — Zdravite v lekarnah izredno »PLANINKA«-čaj BAHOVEC za Din 30 — paket, ki vsebuje samo sedaj pravi »PLANINKA«-čaj, kadar je paket zaprt in plombiran, ter nosi naslov:

Lekarna Mr. Bahovec,
Ljubljana

Reg. S. bg. 14212. 18. VII. 1934.

Vaša želja za pomlad

Kostum, plašč, komplet,
elegantni kroji in najnovejši vzorci
od Din 250.— dalje

Površnik, trenčkot, obleka
modne fazone in najnovejše barve
od Din 290.— dalje

F. LUKIČ, Stritarjeva ulica

Mariborske vesti:

Ustanovni zbor „Ljudskega odra“

Maribor, dne 5. aprila.

V četrtak zvečer se je vršil v dvorani Zadržne gospodarske banke, Aleksandrova cesta št. 6, ustanovni občni zbor Ljudskega odra v Mariboru. Prisostvovalo mu je res lepo število mladih, ambicioznih ljudi, ki so z živahnim zanimanjem sledili izvajanju programa.

Predsednik pripravljalega odbora g. Pahernik Anton je po uvodnih pozdravih izrekel svoje veselje nad velikim zanimanjem in lepo udeležbo pri obnem zboru. V nadaljnjem so se razdelile udeležencem pristopne izjave, na podlagi katerih se je ugotovilo, kako živo se zanima mladina za dramatik. Pristopilo je k društvu skupno 75 članov.

□ Žalni koncert v spomin blagopok. kralja Aleksandra I. danes popoldne bo najprimernejši zaključek 6 mesečnega narodnega žalovanja, obenem pa bo krepak izraz naše pevske organizacije in njenega hotenja na polju pevske umetnosti. Nastopilo bo okoli 450 članov, pevske soliste in močan orkester.

□ Duhovni koncert ipavčeve pevske župe bo jutri (7. IV.) ob 15 v uniojski dvorani. Predprodaja vstopnic pri g. Brišnikovi.

□ Kaj je s Krajevnim leksikonom Dravske banovine? Na včerajšnjo notico na tem mestu pod gornjim naslovom nam je poslalo uredništvo tega leksikona sledeče pojasnilo: Obenem z geografskimi, zgodovinskimi in drugimi opisi vsake posamezne vasi Dravske banovine bo prinesel leksikon tudi najnovejšo upravno-politično razdelitev Dravske banovine, ki se je izvedla šele do pred nekaj meseci. Podatke za leksikon zbira uredništvo potom občinskih uradov, ki so bili pa zaradi komasacije občin zelo obremenjeni, tako, da so nam mogli vračati naše tozadevne vprašalne pole šele pred nekaj meseci, od nekaterih pa odgovorov navzlic okrožnicam, urgencam in prošnjam v dnevnem časopisu še danes nimamo. Gradivo o zgodovini, geografiji, cerkveni umetnosti, pa zbiramo po priporočilu obeh knezoškofijskih ordinarijatov potom župnih uradov, ki ga pa tudi še nismo vsega prejeli. Leksikon, ki ga sestavlja število naših priznanih znanstvenikov, bo edinstveno delo v naši ožji domovini, ki ga Slovenci še nimamo. Saj bo prinesel ta leksikon podrobne opise vseh vasi naše banovine, ki jih je čez 7000. Razume se, da zahteva tako ogromno delo in njega kvaliteta mnogo časa. Vsled navedenega se je izdaja leksikona morala zakasnit. Gotovo pa je, da je uredništvo s svojim delom tako daleč, da lahko zagotavlja, da bo ta prvi slovenski krajevni leksikon izšel še to poletje.

VESNA AKUMULATOR MARIBOR

DOMAČI PROIZVODI

Auto - Radio - Baterije Garancija 1 leto

□ Filozofsko društvo v Ljubljani je dobilo svoj osek v Mariboru. V vodstvo mariborskega odeska so bili izvoljeni: prof. dr. Dolar, prof. Sila in prof. dr. Trstenjak.

□ Nočne zborovanje natakarkjev. Zenevska zveza namestečev gostinskih obratov v Mariboru je imela v soboto ob 2 zjutraj občni zbor v prostorih kavarne Grajski kino. Navzoč je bil delegat osrednje zveze Stjepan Novak iz Zagreba, zborovanje pa je vodil predsednik Pavšer. Razprava se je vršila v glavnem o zahtevah, ki so jih natakarkji predložili Združenju gostinčarskih in kavarinarskih obratov v Mariboru. Natakarkji zahtevalo, da se v Mariboru uvede procentualni sistem zaslužke (v restavracijah 10%, kavarinah in barih 15%) namesto sedanje napitnine in primerna plača. Delovni čas naj traja 8 odnosno 10 ur in vsakemu namestečevu naj se osigura tedenski nepretrgani počitek 36 ur. Zaposlovati se smejo samo strokovno izobražene moči, za učence pa naj se jemljejo samo 14 letni, ki so dovršili poleg osnovne še 4 razrede meščanske ali srednje šole. Sprejem učencev se dovoli samo onim poslodavcem, ki zamorejo nuditi priložnost prave strokovne izobrazbe. Nikakor se ne smejo zaposlovati vajenci v kavarinah, barih, bufetih, kolodvorskih restavracijah, javnih kuhinjah in krčmah. Osnujejo naj se pomožniški odbori, upeljujejo pomožniški izpiti ter nastavljajo nove moči preko posredovalnega urada zveze. Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika Oto Koritnik, podpredsednika Franc Majcen, tajnika Rudi Supane in Mihael Regoršek, blagajnika Alojz Repnik in Hašej Janez, za revizorja Lapornik, za odbornika Šlander, za častnega predsednika pa Pavšer.

□ Naši notici »Gostilničarji v škripetih« nam sporočajo, da gostilničarji podjettji, da se ni poostila kontrola nad točenjem alkoholnih pijač po gostilnah ter da o kakem tihotapstvu ne more biti govora. Prijavljenih je bilo samo nekaj slučajev zaradi površnosti prizadetih.

□ Rdeči petelin. V Zgornjem Kamenščaku je nastal požar v dvornci posestnika Martina Sohočana. Zgorela mu je dvorncna, svinjaki, kokošnjak s kokošmi, uničil bi mu pa bil požar tudi ostalo imetje, če mu ga ne bi bili obranili sosede.

□ Hlapec pod vozom. Ko je v Nasipni ulici skočil hlapec Josip Novak na voz, mu je pri tem zdrnilo ter je padel konjem pod kopita. Dobil je take poškodbe, da so ga morali prepeljati v bolnišnico.

□ Drugič sojen in oproščen. Dne 9. junija so obsodili v Mariboru 25 letnega Franca Babška za Stopenja radi smrtonosnega sunka z nožem, s katerim je dne 6. marca lanskega leta usmrtil posestniškega sina Cirila Šireca, na 4 leta in 2 meseca roblje. Babšek se je pritožil in prijavi revizijo in stol sedmice mu je ugodil ter odredil novo razpravo, ki se je vršila včeraj pred tukajšnjim malim senatom. Babška je to pot sodišče oprostilo vsake krivde.

Sledile so volitve odbora, v katerega so bili z veliko večino izvoljeni: Predsednik Lekan Josip, artistični vodja Furjan Maks, tajnik Medvedič Karel, blagajnik Brumen Anton, gospodar Pahernik Anton, načelnik orkestra Drago Gračner, revizorja Kramberger Franjo in Vostner Leopold, razsodišče Juranovič Alojz, Geratič Mirko, Sentočnik A. Občni zbor ni bil nič suhoparen, temveč zelo živahen. Bil je zaključen ob pol 23 v optimističnem razpoloženju članstva.

Novoustanovljeni »Ljudski odra«, ki so ga skupni ideali, mladostne sile in potreba po res dobrih ljudskih igrah priklicali v življenje, je zadel na simpatični odmev v mariborski javnosti. Potrebno je zato, da se ga vsestransko podpre.

Kaj je novega pri
Antonu Macunu v Mariboru
Gospodarska ulica 8—10?
To vidite v izložbah!

□ Nogavice, rokavice, novo dospele v veliki izbiri. Po najnižjih cenah nudi Mara Kumše, Maribor, Stolna ulica 1.

□ Rezervna kolesa je ukradel nekdo Lavoslavu Petovarju z njegovega avtomobila v Cankarjevi ulici. Kolesa so vredna 4000 Din.

□ Izgubljen denar. V seznamu najdenih predmetov, ki so bili marca meseca oddani policiji, so tudi večji zneski denarja in sicer po 100, dalje 300 in 700 dinarjev. Oškodovani jih dobe na policiji.

Tudi pri nas se množe pristaši sirove prirodne hrane!

»Kuhanje in pečenje uniči v hrani vitamine, hormone, minerale, sploh najvrednejši del hrane«, tako pravi Jo In to je res!

Vendar smo mi že od nekdaj navajeni na šunke, klobase, piške, razne pečenke in sl. ter se ne moremo tako lahko »preorijentirati« na sirovo hrano.

RADENSKA

daje toliko raznih mineralov v prvobitnem, pri roanem in nespremenjenem stanju. Vezemo **utile cum dulce.**

Zlata sredina je najboljša!

Za 5 tihih minut

(Ob evangeliju lihe nedelje, Jan 8, 46—59.)
Poseben božji dih veje iz Gospodovih besed v današnjem evangeliju, dih božje svetlosti, dih božje resničnosti, dih božje večnosti.

1. V razgibanem dvogovoru razkriva Jezus svoje božje sinovstvo in razgalja njegovi judovski nasprotniki v Jeruzalemu svojo zakriviljeno zaslepljenost in svoje slabostno sovražstvo. Jezus jih javno v templju povabi, pokliče: »Kdo izmed vas mi more dokazati greh?« V dveh letih, ki sta pretekli, kar je javno učil, so mu oponesli še marsikaj, kar so menili, da bi moglo vreči senco na njegovo neomadeževano svetost: da prestopa sobotni mir, da njegovi učenci kršijo očetna izročila, ker jedó s neumitimi rokami, da izganja hudiča s Beelzebubom. Vse to so mu še oponesli. Ko pa je on izpregovoril le besedo, so izločitelji umolkli; njih očitki se niso samo razleteli v nič, marveč pokazala se je hudobija sre, v katerih so se očitki spopeli. Tudi tukaj Jezus jih javno povabi, naj mu dokažejo greh. Kakršenkoli. Toda dokazati ga morajo. — Molče. Ko pa izpregovorijo, njih beseda ni dokaz, ki ga Jezus terja, marveč je kletva in sramotenje: »Ali ne govorimo prav, da si Samarijan in da imaš hudega duha?« Dokaz onemoglo hudobnosti.

2. Kakšen je naš odnos do Boga? Po čem naj ga presojamo? Gospod nam pové, ob čem naj se preizkusimo. »Kdor je iz Boga, božjo besedo posluša.« Med besedo, ki prihaja od Boga, in človekom, ki je po svojem mišljenju iz Boga in hrepeni po Bogu, je notranje sorodstvo, zato je za božjo besedo sprejemljiv. Svojim nasprotnikom, ki ne vidi samo njih zunanjeja protivega vedenja, marveč pozna črno sovražstvo v njih duhu, reče Zvečitar: »Zaradi tega jih vi ne poslušate, ker niste iz Boga.« Strašna sodba in obsodba! Velja za zmeraj! Sodba in obsodba, ki ni v vsoljni zvezi z volji božji, marveč jo neumiljito človekova hudobija izstavlja, da, izsiljuje. »Bog namreč ni poslal svojega Sina na svet, da bi svet sodil, marveč da bi se svet po njem zvečtil. Kdor vanj véruje, ne bo sojen; kdor pa ne véruje, je že v sodbi, ker ne véruje v edinorojenega Sina božjega. Obsodba pa je v tem, da je prišla luč na svet, pa so ljudje bolj vsiljubi temo ko luč, zakaj njih dela so bila hudobna.« (Jan 3, 17—19.)

3. »Resnično, resnično, povem vam: Preden je bil Abraham, sem jaz.« Tako govori V večnosti. Večnost, ki ne pozna ne preteklosti ne prihodnosti ne bežne sedanosti, ampak le neminljiv in nespremenljiv »sedaj«, ki je, ko mi umrtjivi napremo, da smo minula že tisoletja.

Novo mesto

Obrotniško filmsko predavanje v Novem mestu. V ponedeljek, torek in sredo ob 20 zvečer se bodo vršila v kino-dvorani v Novem mestu filmska predavanja o avtoženem varstvu, ki jih priredi Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI. Vabljeni so obrtniki in obrtni naraščaj, da se udeležijo tega zanimivega in koristnega predavalnega tečaja. Vstopnine ni.

Usodna nesreča po neprevidnosti

17 letni vnuk ustrelil svojo staro mater

Maribor, 6. aprila.
V Veržuju se je pripetila usodna nesreča zaradi neprevidnega ravnanja z orožjem, pri kateri je izgubila življenje 78 letna Terezija Topolovec. Nesrečna usoda je hotela, da je sprožil v njo smrti strel njen lastni vnuk Topolovec Janez, ki ga je starka ljubila z vso nežnostjo, on pa njo prav tako. Janez Topolovec je krojaški vajenec pri mojstru Alojzu Prelogu v Grabah. Te dni sta mojster in vajenec delala na »šteric« pri posestniku Antonu Prelogu v Veržuju. Tu je po končanem delu pozabil mojster svoj samokres ter je naslednjega dne poslal po njega svojega vajenca. Topolovec je samokres odnesel, spetoma se je pa zgledal na svojem domu v Veržuju ter vprašal po svoji stari ma-

teri. Ta je bila pri sosedu Ani Verzel. Njen vnuk je odšel za babico k Verzelovim ter jo našel sedeti za mizo. Prisedel se je zraven in za šalo potegnil samokres — 635 cal. pištolo sistema Browning — ter začel z njim manipulirati. Naenkrat se je orožje sprožilo, starka je presunljivo kričnila ter se zgrudila na tla. Rekla je še »Poglejte me, kakšna sem«, nato pa se je onesvestila ter kmalu izdihnila. Vsi navzoči so bili kakor okameneli, nesrečni vnuk pa se je zgrudil na kolena poleg umirajoče babice ter jo jokajoč prosil za odpustanje. Nato je planil kvišku ter pobegnil. Vrnil se je šele naslednjega dne domov. Strel je zadel stanko v nos ter se je kroglja zarila skozi lobanjo v močgane.

— V Službenem listu kraljevske banske uprave dravske banovine od 6. t. m. je objavljena »Izprememba in dopolnitev odločbe o uvrstitvi in nazivu banovinskih cest in njih označbi s številkami«, dalje »Države, okužene z rakom na krompirju«, »Ukinitev prepovedi izvoza orehovega lesa«, »Popravek k naredbi o krošnjarenju«, »Navodila za presojo barvnih znakov cikastega goveda« in »Objave banske upr. o pobiranjih občinskih davščin«.

— Rudarji 6 mesecev brez plače. Po zaključku gladovne stavke v Donjem Ladanju se zdaj pripravljajo rudarska stavka v Ivanču. V tem rudniku, ki je last »Svetlouljenokopnega društva« v Zagrebu, niso rudarji prejeli plače že 6 mesecev. Poleg tega je uprava rudnika znižala plače od 14 na 8 Din. Rudarji so zagrozili, da ostanejo v rovih in da bodo stavkali, dokler uprava ne izplača plač. Nekaj rudarjev se je odpravilo peš v Zagreb, kjer so se pritožili pri rudarskem nadzorstvu. Tu so jim obljubili, da bodo prejeli plače čez 14 dni. V resnici je ostalo samo pri obljubi.

— Čebelarjem. Vse čebelarje in čebelarske podružnice obveščamo, da bo za velikonoe praznike izšla že težko pričakovana nova slovenska čebelarska knjiga »Praktični čebelar«, ki jo je spisal g. Donat Jug. Knjiga bo imela 300 strani in 130 slik ter bo vsebovala vso za napredno čebelarstvo potrebno snov. V predprodaji, to je do konca meseca junija bo društvo oddajalo knjigo po znižani ceni in sicer mehko vezano po Din 35, trdo vezano po Din 45. Za poštnino pa še Din 7 za vsako posamično poslano knjigo. Od meseca julija dalje bo knjiga znatno dražja. Vabimo vse, ki se za novo čebelarsko knjigo zanimajo, da jo takoj naroče pri tajništvu Slov. čebelarskega društva v Ljubljani ali v Društveni čebelarni v Ljubljani, Pražakova ulica 13.

— Ljudskim odrom pošilja novo narodno igro s petjem »Črna žena«, Ivan Redenšek, Domžale. Igro, ki je zelo lepa in na vsakem odru lahko vprizorljiva, priporočamo!

— Jugoslovanskemu društvu za proučevanje in zatiranje raka, pododbor Ljubljana, je pristopilo Trgovsko bolnišnico in podporno društvo v Ljubljani kot dobrotnik s prispevkom 1000 Din. Društveni namen je s sodelovanjem privatnikov, državne in samoupravne sanitetne uprave zgraditi čim prej bolnišnico za rakovo bole, opremljeno z operativnimi in rentgenskimi pripomočki za zdravljenje raka, kakor tudi z radijem, združeno s posebnim zavodom za proučevanje raka in vzrokov njegovega nastanka.

— Bajukove Slovenske narodne pesmi prinašajo v enem zvezku naše najlepše narodne pesmi, skrbno harmonizirane. Ker nam narodna pesem hrani neprecenljive lepote naše preteklosti, bodo pevski zbori vedno rajši segali po njih. Obsežen zvezek velja samo 26 Din. Založila jih je Nova založba v Ljubljani.

Stavka lesenih predmetov

VIM čisti vse temeljito ne da bi praskal, glavno pa je:

VIM čisti prizanesljivo!

socialno šibkejšim bolnikom, da si pridobijo novih moči in zdravja z blagodejnimi zdravilnimi vreli.

— Obračunske norme za železobetonske konstrukcije, ki jih je sestavilo Združenje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana, so z banovo odločbo dobile obvezno veljavo za ozemlje dravske banovine. Interesantom, ki so jim te norme neobhodno potrebne, so v ponatju na razpolago pri tajništvu imenovanega združenja v Ljubljani, Gledališka ulica 8. Cena jim je 5 Din za iztis. Naročajo se lahko tudi po pošti; v tem primeru naj se priloži poštna znamka za odgovor.

— Slabotne, slabokrvne in okrepitve potrebne čitatelje opozarjamo, da se znano »Serravallo« kina-vino z železom, o katerem se je več kot desetletno zdravnikov pohvalno izrazilo, dobi v vseh lekarnah.

Kurenčkova Neška voši Frlaučkumu Gustlne

Učeri sm brala u »Sluvenec«, de maš že 75 let na pukline. Kdu b s mislu? Sej hodeš še tku pukone, koker de b lener požeru. No, kar je, pa je. Zraderat se na daja več. Jest sm t mislela jt usebn vošt in sm bla za tu že usa prštimana. H sreč m pa še u pravem čas pade u glava, de se na šika, de b hudila ena dama iz bulš družbe, enmu dedce vošet kar na dum. Ke je blu za pisat že mal prepozn, noja, marka pa tud kušta, m ni družga čez ustal, koker de t kar tkula skus »Sluvenec« vošm use ta nar bulš, pol pa, de b te Buh saj tulk časa še držu pr žeulejn, de b se enkal spametvu, ke zdej s tku naumen, kot nuč, koker je blu učeri u »Sluvenec« neki namignen. Noja, pa zavle tega se nkar preveč na grimi. Sej morš vedet, de penzjunistum tud na morja usega dat, kar ublubija, ke reprezentanca tud neki kušta. Ti s biu holt tku naumen, de s verjeu. Zdej pa maš. — Pa z Bugam in zdrou ustan. Keder uva prša kej skp, se uva pa še naprej pumenila. Neška

Celje

— Proslava 15 letnice pevskega društva Oljka. Pevsko društvo Oljka obhaja danes 15-letnico svojega obstoja. Ob 8 zjutraj v farni cerkvi sv. maša za umrle člane, ob 9 v dvorani Ljudske posilnice slavnostno zborovanje, ob 4 popoldne istotam koncert slovenskih narodnih in umetniških pesmi.

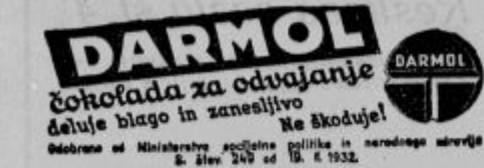
— Razstava likovnih umetnikov kluba Brazde v Celjskem domu bo odprta samo še danes do 16. Vstopnina je danes znižana na polovico. Priporočamo občinstvu, da obišče to razstavo.

— Športni klubi polagajo obračune. V Celju imamo štiri športne klube. O delovanju športnega kluba Jugoslavije smo pred časom že poročali. Te dni pa polagajo obračune za lansko poslovno dobo ostali trije klubi. SK Celje je imelo občni zbor v četrtek, SK Olimp v petek, SK Atletik ga ima pa jutri zvečer.

— Izpred malega senata celjskega okrožnega sodišča. Včeraj je sedel na zatožni klopi pred malim senatom 26-letni zastopnik zavarovalnice Slavija Zupane Franc iz Tremerej pri Celju, katerega je drž. tožilstvo obtožilo, da je z namenom priti do denarja zavarovalni 60 letnega posestnika Stvarnika Janeza v Tremerejih in ga skušal 21. februarja t. l. tudi umoriti. Dogodek se je odigral na sledeči način: Dne 6. januarja je Zupane zavaroval pri Karitas Stvarnika Janeza za 4880 Din, malo pozneje pa še pri splitski Samopomoči za 15.000 Din. Nato je na preračunan način hotel spraviti s sveta posestnika Stvarnika; ker je pa vedel, da dobi v slučaju smrtni nezgode dvojno zavarovalnino, ga je 21. februarja v Tremerejih zvalil s doma, mu dal piti žganja, nato pa odšel. Na stezi, ki pelje nad banovinsko cesto proti Stvarnikovi hiši, ga je nato pahnul 2 m globoko čez škarpno na banovinsko cesto, ga nato še večkrat udaril s palico po glavi, ga prevrnil proti cestnemu jarku, nanj pokleknil in tiščal Stvarnikovo glavo v vodo, da bi ga zadušil. Stvarniku se je posrečilo dvigniti glavo in poklicati na pomoč, nakar je Zupane pobegnil. Stvarnik je dobil lahke poškodbe. Zupane je bil obsojen na 7 let roboje.

— Glavni zastop Jadranske zavarovalne družbe in Internationale, družbe za zavarovanje proti neugodam in škodam, se je preselil na Cankarjevo cesto št. 9. Sprejema zavarovanje vseh vrst: elementarna, življenjska, neugodna in jamstvena. — Oferte in pojasnila brezplačno. Josip Kavčič, glavni zastopnik.

— Priporočamo, da za veliko noč obiščete manufakturno trgovino Valentin Hladin.

Euharistični križ v Kamniku

Kamnik, 6. aprila.
Spominski euharistični križ bomo postavili z dovoljenjem meščanske korporacije na najlepši razgledni točki: na razvalinah znamenitega Malega gradu. Križ bo visok 8 m in bo razsvetljen na dve strani, proti mestu in proti Šutni. Postavili ga bomo te dni, razsvetlili pa prvič 12. aprila, na cvetni petek zvečer. Po večerni postni pridigi, ki bo v župni cerkvi ob 19, bo spreved s svečami na Mali grad, kjer bo nagovor in pesem o sv. križu. Ta križ naj bo zunanja spodbuda Kamniku in okolici za pripravo na euharistični kongres in viden opomin, ki jih duhovna priprava še ni zajela, da morda vendar le najdejo pot k tabernaklju. Križ bo opozarjal vernike na njih posebne dolžnosti v tem letu, na globlje duhovno življenje, na duha požrtvovalnosti in ljubezni, pa tudi na to, da se temeljito pripravijo na dni kongresa ter se ga sigurno udeležijo.

Najdivnejše čudo

narave je življenje samo, pa so najbolj redki oni, ki se zavedajo, da je naše telo prav za prav stavina nešteti, kakor veriga povezanih majhenih stanic, od kojih sposobnosti je zavisno zdravje in trajnost življenja. Če pa ta sistem stančija motijo obolenja, ki onemogočajo pravilno tvorbo krvi in zavirajo krvni obtok, je stančije, rekli bi obsojeno, da propada vsled pomanjkanja hrane. — Vse prebavne organe držati v redu je torej najvišja naloga in zato so tolike važnosti dobre pitne kure, in treba je samo odobravati, da toliko družin, ki jim je mar zdravje svojih članov, posebno sedaj v pomladi, pije na primer znani Planinka-čaj Bahovec, o katerem je znano, da je sestavljen iz najboljših zdravilnih planinskih zelišč.

Koledar

Nedelja, 7. aprila: (5. poštena tih nedelja). — Herman Jožef, spoznavalec; Hegezup. — Ponedeljek, 8. aprila: Albert, škof, Julija Biliart.

Osebnosti

— Izpit za specialista kirurgije je naredil večeraj g. dr. Slavko Rakovec iz Ljubljane. — lakreno častitamo!

— Napredovali so v čin polkovnika peh. podpolkovnik za generalštabne posle Vladimir Keler; peh. podpolkovnik Dušan Jorgovič in sodni podpolkovnik Gustav Dolinšek.

Dobrna pri Celju

je odlično zdravilišče za srčne, živčne in ženske bolezni, počitka potrebne!

Od 15. aprila do 30. junija in od 1. septembra do 31. oktobra dnevno pavšalno zdravljenje (avtobusna vožnja iz Celja in nazaj, stanovanje, prvovrstna hrana, kopeli, zdravnik in takse) za skupno ceno 1100 Din, 1250 Din in 1450 Din (trije razredi) za državne nameščence itd., oziroma 1300 Din, 1500 Din, 1650 Din (trije razredi) za vse ostale. — Prospekti na zahtevo!

Ostale vesti

— Ne prilagajte izvirnih spričeval ponudbam, ki jih pošiljate na razne oglase, ampak samo prepise spričeval. Kljub največji pazljivosti je namreč mogoče, da se take priloge kjerkoli založe in se potem le s težavo najdejo, posebno v onih slučajih, ko inserent ne da svojega naslova. Uprava časopisa takih ponudb ne sme odpirati in torej ne ve, kaj je priloženo ponudbi.

— Romanje na Trsat, združeno z brezplačnim izletom z ladjo po morju na otok Krk bo letos 18. in 19. maja. Polovična voznina s posebnim vlakom je zagotovljena. Na mnoga vprašanja sporočamo, da dobi podrobna pojasnila v romarskem listu vsakdo zastopni, če sporoči svoj naslov upravi lista »Po božjem svetu«, Ljubljana, Vrazov trg 4.

Novo presenečenje!

V ponedeljek 8. aprila otvorimo v Ljubljani, Prešernova ulica 54 nasproti glavne pošte, oddelek za cenejše, v kakovosti zelo dobre TIVAR obleke. Vskemu bo dana možnost, obliči sebe in svojo družino najceneje in zelo solidno.

Vhod v ta naš na novo otvoren oddelek za cenejše TIVAR obleke je skozi vežo na dvorišče.

Moške obleke iz dobrega blaga (štifa)	Din 190.-, 240.-, 290.-
Otroške obleke iz dobrega blaga (štifa)	„ 45.-, 60.-, 70.-
Moške hlače pumpace zelo dobro blago	„ 70.-, 90.-, 110.-
Damski plašči dobro blago, lep kraj od	„ 170.- naprej
Moški Hubertusi nepremočljivi	„ 290.- in Din 320.-
Ženski Hubertusi nepremočljivi	„ 260.- in „ 320.-
Otroški Hubertusi nepremočljivi	„ 160.-

Naši Hubertusi plašči so edini, ki so izdelani po jugosl. patentu št. 7644/31 iz impregniranega hubertus-sukna in so vsled tega garantirano nepremočljivi. Za vsak komad zahtevajte pismeno jamstvo v naših prodajalnah.

TIVAR OBLEKE

— Savez kupališta i mineralnih vrela u Zagrebu, ima v torek, dne 9. aprila t. l. važno konferenco, na kateri se bo obravnaval predlog za novi zakon o kopališčih, po katerem bi prešli vsi termalni in mineralni vreli v last države, uvedli bi se pa tudi razni drugi novi predpisi. Na to konferenco so vabljeni vsi zainteresirani, da podajo svoje izjave in stališče o tem važnem vprašanju.

— Iz Rimskih toplie poročajo, da je kopalniška uprava, kakor vsako leto, tudi letošnji zimo izrabila v ta namen, da se kar najbolje pripravi za sprejem gostov. V velikem obsegu izvedene preureditve so dale poslopju 30 z vsem komfortom opremljenih sob, ki nudijo s svojih balkonov najlepši razgled. Rimske toplie ustrezajo tudi največjim zahtevam ter se lahko upravičeno ponašajo z nazivom »jugoslovanski Gastein«. Vreli, kakor tudi oprema kopalnišča ter veliki, lepi parki, se v vsakem oziru lahko primerjajo s slovitim gasteinskim kopalščem. V enem pogledu pa ga Rimske toplie še prekašajo, namreč s svojimi ceninimi pavšalnimi kurami, ki omogočajo tudi

— Močni gospodarski interesi zahtevajo racionalno porabo energije. Skoro v vseh državah obstojajo službeni zavodi, ki preizkušajo, dali kakovost žarnice v pogledu izkoriščanja svetlobe odgovarja najvišji stopnji tehnike. Večja podjetja in tovarne imajo celo lastne naprave za preizkušanje, da bi se zavarovali pred škodo, katero bi mogli imeti radi uporabe žarnice slabše kakovosti. Pri vporabi nove žarnice z nitko v dvojni vijajnici ima vsako jamstvo, da dobiva za plačani tok maksimum svetlobe, ki je vobče mogoča. Na vsak način mora biti kakovost žarnice res najboljša. Fabrikacija žarnice prvostne kakovosti ni nikakoli čarovnja. Ako je tovarna, ki proizvaja žarnice, opremljena z vsemi najmodernejšimi tehničnimi napravami, ako ne varčuje denarja za poskuse v svrhu izboljšanja kakovosti, ako uporablja res najboljša surovina, ako žarnice pred odposiljitvijo podvrže najstrožji kontroli — tedaj tovarna res dela v interesu konzumenta in lahko proizvaja kvalitetno blago. Zato pa mora vsak kupec žarnice polagati največjo važnost na to, da kupuje le žarnice, katerih kakovost je znana in preizkušena.

— Za velikonočno gnjat je najprikladnejši kruh »Turist« iz rži z zaščitno znamko, ki ostane 8—10 dni svež. Najpriljubnejše hranilo za večje skupine. Naročite v Mariboru, v pekarni Ant. Feiertag, Betnavska 43. telef. 2824. Glavni trg 14 trgovina Skaza. Ulica X. oktobra in Nova vas.

— Avtobusni izleti za veliko noč: a) tri-dnevni na Plitvička jezera in Gornji Jadran 455 Din; b) dvodnevni na Koroško 415 Din; c) tri-dnevni v Benetke 795 Din za osebo. Prijave pri Putniku do 15. t. m. (3890)

— Društva in šolske uprave, ki prireajo poklonitvena potovanja na Oplenac, opozarjamo, da se je treba glede avtobusnega prevoza Mladeno-vac-Oplenac, ako se naj potovanje v redu izvrši, obrniti edino le na Putnika v Ljubljani, za nebotičnikom. (3895)

— Da boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic, jeter, srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in sl. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

Iz domače politike

Cim bolj se približuje dan 19. aprila, ko poteče rok za vlaganje kandidatnih list, tem bolj se v raznih političnih skupinah, ki nameravajo 5. maja na volišče, trudijo, da bi pravočasno sestavili državno kandidatno listo. Težave so precejšnje. Za vsakega okrajnega kandidata je treba zbrati 30 podpisov med volivci. Za vsako državno listo se morajo izreči kandidati vsaj iz polovice okrajev v državi; seveda morajo biti njihove kandidature overovljene po okrajnih sodiščih. Politična skupina, ki ima največ upanja na uspeh, sicer z lahko nabere kandidate, toda z izbero je težavna zadeva prav zato, ker jih je preveč.

V Sloveniji se bo položaj v kratkem razjasnil. Res pestra elika, ki nam jo dajejo overovljene kandidature političnih skupin, še ni dokončana, ker bodo te kandidature prečistili še nosilci državnih kandidatnih list. Med skupinami, ki sta tvorili nekdanjo JNS, se vršijo v zadnjem času pogajanja za razdelitev 29 mandatov v naši banovini. Kazina priznava večino mandatov skupini, ki se zaenkrat zbira okoli Kmetijskega lista — dokler ne izide napovedani volilni dnevnik — in zahteva nekako tretjino vseh mandatov zase, toda drugi skupini se zdi ta zahteva pretirana in ponuja nekako šestino mandatov.

Tudi pristaši Jugoslovanske narodne stranke se hočejo uveljaviti v Sloveniji. Da ne more g. Hodžera računati na kak uspeh pri nas, kaže že okolnost, da je moralo njegovo glasilo »Edinost« že pred razpisom volitev prenehati izhajati.

»Delavska Politika«, glasilo Topalovičeve socialistične liste, priznava, da imajo jugoslovanski socialisti težave pri volitvah, ter napada »agente provokacije, ki skušajo cepiti delovne sloje«. Gre za skrajno levo krilo marksistov, ki bi radi postavili lastno listo, in sicer proti g. Topaloviču, ki ga nazivajo »salonskega« socialista. Ker so kandidati in agitatorji Topalovičeve liste nameščeni povečini v socialnih zavodih (OUZD, Pokojninski zavod itd.), ki so pod nadzorstvom države, in je socialni minister proglasil njihove kandidature za nezdružljive z njihovo službo v teh zavodih, so socialisti prišli v hudo zadrego. Ni vselej lahko zbirati med kandidaturami in stalno službo.

G. Dimitrij Ljotič, vodja Jugoslovanskega narodnega pokreta »Zborac«, se ni postavil kandidatur v Sloveniji. Njegov položaj je tu toliko težji, ker so se krajevne organizacije, ki tvorijo gros »Bojac«, uprle sklepu glavnega volilnega odbora.

da pojdejo bojovníci na volišče za D. Ljotiča. Ogrorna večina je za to, da ostane »Boj« nepolitična organizacija.

Zadnje dni je tudi predsednik vlade g. B. Jevtič stopil med ljudstvo, da ga pripravi na volitve. V spremstvu notranjega ministra Popoviča je obiskal Milanovca, Čačak in Kraljevo. Volivnih shodov v pravem pomenu ni imel, pač pa se je sestal s kandidati in namestniki. V Kraljevem je dejal, da je treba to, kar smo pridobili v vojni, ohraniti za vsako ceno.

Nov list. V dr. Marušičevih krogih se vrše velike priprave za volilni list »Glas naroda«. Zbirajo naslove vseh državnih uradnikov, pa tudi drugih oseb. Urednik bo g. Albin Prepeluh.

V šmarnem okraju bo kandidiral na Jevtičevi listi tudi dr. Moser, živinozdravnik v Kozjem.

V Belgradu kandidira kot prvi kandidat na Jevtičevi listi dr. Kosta Kumanudi, bivši predsednik Narodne skupščine. Ostali kandidati za področje Belgrad—Zemun—Pančevo so: dr. Svetislav Popović, minister šum in rud; Jeremija Protić, pomočnik ministra v pokojju; Mihajlo Stojadinović in Bora Čurić, trgovci.

Zagreško okrajno sodišče je potrdilo kandidaturu dr. N. Štajnerja, veterinarja; njegov namestnik je N. Pavlinić. — Končno je bilo sklenjeno, da v Splitu kandidirata na Jevtičevi listi inž. Satić in dr. V. Matošić.

Ministri na agitacijskem potovanju. Prometni minister Vujić bo imel danes volilni shod v Petrogradu. Shodu bosta prisostvovala tudi ministra dr. Marušić in dr. Hasanbegović. Minister Dragutin Janković bo imel volilni sestanek v Skoplju, kjer kandidira. Prosvetni minister Čirić bo imel volilni sestanek v Stari Pazovi, gradbeni minister dr. Kožulj v Šibeniku. Minister za telesno vzgojo se je tudi odpeljal na agitacijo v svoj volilni okraj.

»Težki meč državne pravde«. V Medjedji pri Sarajevu je na volilnem sestanku govoril bivši samostojni demokrat Dobroslav Jevdijević. Dejal je, da se je za vselej odpovedal Svetozarju Pribeževiću. Vse stare politike je treba poslati v invalidske domove, škodljivce pa zvezati z vrvo, da ne bodo nevarni. Aleksandrovska Jugoslavija je treba zgraditi z mladino. Vsi, ki nam stojijo napoti, naj vedo, da je prišel ta čas. »Težki meč državne pravde« so dvigale nekakrat šibke in nedostojne roke proti nasprotnikom domovine, toda vedno je ostal napol poln. Ako ga mi dvignemo, bo neusmiljeno sekal po tem, kar je gnilega in iztrebil gnój.

Več kot 10.000
zdravniških
priznanj!

Serravallo

KINA-VINO

z železom

za okrepitev slabotnih slabokrvnih in rekonvalescentnih

IZVRSTEN OKUS

Dobiva se v vseh apotekah po sledečih cenah:
Steklenica 1 liter Din 77,—, 1/2 litra Din 48,—, 1/4 litra Din 32,—

Reg. Sp. br. 8200 24. II. 1963

Moste pri Ljubljani

Mladi in delovni cerkveni pevski zbor duhovnjice sv. Družine v Mostah bo na evnetno soboto ob 8 zvečer v dvorani Ljudskega doma priredil cerkveni koncert pod vodstvom poštvalnih bratov pevovodje Antona in dirigenta dr. Janka Osolnika. Ta cerkveni pevski koncert bo umetniško nekaj posebno lepega — bodisi na sodelujoče umetnike bodisi na pevsko in glasbene točke. Opozorjamo le na čudovito lepo Schubertovo mašo.

Vaše perilo je dragoceno.
Zato pazite nanj!

Za pranje uporabljajte le

PERION,

ki Vašemu perilu ne škoduje.

Domač izdelek! Svoji k svojim!

Videm ob Savi

Hripi se je zadnji čas pojavila v izredno velikem obsegu. Na Vidnu imajo skoraj vsi hiši bolnika. Ponekod so oboli skoraj vsi člani. Smrtnih slučajev še zaenkrat nimamo, dasi se je kot posledica hripe na več mestih pojavila pljučnica. Ker se je bolezen pojavila tudi med učiteljskim zborom in je bolezen pretežna večina šolskih otrok, je okrajni načelnik v Brežicah ukazal, da bo pouk na tukajšnji narodni šoli od 8. do 13. aprila ukinjen.

Nedeljski »Slovenec« bo tudi zanaprej imela v zalogi gospodarska Miska Avsec na Vidnu. Občinstvo splošno pridno sega po njem in čisto je običajna nedeljska naklada premajhna. Zanimivo je dejstvo, da so začeli segati po njem tudi tisti, ki so bili dosedaj naročniki nasprotnih listov.

Vič

Ljudski oder Vič je pripravil svojim obiskovalcem zopet prav prijetno presenečenje, ker prične z današnjim dnem predvajati v Društvenem domu najnovejšo delo g. E. Gregorina »V času obiskovanja«. Za to priliko je bila nabavljena povsem nova scenografija, razsvetljava pa je izpolnjena. Velika množica ljudi, ki sodeluje pri predstavi, in pa pestrost kostumov po poleg verske vsebine gotovo pritegnila velike množice gledalcev. Radi tega je vodstvo odredilo, da bodo predstave danes in prihodnje nedelje obakrat ob 15.30 in ob 20.30, prihodnje nedelje popoldne le za šoloobvezno mladino. Poleg tega bosta tudi veliki teden dve pred. tavi, in sicer v torek in četrtek ob 20. Delo je prirejeno po svetem Pismu in je plod dolgotrajnega študija. Tudi igralški ansambl je že dalj časa pridno na delu in študira pod režijo g. Mihe Kunaverja. Cene so kljub velikim stroškom običajne, za mladinsko predstavo pa globoko znižane. Nocojsnje predstave ob 20 se bo udeležil tudi avtor g. Edvard Gregorin osebn.

Trbovlje

Postne pridige bosta imela ves teden do cvetne nedelje gg. salezianca Mihe in dr. Knific v župni cerkvi ob 7 zvečer kot pravico za prejem sv. zakramentov za veliko noč.

Delo olepševalnega odbora. Prvi načrt, ki ga že izvršuje, je naprava zložne poti na Klečec, odkoder je najbližji in lep razgled po celi dolini. Tudi prostor okoli križa bo urejen in dozdian, da bo zgrajen kot stolp starega gradu. Odbor ima pa še več načrtov za olepšanje Trbovelj in misli za vse poletje preskrbeti dela nekaterim brezposelnim delavcem.

Brežice

Iz društvenega življenja. Na praznik Marijinega oznanjenja je priredila tukajšnja dekliška Marijina družba proslavo materinskega dne, ki se je vršila v župnišču. Družbenke so v občje zadovoljstvo igrale igro »Dve materji«, dočim je mladinski zbor zapel dve primerni in ljubki pesmici našim materam. Prireditev je bila še ponovljena v soboto 30. in nedeljo 31. marca. — Danes popoldne ob štirih pa bo v samostanski cerkvi duhovni koncert staroslovenskih pesmi, ki ga priredi priznani Ciril Metodov kor iz Zagreba. Kdo je Ciril-Methodov kor, nam ni treba posebej poudarjati, saj nam je znan od njihovega prvega koncerta v Brežicah lanske leto, ki je brez dvoma ostal vsem udeležencem v najboljšem spominu kot svojevrstna glasbena prireditev, kakoršne v Brežicah še nismo imeli priliko slišati. Odzivimo se zato v obilnem številu vabilu zbora in jih podprimo s svojo udeležbo na koncertu pri njihovem idealnem stremeljenju. — Prihodnje nedeljo, 14. t. m. pa v priporočeno društvo v dvorani Narodnega doma Pogačnikov misterij »Sleherne«. Na to duhovno versko igro opozorjamo vse prijatelje.

Vsem cenjenim naročnikom tordke PRISTOU & BRICELJ, škroslkarstvo, Ljubljana, Resljeva cesta 4, vjudno namenjaj, da bom vodil po pokojnem očetu delavnico za škroslkarstvo sam naprej.

Izvrševal bom vsa škroslkarska dela vestno, točno in solidno, kot jih je dosedaj izvrševal moj pokojni oče. Vsa naročila bom izvrševal po najnižjih konkurenčnih cenah, za kar jamči že ime prejšnje in sedanje tordke kot naslednice.

Vsa pojasnila, proračuni, razni osnutki in skice brezplačno in neobvezno na razpolago. Ob tej priliki se tudi iskreno zahvaljujem vsem dosedanjim naročnikom, ki so bili naki njeni mojemu pokojnemu očetu, ter jih vjudno prosim, da ostanejo tudi meni enako naklonjeni, za kar se v naprej priporočam.

PRISTOU FILIP

Prvi in najstarejši specialni artistski atelje za škroslkarstvo na steklo, kovine, les, zid, platno itd.

Ljubljana, Resljeva cesta št. 4

Specialist v izvrševanju steklenih napisnih firm — Slikanje grbov po predpisih — Izvršitev točna, okusna in precizna v najmodernejšem slogu.

Usanovljeno l. 1903 · Telefon 29-08

Kamnik

Turisti in letoviščarji, ki posejajo Kamniško Bistrico in se ustavljajo na Kopskih, poznajo postrežljivega gozdnega čuvaja g. Janeza Spina in njegovo ženo Terezijo, ki sta prijazno sprejela pod streho že mnoge in jim nudila okrepilo. Te dni odhajata v zaslužni pokoj v Stranje. Zelimo jima še mnogo srečnih dni na večer življenja. — Na Špinovo službeno mesto pa odide 15. t. m. g. Ivan Regali, dosedanji kamniški stražnik. — Kor je te dni umrl vpokojeni orožniški komandir g. Franc Zagar, ki je tudi vršil službo redarja, bomo dobili obenem kar dva nova varuha javnega reda.

Radio

Naročite se na glasilo slovenskih poslušalcev naš, že nad 6 let izhajajoči tednik za radiofonijo

RADIO LJUBLJANA

Aktualni članki, misli k sporedom, kronika dogodkov v domačem in tujem radiu, strokovne kritike, rubrika za film in gramofonske plošče, številne ilustracije, tehnični del, čez 20 strani sporedov. — Vsak redni naročnik ima zavarovan svoj aparat in je sam zavarovan za primer smrtne nezgode! — Ugan-karski natečaj v vsaki številki, dobivki elektronke za aparat po izbiri. — Četrtna naročnina 35 Din, polletna 70 Din, celoletna 140 Din, ena številka 3 Din. Zahtevajte brezplačno številko na ogled, pišite še danes upravi tednika »Radio Ljubljana«, Miklošičeva cesta 7, Ljubljana.

Programi Radio Ljubljana:

Nedelja, 7. aprila: 7.30 Kmetijska posvetovalnica (inš. Sadar Vinko) 8.00 Poročila 8.10 Versko predavanje (dr. Mihael Opek) 8.30 Koncert komornega tria 9.00 Prenos iz Celja 10.00 Prenos cerkvene glasbe iz stolnice 11.00 Radijski orkester 12.00 Čas, Radijski orkester 11.00 Plošče po željah 16.00 Premisljevo Slovenske speve poje gdca Korenčanova s spremljevalcem radijskega orkestra, vmes plošče 19.30 Nacionalna ura 20.00 Čas, jedilni list, program za ponedeljek 21.10 Hatzejeve pesmi poje g. Jože Gostič, vmes radijski orkester 22.00 Čas, poročila 22.30 Čajkovski: VI. simfonija na ploščah.

Ponedeljek, 8. aprila: 12.00 G. Dobrodel (nekaj vojaških in fantovskih pesmi na ploščah) 12.30 Poročila 13.00 Čas 13.15 Memento mori! (orgelski koncert na ploščah) 18.00 Vojniški in klavirski koncert na ploščah 18.40 Slovenska (dr. Rudolf Kolar) 19.10 Zdravniška ura (dr. Bogomir Mazurja) 19.30 Nacionalna ura 20.00 Komemoracija za blagopokojnim viteškim kraljem Aleksandrom I. Zedniteljem, prenos iz Kavine 22.00 Čas, poročila 22.30 Odločki iz Verdijevega Requiem na ploščah.

Drugi programi:

NEDELJA, 7. aprila, Belgrad: 20.00 Narodne pesmi 20.30 Orkestralna glasba 21.00 Igra 22.30 Plesna glasba — Zagreb: 20.15 Vojniška glasba 21.00 Plošče — Dunaj: 17.05 Plošče 19.30 Klavirska glasba 20.00 Dve postri pri 22.10 Plošče 23.40 Organska glasba — Budimpešta: 20.00 Zbor poje 21.30 Orkestralni koncert 22.50 Organska glasba — Milan-Trst: 17.00 Mandolinistični koncert 20.45 Prenos opere — Rim-Bari: 17.00 Koncert ali prenos opere 20.45 Opreta »Plavi Mazur«, Lehar — Praga: 19.05 Vesela iz dijaškega življenja 19.50 Zabavna glasba 20.40 Komitna opera »Rapositev, Conradi — Varšava: 20.00 Koncert solistov 21.00 Sinfra 22.15 Orkestralni in vokalni koncert 23.05 Laska glasba — Berlin: 19.00 Nedeljska glasba 20.00 Plesna glasba 20.30 Legenda o slepi Jolani, lirski opera, Čajkovski — Königsberg: 19.15 Solistični koncert 20.00 Godba na pihala — Hamburg: 18.40 Händlova kantata 20.00 Nočni labor v Granači, romantična opera, Kreutzer — Bratislava: 20.00 Monakovo — Lipsko: 18.25 Vesela vožnja po morju 20.10 Postiljon iz Lunjevanja, Komitna opera, Adam — Köln: 19.00 Iz Beethovenovega »Fidelio« 20.00 Zabavni večer — Frankfurt: 20.05 Ljudski koncert — Stuttgart: 18.45 Plesna glasba 20.00 Vesela melodije iz nemških oper — Monakovo: 17.50 Brahmovs klavirski kvintet 20.00 300 let zabavne glasbe — Zürich: 17.05 Godba na pihala 30.00 Ljudski koncert 21.10 Radijski orkester 21.10 Pestrta ura — Strassburg: 18.30 Amaterski orkester 20.30 Tri igre 22.40 Plesna glasba.

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani

priporoča:

Fattinger, Der Katechet erzählt. Zbirka zgledov za šolo in dom, priščico in spovednico na podlagi novega avstrijskega katekizma. 608 str. vez. 100 Din. — Hättenschwiller, Wie gut die Mutter ist. Zgledi in prigodbe o Mariji. 358 str. kart. 70 Din. — Hättenschwiller, Wie gut der Heiland ist. Zgledi in prigodbe o srcu Jezusovem. I. del 284 str. kart. 60 Din; II. del 288 str. kart. 60 Din. — Koch, Die Glaubenslehre nach dem Katechismus in Kurzpredigten. 211 str. kart. 50 Din. — Koch, Die Sittenlehre nach dem Katechismus in Kurzpredigten. 245 str. kart. 50 Din. — Lang, Katechismus für den Sonntag. 186 str. kart. 54 Din. — Oberhammer, Vertraut auf die Gottesmutter! Resnične prigodbe iz naših dni. 179 str. kart. 50 Din; vez. 72 Din. — Oberhammer, Beispiele aus dem Leben. Zbirka zgledov za priščico in šolo. 410 str. vez. 150 Din. — Schmüger, Heiliges Helidentum. Zbirka zgledov za kriščanski nauk. 329 str. kart. 80 Din.

NARODNO GLEDALIŠCE LJUBLJANA

OPERA — Začetek ob 20

Nedelja, 7. aprila ob 15: Hoffmannove pripovedke. Izvev, Zlilane cene od 30 Din navzdol. — Ob 20: Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Izvev. Zlilane cene od 30 Din navzdol. Ponedeljek, 8. aprila: Zaprio.

DRAMA — Začetek ob 20

Nedelja, 7. aprila ob 15: Siromakovo jagnje. Izvev. Zlilane cene od 20 Din navzdol. — Ob 20: Bunbury. Izvev. Zlilane cene od 34 Din navzdol. Ponedeljek, 8. aprila: Bunbury. Gostovanje v Celju.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 7. aprila ob 15: Jurček. Najnižje cene od 15 Din navzdol. Zednja otroška predstava v sezoni. — Ob 20: Kvadratura kroga. Premiera. Red A. Ponedeljek, 8. aprila: Zaprio.

CELJSKO GLEDALIŠČE

Ponedeljek, 8. aprila: Bunbury. Gostovanje ljubljanske Drame.

Naznanila

Osemdnji odbor društva »Bran-l-bor« v Ljubljani bo imel dne 14. aprila 1935 svoj redni osemdnji občni zbor v dvorani Okrajnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani na Miklošičevi cesti 20. V slučaju ne-sklepčnosti se vrši nov občni zbor pol ure kasneje. Vse podružnice prosimo, da nam pravčasno sporočijo imena svojih delegatov za občni zbor. Zedmo, da prisostvuje vsaj po en delegat vsake podružnice. Vse podružnice »Bran-l-bor« prosimo, da nam nemudoma odgovorijo — v kolikor še niso napravile — na predmet, vsebovane v naši okrožnici z dne 11. marca t. l. Osemdnji odbor društva »Bran-l-bor« v Ljubljani.

Ljubljana

1 Društvo izloženih aranžerjev dravske banovine v Ljubljani bo imelo v nedeljo, 14. aprila ob 8.30 tretji redni občni zbor v Trgovskem domu. Za člane prisotnost obvezna. — Odbor.

1 Trnovski oder v Ljubljani vprizori drevi ob 20 Petrovičovo dramo »Mrak«. Vstopnice se dbe v predprodaji od 10—12.

1 Šifka, Jurij zvečer ob 8 bo v samostanski dvorani akloptično predavanje: Evarhista v dobi mečencev.

1 Kino Kodoljevo. Danes ob 5 in 8, in jutri ob 8 ruski film »Pesem na Volgi« in Zlato. Ob 3 »Pesem na Volgi«.

1 Nočno lekarniško službo imajo lekarnice danes: dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6; mr. Hovevar, Celovška cesta 63; mr. Gartner, Mostje; jutri: dr. Kmet, Tyrševa cesta 41; mr. Trnkoczy ded., Mostni trg 4, in mr. Ustec, Selenburgova ulica 7.

LJUDSKA UNIVERZA V MARIBORU:

O tako zvanih anilinskih barvah bo predaval g. univ. prof. dr. Marius Rebek v ponedeljek 8. aprila ob 20 v dvorani Delavske zbornice. Predavanje bo ponazorjeno z raznimi poizkusi, vsakdo si bo lahko tudi pobliže ogledal barve v epruvetah. To je zadnje predavanje v tem polletju. Vstop vsakomur prost.

Maribor

1 Člani Ljudske knjižnice in štalinice v Bresterici vprizorijo v nedeljo 14. aprila ob 8.30 igro »Lovek test« na odru Zadrške gospodarske banke v Mariboru. Prijatelji dobre zabave iskreno vabljani.

1 Tomboja in prid Počinskih doma kraljice Marije na Pohorju se bo vršila na materinski dan dne 12. maja.

1 Slovensko obrtno društvo namerava prirediti potovanje na Oplenec, Čas potovanja se bo določil po želji udeležencev. Prijave se sprejemajo v pisarni Otrznega društva v Mariboru. Vstopnina ulica 11-I Popust na železnici je 60 odstotkov.

Drugi kraji

Pevsko društvo v Grižah pri Celju vprizori v nedeljo 14. aprila ob 5 popoldne v dvorani g. A. Pikla novo narodno igro s petjem »Črna žena«.

Katoliško prosvetno društvo v Mošnjah bo igralo danes popoldne novo ljudsko igro s petjem »Črna žena«. Vencecijska konferenca v Radovljici vprizori danes ob 20 v ljudskem domu igro s petjem »Čarni sol«. Predprodaja vstopnic v Kmetijski zadrugi. Za daljše okoliščine se igra ponovi še v nedeljo 14. aprila.

Cerkveni vestnik

11. vnanja Marijina kongregacija pri urušinkah v Ljubljani ima danes ob 14 shod. Vsi člani Križanska moška in mladeniška Marijina družba ima danes popoldne ob šestih redni mesečni shod. Prosim, polnoštevilno.

Poizvedovanja

Nekdo je pozabil dežnik pri dražbi v Sp. Šiški v Drenkovi ulici. Vprašati v upravi Slovenca. Vojvoda je bila ženska zapostavna ura. Dobi se pri L. Pust, Čopova ulica 21 od 12—13.45.

»Narod, ki pozablja brate v sužnosti, tepta svojo čast!«

»Bran-l-bor« se briga zanje. — Pri-stopajte!

PUCH

novi, lahki model, kromiran z
novo zavoro na prednjo os,
na ugodna mesečna odplačila

Cenik se pošlje na zahtevo brezplačno!

Ing. Vok

LJUBLJANA, Tavčarjeva 7

Podružnice: Kranj, Novo mesto,
Celje, Miklošičeva 2

V najglobljem rovu na svetu

V peklu kopljejo zlato

Johannesburg je danes veliko mesto v južni Afriki, katero je pred 40 leti bilo le skromna naselbina zlatokopov. Danes pa je moderno mesto, v katerem prebiva 160.000 belokozcev in 150.000 črncev. Johannesburg je mesto lepih vil, v katerih bogatini uživajo vse razkošje življenja, obenem pa mesto bednih stanovanih, v katerih se zbira poleg revščine tudi zloba vsega sveta. Ta siromašni del mesta se imenuje Fordsburg, v katerem prebivajo vsa človeška plemena, kar jih premore naša zemlja. Vsak dan zapuščajo to mesto tisoči in tisoči črnih in belih, da v bližnji okolici globoko pod zemljo najdejo svoj zaslužek.

V kraju Village Dee vidite največjo znamenitost tega sveta: to je »Turf Shaft«.

najgloblji rudnik na svetu,

ki sega 10.500 čevljev pod zemljo. Dela v tem rudniku vodi mlad Danec. Ta mladenič, ki je moral zdoma še napol otrok, je kot pustolovec prišel v južno Afriko ter kmalu dosegel odgovorno službo, katero še zdaj opravlja. Danes vodi delavsko kolono, v kateri je 300 belokozcev in 3000 črncev. Zlatokopi ga šaljivo nazivljejo »vsemogočnega gospoda pekla«. Ta

»vsemogočni gospod pekla«

je angleškemu časnika dovolil, da je smel obiskati najgloblji rudnik na svetu. Časnikar je ta obisk nekako tako le popisal:

Ko sem dobil dovoljenje, sem odšel v sobo, kjer se delavci preoblačijo. Obklel sem pooljen suknič in gumijaste škornje, na glavo sem nataknil primeren klobuk in tako priobleden sem se spustil v najbolj razburljivo vožnjo, kar sem jih kdaj doživel. Stopil sem v dvigalo, v katerem je prostora za 70 ljudi. To dvigalo so tri železne kletke druga nad drugo. Vrata se zapro, zvonec zazvoni in z blazno naglico 2000 čevljev v minuti padamo v globočino. Ko smo že 4000 čevljev globoko, izstopimo. Povsod mi blešče nasproti električne žarnice. Stene so belo pobeljene in prav nič strašnega se mi ni zdelo, razen, da je bilo precej mrzlo in vlažno. Spreletaval pa me je občutek, kakršnega poznam že, odkar sem prvič letel z letalom — nekaka čudna zmes razburjenja, nervoznosti in pričakovanja.

Ko sem si ogledal ta jask, me je vodnik povabil, naj se peljeva globlje. Vozili smo se skozi ogromne dvorane s stroji, ki so tako velike, da bi v njih lahko stala vsaka vaška cerkev. Občudoval sem dve zračni sesalki, katero noč in dan gonijo elektromotorji. Ti dve zračni sesalki dovajata kisik v spodnje prostore. V kotu 45 stopinj se nato vozimo še globlje. Ko smo dosegli 18. nadstropje podzemeljskih hodnikov, zopet prestopimo in se peljemo dalje do 32. nadstropja. Tukaj pa so hodniki podminirani. V steno vrtajo luknje, vanje polagajo dinamitne patrone in zažigajo. Potem delavci zapuste prostor, vanje ponoči patrone eksplodirajo. Ko delavci drugo jutro zopet pridejo na delo, vrtajo tam, kjer je od prejšnje eksplozije stena ostala cela.

Na 32. postaji dobimo karbidne svetilke in se plazimo po rovih proti jugu. Zrak je že tako težak,

da ga komaj prenašam. Težka vlaga mi jemlje sapo. Voditelj me svari, naj se ne dotikam sten. Tekočina, ki curka iz sten, je

strašen strup.

V tej tekočini je namreč najhujši strup, kar jih pozna kemija — čisti cian. Če denes samo kapljico te tekočine na majhno ranico, je že dovolj: ni več življenja. Težki vroči zrak mi teži pljuča kakor svinca. Razločno slišim, kako mi bije srce. Res se kopljem v svojem znoju. Pod zemljo tako bobni, da ni mogoče govoriti drug z drugim. Nikakor ne morem razumeti, kako morejo človeška bitja v tem peklu vsak dan prebiti osem delovnih ur. Srečamo oddelek delavcev. Strašni so videti: goli, z razmršenimi lasmi, s krvavo podplutimi očmi, pokriti z znojem in blatom — tako se gugljejo skozi rov.

Sedaj nas čaka še vožnja do najgloblje postaje. Dvigalo nas pripelje do 38. postaje, kjer si velik električni stroj neumorno prizadeva, da bi ohladil strašni zrak. Stojimo

na dnu najglobljega rova na svetu!

Zdi se mi, kakor da bi bil kdo okrog mene ovil orjaško preprogo. Vročina je tako neznosna,

da si moram prizadevati, da ne bi svoje obleke zmetel s sebe. Trije silni stroji, ki dajo stisnjeni zrak, so v polnem teku. Njihovo šumenje, pomešano s podzemeljskim bobnenjem, je tako silno, da nam kar grmi na ušesa. Tukajle, v tem peklu dela vsak dan 12 črnih Kafrov pod nadzorstvom dveh belih paznikov. Te pošastne slike ne bom nikdar pozabil. Ob svetlikanju karbidnih svetilk se premikajo skrivnostne prikazni, ki se njihove sence kažejo na steni. Vročina je smrtonosna, a še hujši je smrad, ki izvira od potu potečlih se Zamorcev. To je slika iz Dantejevega pekla! Cutim, da ne bom več vzdržal. Naglo nazaj na površje!

Vodnik mi hoče pokazati še novo sesalko v 37. nadstropju. Strojica je razsvetljena z belo električno lučjo in z železom betonirana. V tej dvorani je telefonska postaja za ves rudnik. Nato se dvignemo kvišku.

Zahvalim se svojemu prijaznemu vodniku, a sem obenem na tistem vesel, da sem ušel iz pekla. Globoko me je prišlo sočutje s temi ljudmi, katerih usoda je, da morajo vsak dan in leto za letom v teh peklenjskih razmerah pridobivati zlato za druge, sebi pa pljučno tuberkulozo, katere je njihova neizbežna usoda.

Dva angleška svetnika

Tomaž Mor — oče, mož in mučenik

Dne 1. aprila letošnjega leta je katoliška Cerkev povzdignila na altar dva Angleža: Tomaža Mora velikega državnega kanclerja angleškega kralja Henrika VIII. in nadškofa — kardinala Johna Fisherja. Oba sta bila velika učenosti in znanosti. Toda svetnika sta postala zaradi svoje čiste in neupogljive katoliške značajnosti, katero sta izpričala s svojo smrtjo pod rabljevo sekiro na morišču.

O Tomažu Moru piše veliki prosvetljenec tiste dobe Erasmus Rotterdamski:

»More si je blizu Londona ob reki Temzi zgradil skromno, a vendar prostorno hišo. Tamkaj živi sredi svoje številne družine, ki je: njegova žena, njegov sin in njegova sinova, njegove tri hčere in njihovi možje ter 11 vnukov. Med živimi ljudmi ne poznam moža, ki bi bil tako dober s svojimi otroci kakor je on. Svojo staro ženo ljubi tako, kakor bi bila še 15-letno dekle. More ima tako dober značaj, da je vedno vesel in dobre volje, pa naj se zgodi karkoli, vse se mu zdi najboljše. V Morejevi hiši bi se vam zdelo, da se je v njej poživila Platonova akademija, razlika je le v tem: Medtem, ko so se v Platonovi akademiji učenci pogovarjali o geometriji in številkah, je v hišici v Chelseji (Morejeva vas) prava šola krščanske vere. Tukaj možki in

ženske berejo ali študirajo proste umetnosti, vendar pa je njihova glavna naloga: pobožnost. Nikdar nihče brez opravka ne poseda.

Glava družine jih ne vlada z mogočnim nastopom in s pogostnim oštevanjem, ampak z dobrotljivostjo in ljubeznivostjo. Vsak član te družine pridno opravlja svoje dolžnosti, z veseljem izvršuje vse, vendar nikjer ne manjka poštene veselosti.

Tak je bil More kot oče in mož. A ta mož, poln ljubezni do svoje družine, je z veseljem položil glavo pod rabljevo sekiro in zapustil svoje, ker ni hotel žrtvovati Henriku VIII. svojega katoliškega prepričanja.

Prav tako odločen je bil nadškof John Fisher, ki je skupaj s Tomažem pisal in se boril zoper luteranstvo.

John Fisher je bil obglavljen dne 22. junija 1535. leta; 15 dni za njim pa Tomaž More. Glavi obeh mučnikov so v Londonu javno razobesili. Pokopali so ju pri sv. Petru v Towerju, kjer počiva toliko katoliških mučnikov tiste krvave dobe.

Tekma med tramvajem in časnikarjem

Včasih smo mislili, da imamo samo v Ljubljani tak tramvaj, s katerim bi se splašalo tekmovati. Toda tak tramvaj imajo menda tudi v južno-francoskem kraju, ki se imenuje Dax. Časnikar in urednik ondotnega lista je nekoč v svoj list zapisal: »Tramvaj — tako se imenujejo ti črviči, ki se plazijo po tračnicah z naglico slovesnega pogreba. Le skrb za blagor starih ljudi in drugih takih, ki ne prenašajo prave naglice, menda določa hitrost teh muzejskih starin. Jaz vsekakor mnogo hitreje tečem, kakor pa naš tramvaj.« Ko je ravnateljstvo električne cestne železnice v Daxu bralo ta izvalni članek, se je razsrdilo. Sprejelo je izzivajočo ponudbo in naredilo so stavo: Časnikar in tramvaj naj tekmujeta 1800 m daleč. Kdor bo prvi, ta dobi nagrado. In časnikar je zmagal, ker je prišel na končno postajo 1 minuto in 16 sekund prej ko tramvaj.

Saj je še čas! Na smrt obsojenega zadnji dan vprašajo, kako jed si želi. »Rad bi kranjsko klobaso s kislim zeljem in pa grozdje.« »Grozdi pa sedaj v aprilu še ni, bo šele jeseni.« »Nič ne de, saj lahko počakam.«

Nagrajeni načrt glavnega lepaka za splošni katoliški shod v Pragi.

Nova ekspedicija na Mount Everest

Na Mount Everest najvišjo goro na svetu, ki na njen vrh doslej vkljub vsem poskusom še ni stopila človeška noga, se pripravlja nova ekspedicija.

Kakor poročajo iz Delhov, glavnega mesta Indije, je indijska vlada neki angleški ekspediciji dovolila, da sme poskusiti priti na vrh Mount Everesta. Angleži bodo to poskusili v teku letošnjega in prihodnjega leta.

Ekspedicija je že naprosila znanega hribolazca Ruttledgeja, ki je že l. 1933 vodil podobno ekspedicijo, da bi tudi sedaj prevzel vodstvo ter ekspedicijo. Ruttledge je povabil sprejel.

Nesreča dveh vojnih ladij

Iz New Yorka poročajo: Moderna ameriška križarka »Northampton«, ki obsega 10.000 ton, je blizu otoka San Clemente ob obali Kalifornije vlekla za seboj tarče za strelske vaje 6 podmorskih čolnov, ki so se tam vadili v streljanju. Pri tej priliki je torpedo zadel križarko in jo pod morsko površino tako poškodoval, da je celo v shrambah za kurivo nastala velika luknja. Križarko so prepeljali v ladjedelnico, kjer jo bodo popravili.

Ameriška podmornica »Cormoran« je blizu New Porta nasledla na skalo. Na pomoč je ponesrečeni podmornici prihitela obrežna stražna ladja.

Pred sodiščem. »Ali ste krivi ali ne?«

»Nisem, slavni sodni dvor!«

»Ali ste že bili kedaj zaprti?«

»Nikdar še, sedaj sem prvič kradel.«

Zakon. »Kaj bi delali, ko bi dobili za ženo lepo in bogato dekle?«

»Nič!«

Volitve na Ogrskem, pri katerih je seveda zmagala vlada. Prizor z volišča.

Roman za mlade in stare

43

EMIL IN DETEKTIVI

Spisal E. Kästner, poslovenil M. Kunčič.

Ko je prišel Emil s svojo mamo, ni bilo poročanja ne konca ne kraja. Vsi dečki so ji po vrsti podali roko. In ona se je vsakemu posebej zahvalila, da je pomagal njenemu Emilu.

»Torej poslušajte!« je vzklil Emil. »Obleke in žoge ne sprejememo. Ne dovolimo, da bi z nami delali reklamo. Ali se strinjate?«

»Strinjamo!« je zaklical Tomažek in zatrobil, da so se stresli cvetlični lončki tete Marte.

Potem je stara mama z žlico potrkala ob skodelico, vstala in slovesno začela:

»Zdaj pa poslušajte še mene, fantiči. Imela bom govor. Predvsem: ne domišljajte si preveč! Jaz vas ne bom hvalila. Drugi so vam že čisto zmešali glave. Tega od mene ne boste dočakali. Nak, tega pa ne!«

Dečki so utihnili in si niti žvečiti niso upali več.

»Plazite se za tatom,« je nadaljevala stara mama, »in ga ujeti s celo armado otrok — to ni nobena umetnost, nobeno junaštvo. Ali se vam je povedil grebenček, sodrugi, kaj? Med vami pa sedi nekdo, ki bi se bil tudi rad po prstih plazil za dolgoprstnežem. In tudi kot deček od dvigala bi bil rad vohunil po hotelu. Toda on je ostal doma, ker je prevzel to dolžnost, da, tako je, prevzel je to dolžnost.«

Vse oči so se uprle v malega Torka. Bil je od pramu rdeč ko purman.

»Da, malega Torka imam v mislih. Uganili ste!« je dejala stara mama. »Dva dni je nepretrgoma sedel pri telefonu. Zavedal se je svoje dolžnosti. In je svojo dolžnost storil, čeprav mu ni nič kaj dišalo čepeti doma. Ali razumete? To je bilo nekaj sijajnega! Njega si vzemite za zgled! Vstanimo in zaključimo: Živel naš mali Torek!«

Dečki so skočili na noge. Ponica Klobuček je držala roke kakor trobento na ustih, Teta Marta in Emilova mama sta prišli iz kuhinje. In so zakričali, da so se stresle stene:

»Živel naš mali Torek! Živeee!«

Potem so spet sedli za mizo. Mali Torek je globoko zajel sapo in dejal:

»Hvala. A vse to je močno pretirano. Tudi vi bi na mojem mestu storili tako. Jasnó! Kdor je fant od fare, dela tako, kakor je prav. In zdaj — mirna Bosna!«

Ponica Klobuček je visoko dvignila ročko in vzklila:

»Ali hočete še kaj piti, možje? Zdaj moramo trčati na Emilovo zdravje!«

Osemnajsto poglavje

Ali je v tem skrit kakšen nauk?

Proti večeru so se dečki ločili. Emil jim je moral najsvečaneje obljubiti, da bo prihodnji dan s Ponico obiskal profesorja. Tedaj se je vrnil stric Hajmbold in odšli so k večerji. Po večerji je gospe Stoiničarjevi izročil tisoč mark in ji svetoval, naj jih vloži v hranilnico.

»To itak nameravam,« je dejala lasuljarka.

»Ne!« je ugovarjal Emil. »Vse veselje mi hočete pokvariti. Mama mora kupiti električni aparat za

sušenje las in plašč iz kožuhovine. Ne vem, kaj prav za prav hočete! Denar je vendar moj. Lahko počnem z njim, kar hočem! Ali mar ne?«

»Nak, to pa ne bo držalo,« ga je zavrnil stric. »Saj si še otrok. Kaj naj se zgodi z denarjem, sme odločiti sam otrok.«

Emil je vstal izza mize in stopil k oknu.

»Hu, kakšen trdoglavež si, Hajmbold,« je Ponica Klobuček očitaloče dejala svojemu očetu. »Ali ne vidiš, kako se Emil veseli, da bi svoj mami kaj podaril? Vi odrasli ljudje ste včasih res neznosni.«

»To se razume samo po sebi, da dobi električni aparat in plašč,« je povzela besedo stara mama. »Kar pa ostane, to vložita v hranilnico, kajne, dečko moj?«

»Dat,« je prikimal Emil. »Ali si zdaj zadovoljna, mamica?«

»Če na vsak način hočeš, pa naj bo, moj mali bogatin!«

»Tako jutri zjutraj pojdeva nakupovat. Ponica, ti pojdeš z nama,« je Emil ves srečen dejal.

»Ali misliš, da bom medtem lovila muhe?« je odgovorila sestrična. »A tudi sebi moraš nekaj kupiti. Ze vem kaj! Kolo. Razumeš? Da ti ne bo treba kvariti koles svojih sestričev.«

»Emil,« je v skrbih vprašala mama, »ali si pokvaril Poničino kolo?«

»Kje neki, mama! Samo sedlo sem mu nekoliko dvignil, ker Ponica zmerom tako nizko sedi, najbrž samo zaradi lepšega, da bi bilo videti, kakor da sodeluje pri kolesarski tekmi. To spakovanje je posnemanje opice.«

BERAČ IN GOSPA

Gospa: »Ali vas ni sram berati?«

Berač: »Ne, gospa. Nedavno sem bil zaprt zaradi tega, ker sem vzel denar brez prošnje.«

PAMETNE KOKOŠI

Tonček: »Črne kokoši so bolj pametne kot bele.«

Oče: »Zakaj pa?«

Tonček: »Črne kokoši znajo nesti bela jajca, bele kokoši pa črna nikoli.«

NA OBROKE

»Pravkar sem prišel od zdravnika za otroške bolezni,« je povedal gospod Korenček svoji ženi: »plačal sem mu devet obrok.«

»Hvala Bogu,« je vzklila žena, »zdaj imava torej samo še dva obroka — in otrok be najni!«

SIROKOGRUDNO

»Ali nisem včeraj pozabil pri vas dežnik?«

»Kakšen pa je?«

»O, to je vseeno — nisem tako natančen v takšnih rečeh!«

MRAZ

»Koliko stopinj imamo onnes?«

»Dve stopinji pod ničlo.«

»To pa ni vredno besede!«

»Seveda ne. Saj vam tega tudi ne bi povedal, če me ne bi vprašali.«

MLADI SLOVENEČ

Lopje Beltram:

Pastirček tuhta...

Ko bom jaz dorasel,
ovčje ne bom več pasel.
Šel bom v širni svet
s culico na rami;
vsakih sedem let
pa bom pisal mami.
In ko bo minulo
trikrat sedem let,
vrnil se bom s culo
k svoji mami spet.
Tákrat bom prinesel
culico zlata,
ga pred mamó stresel
in ostal doma.

Cirkuški kloun in slon

Na reklamnem lepaku nekega potujočega cirka je stalo natiskano z velikanskimi črkami:

Nastopita tudi
kloun Rumba in slon Jumba,
ki zna igrati na klavir!

Kaj takega še ni videl in slišal svet!

Ljudje so k večerni predstavi kar drli. Napolnili so cirkušo do zadnjega kotička. Zadovoljni so bili z vsimi točkami sporeda. Nestrpno pa so čakali čudovito izurjenega slona, ki zna igrati na klavir. Nazadnje so to točko sporeda res dočakali. Cirkuški hlapci so prevlekli na pozorišče velik klavir. Takoj nato je prišel klavirist slon Jumba in res udaril z rilcem po tipkah, da je glasno zabrnelo. Ko pa je to storil, je presumljivo zatulil in zbežal od klavirja.

Kloun Rumba ga je začuden vprašal:
»No, kaj pa je s teboj, srček moj mali?«
Slon je povsili glavo in jo pritisnil tesno h klavirnemu tlesu, kakor da mu nekaj zaupno šepeta na uho.

»Aha, torej takšna je ta reč!« je vzklil kloun.
»Zdaj pa se razumem. Obrnil se je k občinstvu in slovesno dejal: »Slavno občinstvo! Zelo žal mi je, da vam Jumba ne more zaigrati obljubljenih pesmi na klavir. Obšla ga je huda žalost. Spoznal je v slonokosčenih tipkah na klavirju — zobe svoje matere.«

Občinstvo je spoznalo, da je bilo potegneno. Ker pa je bila klounova šala res posrečena, se niso prav nič jezili, nego so se glasno zasmejali in zaploskali.

Gospod s smotko

Na cesti mož bradat stoji,
drži se modro in kadi.
Iz pipe dim mu črna uhaja,
po cesti pa nekdo prihaja.

K bradatu stopi in ga prosi:
»O, dobro jutro, gospod Kos!
Preganjate si kratek čas?
Za malo ognja prosim vas.«

Nad pipo hitro skloni se,
da smotko si nad njo prižge.
V gost dim zavito za jga prižiga,
bradač z usesi zvito miga.

Todaj pa, jójme — — —

Halo, otroci!

Iztahtajte kakšen smešen in zabaven konec za četrto sliko, katero prinesemo prihodnjo nedeljo. Tri najboljše rešitve bomo nagradili, vse druge posrečene spise pa objavili. Rešitve pošljite najkasneje do četrtega, t. j. m. na naslov: Kotičkov striček, uredništvo »Slovenec« v Ljubljani.

FRANCEK IN ANČKA

Francek je šele tri leta star in zato — kako pak — še ne hodi v šolo. Njegova sestrica Ančka pa je stara sedem let in hodi v prvi razred. Nekega dne je Ančka vso objokana prišla k mami in ji potožila:
»Mama, Francek mi je pa naloge, katero sem pravkar dokončala, zbrisal s tablice!«
Mama je Franceka kaznovala. Ko ga je po tem vprašala, zakaj je to napravil, se je učeno odrezal:
»Zato, ker je bilo vse napačno!«

NEPREVIDNOST

»Moja zibelka je tekla ob morju.«
»Le kako so vaši starši mogli biti tako ne previdni? Saj bi bili lahko padli vodolci!

Kako je kmet zmaya ugnal

(Sedmograška pravljica.)

Živel je kmet s ženo. Imela sta sto otrok. Bili so srečni. Toda dolgo to ni trajalo. V hiši so se naselile skrbi. Otroci so hoteli jesti, a ni bilo nikjer vzeti. Vse shrambe so bile prazne.

Todaj je rekel kmet svoji ženi:
»Nočem dati otrok od hiše. Doma naj ostanejo. Saj jih ni preveč!«

Žena pa je menila:
»Hrane je dovolj na svetu, samo poiskati jo morate.«

In kmet je odšel po svetu iskat živeža za svojih sto otrok. Na koncu sveta je zagledal velik travnik. Na njem so se pasle ovce, ki so jih stražili pastirji.

Pastirji so mu žalostno pripovedovali:
»Vsak dan pride k nam v goste zmaj in nam urova ovce.«

Sprva je bil kmet tudi žalosten, potem pa se je domislil svojih sto otrok in vprašal pastirje:

»Kaj mi daste, če prepodim zmaya?«

Pastirji so odgovorili:

»Tretjino črede ti damo.«

Kmet je bil zadovoljen. Čakal je do polnoči. Tedaj je prihrul zmaj. Bil je grozanek na pogled. Kmet bi gotovo zbežal, če ne bi bila njegovih sto otrok, ki so željno čakali nanj doma. Tako je vztrajal. Ko se je zmaj približal čredi, je kmet grozeče zavpil:

»Stoj!«

Zmaj je osupnil nad kmetovo predrznostjo in vprašal:

»Kaj hočeš?«

Kmet se je opogumil in je odvrnil z majm s trdim glasom:

»Sem Stan Bolevan. Pravijo mi tudi Močni. Ponoči grizem skale. Ne dotakni se črede, drugače ti bo slaba predla!«

Tako se nihče ni govoril z majm. Zato mu je postalo nekoliko tesno pri srcu in plašno je predlagal kmetu:

»Najprej se poskusiva, kdo je močnejši!«

Kmet je zarenčal:

»Le pazi se! Bova videla, kdo bo kratko vlekel.«

Iz žepa je privlekel kos sira in ga pokazal z majm:

»Vidiš kamen! Ali znaš iz kamna ožeti pi-njeno mleko?«

Zmaj je dvignil kamen s tal in ga na vso moč stiskal: kamen se je zdrobil v prah. Niti kapljice mleka ni mogel iztisniti iz njega. Jezno je zamomljal:

»Ne gre, pa ne gre!«

»Kaj? Ne moreš?« se je hinavsko začudil kmet. »Poglej!«

Kmet je ožel sir in pricuriljalo je mleko.

»Vidiš, tako se to napravi!« je zmagovalno vzklil.

Zmaj se je pošteno ustrašil kmetove moči in najraje bi zbežal.

Kmet je videl, da se misli zmaj spustiti v beg. Zakričal je nad njim:

»Tu ostaneš! Nisva še končala svoj pome-nek!«

Zmaj se je tresel od strahu. Začel je pro-siti:

»Poslušaj! Močan si. Moja mati išče človeka, ki bi ji pomagal v gospodinjstvu. Kaj, ko bi prišel k nama. Pri nas šteje leto tri dni in za vsak dan dobiš sedem vreč zlatnikov. Ali pojdeš z menoj?«

Kmet je računil: trikrat sedem vreč je enaindvajset vreč zlatnikov. Kako prav bi prišle njegovim otrokom! Zato je privolil:

»Dobro, služil ti bom.«

Odšel je z z majm k z majevi materi. Zmaj je svoji materi kmata takole pred-stavil:

»Pripeljal sem ti močnega človeka, ki po-noči hrusta skale.«

Zmajeva mati se je odrezala:

»Ga bom že preizkusila.«

Tako je kmet postal hlapec pri z majevih. Prvega dne je ukazala mati sinu in kmetu:

»Mečita kijel!«

In sta šla. Zmaj je vrgel ogromen in težak kij tri kilometre daleč. Stekla sta, da bi ga pobrala. Kij je bil tako težak, da ga Stan Bolevan in njegovih sto otrok ne bi moglo dvigniti.

Kmet si je pa znal hitro pomagati. Široko se je razkoračil in pričel opazovati luno.

»Čemu buljiš neprestano v luno?« ga je vprašal zmaj.

»Čakam, kdaj bo luna zašla, sicer utegne moj kij pasti na luno,« se je odrezal kmet.

Zmaj je postalo kar vroče od strahu. Pred-lagal je kmetu:

»Nar ne meči! Bom jaz namesto tebe.«

»To ne gre,« ga je zavrnil kmet. »Svoje de-lo moram opraviti sam.«

»Pusti me!« ga je prestrašeno prosil zmaj.

»Tako rad mečem kij! Metanje kija je moja najljubša zabava.«

»Ne!« je vztrajal kmet pri svojem.

»Če mi dovoliš, boš dobi loč mene še sedem vreč zlatnikov,« je barantl zmaj.

Kmet je bil prebrisan in se je delal, kakor da bi hotel z maju napraviti veselje. Zato mu je pustil, da je vrgel kij.

Drugega dne jima je naložila stara zma-jevka še bujše delo:

»Prinesita vode!«

Vsakemu je dala dvanajst volovskih me-hov, v katerih naj bi prinesla vodo. Zmaj je kmalu napolnil svoje mehove z vodo in jih ne-sel s tako lahkoto, kakor da so peresca.

Stan Bolevan pa je že prazne mehove z ve-liko težavo vlačil za seboj. Nikoli ne bi zmogel niti enega samega meha nesti napolnjenega z vodo meter daleč. Skrbelo ga je, da ne bi zmaj česa opazil. Odprl je svoj žepni nožič in začel njim praskati po kamenitem robu vodnjaka.

Seveda je radovedni zmaj takoj vprašal, kaj počne.

»Mar misliš, da sem tako neumen, da bom polnil mehove in jih nato še domov nosil?« se je zadržal kmet. »Raje odnesem ves vodnjak s seboj. Potlej mi vsaj ne bo treba vsako jutro hoditi po vodo.«

Zmaj se je začudil čudovitemu kmetovemu domisleku. Vendar se mu je zdelo žal vodnja-ka, ki je stal tam, odkar je pomnil. Zato se je ponudil kmetu:

»Veš kaj, bom jaz odnesel tvoje mehove domov, samo pusti vodnjak pri miru.«

Dolgo sta se prepirala, dokler se ni naza-dnje zmaj domislil in predlagal kmetu:

»Če pustiš vodnjak pri miru, ti bom dal še sedem vreč zlatnikov.«

»No, pa naj bo po tvojem,« se je udal kmet. In zmaj je odnesel še kmetove mehove domov.

Tretjega dne sta morala prinesiti iz bliž-njega gozda drva, da bi imela z majevka s čim podkuriti v svoji ogromni peči. Zmaj je seveda vlačil cela drevesa domov. Kmet pa je, ne bodi len in prebrisan, kakor je bil, splezal na drevo in zvezal dva vršička skupaj.

Zmaj pa ni dala njegova radovednost mi-ru in je moral pobarati kmata:

»Kaj počneš?«

Kmet pa je bil uren z odgovorom:

»Čemu bi vlačil posamezna drevesa domov, ko pa lahko naenkrat vse gozd odnesem.«

Zmaj se je tako prestrašil, da je zbežal da-leč od svojega hlapca proč. Šele iz velike da-ljave je začel kmata mlo prosi, naj tega ne stori, ker mu je gozd najljubši kraj za počitek ob vročih poletnih dneh. Tresel se od strahu mu je zopet ponudil še sedem vreč zlatnikov.

Kmet se je smejal z majevi neumnosti in bil vesel, ker je bilo njegovega leta službovanja pri z majevih konec. Toda z majevka je bila skopa. Zato je nagovarjala svojega sina:

»Pojdi ponoči v človekovo sobo in ga ubij s kijem, da ne bo nikoli več vstal.«

To je slišal Stan Bolevan in položil v po-steljo namesto sebe svinjsko korito. Sam se je vlegel pod posteljo. Ponoči se je tiho priplazil zmaj in tako udrihnil s svojim težkim kijem po svinjskem koritu, da je odmevalo kot grom. Drugega dne je ustopil kmet v z majevo kuhinjo in vljudno pozdravil

»Dobro jutro!«

»Zmaj se je zavzel in ga vprašal:

»Kako si kaj spal, Stan Bolevan?«

Kmet je smehljajoč se odgovoril:

»Kar dobro! Samo enkrat se mi je v sanjah zazdelo, kakor bi me bolha pičila v čelo.«

Oba zmaya, mati in sin, sta se grozno pre-strušila. Samo na to sta mislila posej, kako bi se ga čimprej odkrižala. Hitro sta napolnila vrče z zlatniki in jih silila kmetu. Ta pa se je obotavljal:

»Vesta kaj! Še eno leto ostanem pri vaju. Če pridem domov s tole majhno vrečo, bodo ljudje mislili, da je postal Stan Bolevan tako šibek kot zmaj.«

Zmaj in njegova mati sta bila tako prepla-sena, da sta mu bila pripravljena dati še se-demkrat sedem vreč zlatnikov, samo da čim-prej izgine odtod.

»Vidim, da me ne marata več,« je vzdihnil kmet, »toda zmaj mi mora nesti vreče domov, da se mi ne bo treba sramovati pred ljudmi.«

Seveda je bil zmaj koj pripravljen. Dvignil je s krepilji vrče. Stan je sedel na njegov hrbet in odletela sta v kmetovo domačo vas.

Ko sta priletela v vas in odložila vrče, je pridrvelo vseh sto kmetovih otrok z noži in vi-licami ter vplilo:

»Očka, očka! Zmajovo meso! Zmajovo meso! Juhul!«

Tedaj je zmaj pustil vse skupaj, vrče in kmata, in odfrčal, kar so mu dale moči, naglo nazaj — daleč proč od teh groznih ljudi. Ni-koli več ga niso videli.

Med največje in najzaslužnejše slovenske može spada škof Slomšek. Škof Slomšek je bil s srcem in dušo Slovenec in mu je bila mater-ni beseda najljubša godba tega sveta. V vseh njegovih spisih in pesmih, tudi v onih, ki jih je spisal za mladino, se zrcali ta njegova iskrena ljubezen do naroda, iz katerega je izšel. Od-padnike svojega naroda je primerjal z Jude-žem Iškarijotom, ki je prodal Kristusa za 30 srebrnikov.

V šoli

Učitelj: »Tonček, povej mi imena nekaterih zvezd.«

Tonček: »Zvezda večernica, zvezda jutranjica in tilnska zvezda!«

Mlada greda

Zgodba o moraki deklici.

Ob morskem obrežju je stala majhna kočica. V njej sta živela mož in žena s majhno hčerko. Mož je bil ribič. Ko je nekoč odšel s svojim čolnom na lov, se ni več vrnil. Odsihodob sta se naselila v hišo žalost in beda.

Vsako jutro in vsak večer je stala uboga de-klita na obali in žalostno gledala, ali mogoče pri-haja njen dragi oče. Ko je nekega večera, jokala ob morju, se ji je iz valov prikazala krasna deklica. Krasili so jo dolgi zlati lasje. Sirota se je ustrašila. Vprašala je neznanko, kdo je.

»Jaz sem morská deklica,« je odgovorila ne-znanka. »Vem, kje je tvoj oče.«

Ubožica si je obrisala solze in veselo vzklil-nila:

»Povej hitro, kjer je, da pohitim k njemu!«

»To ne gre kar tako,« je odgovorila morská deklica. »Če hočeš še kdaj videti svojega očeta, moraš zanj doprinesiti veliko žrtev. Povodni mož ga ima zaprtega v gradu, ki leži na dnu morja.«

»Vse žrtvujem za njega. Povej hitro, kaj mi je storiti!«

»V gori biva kača s tremi glavami. Na srednji glavi ima zlato krono. Če vzameš kači krono ter jo prineseš meni, da jo ponesem povodnemu možu, ti on vrne očeta. To moraš storiti do konca meseca, sicer je vse izgubljeno.« Na te besede je morská deklica izginila.

Sirota je žalostno odšla domov. Vedela je, da kaj takega ne more storiti.

Nekega večera je prišel k njim prenočevati raz-trgan starček. Deklica mu je vso zgodbo o očetu in morskí deklici natančno povedala. Starček se je zamislil in čez nekoliko časa dejal:

»Jaz sem čarovnik. Ker ste me vzeli pod streho, ti prinesem krono. V trenutku, ko jo ti izrekel, je izginil. Čez nekaj minut pa je bil prinesel krasno krono, jo izročil deklici in spet izginil.«

Ob določenem času je stala deklica ob morju. In glej! Spet se je prikazala morská deklica. Vzela je krono in se potopila z njo v globčino. Deklica je nestrpna čakala, da se prikaže oče iz morja. Morje je začelo valoviti in oče se je res prikazal v sprem-stvu morské deklice.

Vesela sta se vrnila domov k materi. Začel je pripovedovati, kako je kobil ribe in kako ga je zgrabil povodni mož ter ga odnesel v globčino. Moral je trdo delati, dokler ga ni rešila dobra hčerka.

Mirko Žerjav, dijak,

STRIČKOV KOTIČEK

676. Dragi Kotičkov striček! — Danes Ti piše jedna mala Slovenka iz Beograda. Beograd je vrlo lepo mesto. Hiše so visoke, puno više kot v Ljubljani, kjer sem prije živela s starši. V začetku lan-ke godine smo odšli v Beograd, kjer zdaj polazim v šolo. Slovenko še vrlo dobro znam, čeprav sem v Beogradu že jedno godino in pol. Tudi jaz vrlo rada čitam Tvoj kotiček in me vrlo veseli. Jako bi te rada upoznala. Ali je istina, da imaš dolgo sivu brado? Jaz Ti ne verujem prej, dok si ne odrežeš od nje mali šop in mi ga pošalješ po Pošti.

Neka naj bo za danas dovolj. Druga puta veći Lepo mi budi pozdravljeni Tvoja Milena J, učenka I. razr. mešć. škole v Beogradu.

Draga Milena! — Ko sem Tvoje pismo prebral, sem bil žalosten. Hudo žalosten. Na tisoče pisem sem v teku let že prejel iz raznih krajev Jugosla-vije — a takšnega še nikoli. Če bi Požgančev oča, ki v teh rečeh ne poznajo šale, še vedno lomastili po zemlji, bi robato zarohneli: »To ni nobeno pi-smo, to je skrupaloz!« Jaz pa ne bom zarobantil, že zato ne, ker ne — morem. Tvoje pismo me nam-reč ni samo razžalostilo, nego me je tudi tako strašno osupnilo, da sem izgubil dar govora in zdaj ne morem opraviti besedice iz ust...

Pišel, da si »jedna mala Slovenka iz Beograda« in pristavljaš, da si tam »že« dobro leto. To je tisto, vidiš, kar me je tako razžalostilo! Ko maj dobro leto nisi več videla rodnega kraja in že si skorajda povsem pozabila svojo materinščino. Ko bi zdaj vsaj srbo-hrvatsko znala! Tega »jezika«, v katerem mi pišeš, pri najboljši volji ne morem pri-znati ne za slovenski ne za srbo-hrvatski jezik. To je takšna čudna mešanica, da se Bogu smili, člo-veku pa se ob njej zavrti v glavi... Ta jezikovna kolobocija je kriva, da sem izgubil dar govora! Najbrž se sirotka niti sama ne zaveda, v kakšnem klavnem položaju si zdaj. Nobenega jezika ne znaš, nemilo pač! slovensčino in srbo-hrvatsčino. Zma-jem z glavo in se sprašujem, ali je mogoče, da kdo tako hitro pozabi svojo materni jezik. Predobro namreč vem, da Ti nisi edina. Pošlji Italijana ali Nemca ali kogarkoli križem v svet — svoje mate-rinščine ne bo pozabil nikoli. Nekateri Slovenci je pa tako radi pozabijo... Kar sram me je včasih, da sem Slovenec.

Končam. Še bi Ti imel povedati mnogo in mar-sikaj, a tudi peresu se včasih začrtane meje.

Da pa boš videla črna na belem, da Ti ne de-lam krivice, prevedem Tvojo prečudno jezikovno kolobocijo v pravilno slovensčino. Prevod se glasi:

Dragi Kotičkov striček! Danes Ti piše mala Slovenka iz Belgrada. Belgrad je zelo lepo mesto. Hiše so visoke, mnogo višje kot v Ljubljani, kjer sem prej živela s starši. Ob začetku preteklega leta smo odpotovali v Belgrad, kjer zdaj hodim v šolo. Slovensko še zelo dobro znam (!), čeprav sem že toliko časa v Belgradu. Tudi jaz zelo rada be-rem Tvoj kotiček. Rada bi te poznala. Ali je res, da imaš dolgo sivo brado? Ne verjamem Ti prej, dokler od svoje brade ne odstrižeš majhen šop in mi ga pošlješ. Za danas naj bo dovolj. Drugič veći Lepo mi budi pozdravljeni itd.

Prosim, primerjaj natančno in vestno vsako besedo, vsako črko in videla boš, da si v svojem kratkem pismu napravila najmanj — 25 napak na račun slovensčine, na račun srbo-hrvatsčine pa še več... Bog se Te usmili!

Tako, pa brez zamere. Nisem izgubil še vsega upanja. Pričakujem, da se boš spet z vso vneto in ljubeznijo oklenila učenja materinščine in da bo Tvoje prihodnje pismo pisano v tako lepi in pravi-lni slovensčini, da bom od veselja poskočil do stropa in navdušeno zaklical: Živela moja mlada prijateljica tam v dalinem Belgradu! — Kotič-kov striček

ŽENA IN DOM

Krstna imena naših otrok

Ko pričakujejo v družini otroka, je že nekaj, kakor neka skrivnost, ki potihem, vendar vztrajno in živo prenavlja oči, hribe, družine. Pričakovanje — zlasti prvega otroka — je ko potovanje v novo deželo, nov kraj, le da je to pričakovanje do dna segajoče, da prežnja in zajema vsega duha matere — in tudi očeta. Mimo drugih misli in skrbi, ki že vnaprej napolnjujejo hišo in dom, kako bo z otrokom, kakšen bo, kaj bo, pa je tudi mnogo misli o njegovem krstnem imenu.

Pri nas je navadno tako, da dobi prvi fantek v družini krstno ime po očetu, prvo dekletce pa po materi. Ko družina narašča in je otrok več in več, so imena otrok navadno še imena njih krstnih botrov in botric in še starih tet in stricev. Tako je navadno pri nas — žal — bilo! Imena naših otrok so bila zmeraj v nekakšni rodbinski zvezi s člani družine, so bila ko kri, ki se je pretakala iz roda v rod. V dobi našega narodnega prebujenja, ko smo se začeli zavedati narodnosti na taborih, ko smo začeli dobivati svoje prve časnike, prva društva in smo se začeli zavedati, da »največ sveta otrokom sliši Slave« — smo nekam mrzlično začeli hiteti, da poiskamo za svoje otroke imena »Slave«, slovanska imena in imena iz zgodovine in paganske dobi starih Slovanov. Kaj kmalu smo imeli imena: Crtomir, Trpimir, Branibor, Slavoljub, Radoslav, Breda, Vitomir, Miroslava, Desanka, Jagoda, Božena — in podobna. Kesneje je bilo gosposko, da so imeli gosposki otroci kmečka imena, kar z naslodo smo klicali otroke Janeze, Jožete, Spele pa Urške — a ne tako, kakor da s temi imeni spoštujemo tradicijo svojih dedov, marveč tako, kakor da je to nekaj posebnega, nekaj gosposko-porogljivo-kmečkega. Pa se ti je prikazal kak blud in po gosposko načičkan Janez na počitnicah na paši in se je igral z opaljenim, zavajenim pastirčkom Slavoljubom. Ali sta nabirali rožice mesna deklica Spele in kmečko dekletce Božena. Narobe svet! Po mestih je vse hitelo za »kmečkimi« imeni, po kmetih pa vse za imeni mesta. Bodi tako ali tako, prav pa ni, da nam je izbira krst-

nih imen naših otrok le v golo zabavo in kratek čas. Saj so otroci z imeni iz romanov, tujih romanov, n. pr. nordijskih, ruskih, poljskih — in otroci z imeni naših hribov in voda! Imamo zdaj že Save in Soče in v najnovjših dneh — nam prav nič primernih — Svetozarjev in Jugovičev in Savov nič koliko. Skoraj bi rekli: »Ne bod' mo šalobarde!« Saj otrok vendar ni lutka iz cunj, ni igračka, ki se danes igraš z njo, jutri pa ti je že ni več mar! Zavedajmo se vendar, da je otrok živo bitje, da je del nas samih, da je del družine, naših pradedov, da je podoba božja in bo nekoč človek ko mi. Resnično, ko izbiramo, ali vsaj mislimo na imena svojih otrok, preudarimo resneje, spomnimo se tudi na varušto, ki spremlja otroke po potih življenja in ki ga je človek v vseh časih potreben. Ni kar tako, kako je ime kakemu človeku. So otroci, ki starši niti ne vedo, kdaj bi bil njih god. Dajmo otrokom poštena, pristna krščanska, katoliška imena. Dovolj jih najdemo v koledarju — in če se že ne moremo odločiti kako in kaj, imenujmo otroke po dotičnem svetniku ali svetnici, ki je tistega dne, ko je otrok bil rojen.

Pa ne spakujmo imen! Zakaj bi ne bile Marije zares Marije ali Minke, Mine? Zakaj jih kličemo po angleško Mary, zakaj Mijo? Antonije niso več Tončke, Frančiške ne več Francke — zdaj so Mije in Fanny.

Prav je, da smo se rešili nemških imen, kakor Bertinov, pa Hanzov in Johanov in Joanicov. Imamo pa toliko svetnikov in svetnic, ki po njih lahko lepo po krščansko in po slovensko imenujemo svoje otroke, da nam je izbira prav lahka! Zmeraj je tako ime otroka tudi vzgojnega pomena, ko se otrok navaja častiti svojega patrona in dolžnost staršev je, da ne zavrejo tega vzgojnega sredstva. Saj ima otrok kesneje, ko doraste v zrelega človeka in se mora sam pehati navkreber in nizdol po klancih — pač tako malo, malo vzorov, ki bi mu bili za lučko iz teme v dan!

Otroci pomagajo

Otroka moreš porabiti za gospodinjstva in hišna dela, ko začne sam hoditi. Ko se otrok igra, naj si sam pospravi igrače — to je delo in pomoč v gospodinjstvu. A matere so že take, da rajši same pospravijo po sobi, češ, to je hitreje in tako bolj prija smislu njenega reda, otrok pa seveda po svoje pospravlja. A otrok se bo navadil delati le tedaj, če ga ne oviramo in mu ne vsiljujemo svojih pravil. In čim se otrok privadi redu in rednosti, bo tudi kesneje rad urejeval svoje stvari, bo reden človek in uporaben za pomoč v gospodinjstvu — pa bodi, da je deklica ali deček.

Kako radi na primer otroci kurijo! Da bi jim mati vendar dovolila zakuriti v štedilniku! Če jim to dovoliš, seveda neopazno opazuj, da ne bo nesreče, pa bo otrok že precej pripomogel k delu v hiši. Pa kuhal Pet- in šestletni dečki in deklice prav z navdušenjem kuhajo, pa zares tudi skuhajo kaj — resnične jedi! Otroci ti izlaha skuhajo zajtrk: čaj, kavo; dalje mlečni zdrob, polento, mlečni riž, jajca v trdo, na masti; spečejo tudi pečenko, skuhajo krompir, klobase in podobno. Nikar jim ne brani, ampak s pridom uporablja njih delavnost! Vendar pazi pri tem: Otroka moraš za delo obdarovati in pa — ne mu krati radi dela njegove osebnosti. To se pravi: otrok se naj le uči gospodinjstva in gospodarstva, a mora tudi malo delati po svoje, po svojih lastnih mislih in preudar-

kih. Po svojih preudarkih pa daj otroku kako malenkost za izvršeno udeleževanje pri gospodinjstvu.

Vse svobode ne smeš vzeti otroku. Otrok je tudi rad kdaj sam, sam s seboj in s svojimi prijatelji. Matere, daj jih je treba že z lučjo iskati — ki si same privoščijo kaj oddiha zase, da so vsaj za uro, za dve uri same s seboj — take matere tudi razumejo, da mora imeti otrok kdaj na dan vsaj nekaj časa le popolnoma sam zase. Le tako bo imel tudi veselje, da ti rad in iz srca pomaga. Prisiljeno delo je brez vrednosti, je le za jezo in trmo in slabo voljo.

Glede deklic je omeniti, da se morajo čim bolj živeti v hišni red in se tako pripravljati, da bodo tudi same nekoč matere in gospodinjke. Naučiti se morajo pametno uporabljati izdatke za kuho, obleke; naučiti, da bodo nekoč pametne matere, ki bodo svojim otrokom privoščile tudi kaj počitka in razvedrila. Privaditi se morajo, da bodo take matere, ki ne bodo radi dela pri kuhi ali gospodinjstvu sploh, jemale dobro voljo svojim otrokom; take matere, ki jim ne bo red v hiši edini smoter življenja, marveč, ki bodo dajale otrokom tudi kaj veselja, kaj za srce in dušo.

Glede fantov pa velja, da naj jih uporabljamo tudi za dela na vrtu, naj štihamo, obrezujemo dravje; naj izvršijo kako mizararsko delo, zabojčke, skatle; naj znajo popraviti kaj pri hiši, popraviti tudi kaj pri elektriki, pa kaj sezidati — in sekati drva, prinesiti kurivo in podobno. Da znajo kaj skuhati, si sami kaj prišiti, zlasti one »zloglasne« gumbce, ki je radi njih toliko preprirov v družini, bodi sploh navodilo za njih pomoč v hiši!

Težko je materji voditi otroke, ko pomagajo. Skoraj je laže, da vse sama odpravi in napravi. A tako se otroci navadijo, zlasti fantje, da menijo, da mati mora vse sama narediti in zahtevajo potem isto tudi od svojih žena. Z lepim, mirnim, a zaeno šegavo-resnim vedenjem pa mati toliko doseže. A seveda je to spet umetnost, ki je ne zmore sleherni mati.

O varčnosti v kuhinji

Če govorimo o varčnosti v kuhinji, pri kuhi, ne mislimo le na to, kako moremo varčevati z maslo, s sladkorjem, z moko in s podobnim. Prava, to se pravi na vse kraje izurjena, štedljiva gospodinja bo že sama pazila na to, da bo tako kuhala in gospodinjila, da bo skuhala tečna, okusna jedila, a bo vendar zmeraj pomislila, da ne sme razmetavati in razpisno kuhati. — Varčnost v kuhinji ima pa še polno drugih oddelkov in »pododdelkov«. Ali kaj pazimo n. pr. kako lupimo krompir? Ali je potrebno, da ga lupimo tako na debelo, da so krompirčki ko kostanj? O lupke kar brez misli mečemo v posodo za odpadke. Če že nimamo živali pri hiši, ki bi se s pridom prehranjevale tudi z olupki — sirovimi ali kuhanimi — in če nimamo nikogar, ki bi mu dali olupke za domov, pa jih vsaj sežgimo — in že nekaj, vsaj nekaj pridobimo z njimi. Nekje so izračunali, koliko krompirja se uniči s predebelimi olupki, pa so naračunali take velikanske množine, da je bilo več tisoč ton krompirja, ki je šel po vodi!...

Ali pri kruhu. Zakaj mečemo skorje in skorjice kar tjavendan v smeti? Star kruh je še bolj zdrav ko svež in dobro je, da otroke navadimo, da pojedjo zmeraj sleherni kos kruha, ki ga dobijo in ne puščajo ostankov — ali jih podrobijo v mleko ali belo kavo. Skorje in kosčke kruha pa moremo tudi namočiti v mleko in jih uporabiti za cmoke — kar je že itak znano, a je dandanes vendar precej nenavadno.

In papir! Čemu mečemo papir v smeti? Shranimo ga, uporabimo za kurjavo. In razne skatle in škatlice — očistimo jih — vse bo še kdaj koristilo! Pri milu smo tudi kar tako razvajeni, da ga pustimo v mokri posodici ali kar v vodi. Razmehča se in zginja. Kaj kmalu je treba kupiti drugega. — Štediti moramo tudi s cunjami. Ne vse v smeti! Cunj je tudi treba oprati in so še uporabne. Poznali smo gospodinjstvo, ki je imela poseben zaboj za kuhinjske cunje in so bile tako čiste in lepo zravnane kakor telesno perilo. — Cunjico-pomivavko operimo po sleherni uporabi, da ne bo vsa umazana v njej, ki jo bomo iz dneva v dan prenašali s posode na posodo. — Ko ribamo kuhinjo, nikar ne butajmo s krtačo v zid, niti ga ne zmočimo! Zid se umaže, kaj kmalu je lisast, masten — kaj naglo je kuhinja vsa marogasta. Pri slehernem opravljanju v kuhinji je treba misliti. Če delamo brez misli, kar tako, le da je narejeno

DELA VSKI VESTNIK

Ženske v Kršč. strokovni internacionali

I.

Takoj pri ustanovitvi Krščanske strokovne internacionali (sedež v holandskem mestu Utrecht) je bilo sklenjeno, da bo internacionala obsegala delavstvo obeh spolov in da ne more biti govora o posebnem ženskem strokovnem gibanju. To pa seveda ne pomeni, da internacionala podcenjuje važnost ženskega vprašanja, temveč nasprotno. Internacionala posveča vprašanju delavk in nameščenk veliko pozornost. Zato je sklenil že prvi, haški kongres, naj pritegne predsedstvo internacionala k sodelovanju dve ženski osebi. To sta bili gdca Baers (Belgija) in gdca Vurthman (Nemčija).

V okvirju kongresa krščanske strokovne internacionala so bile vedno tudi konference žen kih udeleženk, ki so razpravljale o vprašanju delavk. Prva taka konferenca je bila ob kongresu v Innsbrucku. Na tej je bilo zastopanih devet držav. Na konferenci so ugotovili, koliko delavk je vključenih v internacionali iz posameznih držav. Delegatke so zastopale iz Belgije 29.518, iz Nizozemske 17.743, iz Madjarske 17.490, iz Nemčije 200.000, iz Avstrije 20.000, iz Francije 44.917, iz Italije 400.000, iz Švice 6911 in iz Španije 15.000 delavk, organiziranih v krščanskih strokovnih organizacijah. Ta konferenca je sklenila, da krščansko misleče delavke in nameščenke ne morejo sodelovati z Mednarodno konferenco delavk v Ženevi, ker si je ta dala amsterdamski (marksistični) značaj, s tem pa odbila krščanske delavke in razbila enotnost delavskih vrst, o kateri marksisti tako radi govorijo. Krščani se delavke smatrajo, da je vsled takega postopanja njihov ločen nastop popolnoma upravičen.

Pozneje je bila vidna potreba za porobitev dela. Zato so osnovali pri internacionali poseben odbor ženskih članic, ki je imel na ogo razmotrivati o vprašanju delavk in nameščenk ter staviti predloge internacionali, ki naj bi jih skušala oživiti preko Mednarodnega urada dela. Ta odbor je skušal med drugim ugotoviti število zaposlenih žensk koliko teh je poročenih, v katerih strokah so ženske najmočnejše organizirane in katere blaginje morda skrbje za članice v slučaju poroke i. t. d. Prizadevanje tega odbora, da dosežejo zboljšanje konvencije o nočnem ženskem delu, je uspelo. Mednarodni urad dela je imenoval za svoje dopisnice lepo število iz vrst krščanskih strokovnih organizacij. Zamimivo je omeniti, da so imele nemške nameščenke svojo posebno strokovno organizacijo, ki je štela precej tisoč članic.

Oglejmo si še, o čem so razpravljali kongresi delavk v okvirju krščanske strokovne internacionala. Ti-le referati so bili na sporedu: »Poklicna izobrazba delavk«, »Gospodarska vzgoja delavk«, »Socialna in pravna vzgoja delavk«, »Posledice racionalizacije za delovno žensko v zdravstvu in oziru«, »Posledice racionalizacije za žensko v gospodarskem oziru«, »Osnove pravnega varstva delavk«, »Razvoj meze ženske v zadnjih letih« i. t. d.

Vidimo torej, da deluje krščansko strokovno organizirano žensko pravilno in z velikim razumevanjem. Zato je prav, da ji pomagava vse žensko. Zal, je odpadlo leta 1933 mnogo delavk, ko je nastopil Hitler v Nemčiji in je uničil svobodne strokovne organizacije in s tem tudi ženskemu delu mednarodnega gibanja občutno škodoval.

II.

Nov pravilnik bolniške blaginje TBPD.

Minister za socialno politiko in narodno zdravje je odobril nov pravilnik bolniške blaginje Trgovskega bolniškega in podpornega društva v Ljubljani. Pravilnik ne prinaša mnogo novega. Važno je določilo § 5., ki govori o tem, kdo sme biti član bolniške blaginje TBPD. Ta glasi:

Pri blaginji se morejo zavarovati:

a) pomožne osebe, ki je zaposleno v trgovskih obratih z vršenjem pretežno trgovskih ali višjih metrgovskih služb ali pisarniških poslov in mu je tako redno zaposlenje glavno opravilo.

b) višje pomožne osebe, ki je zaposleno z vršenjem služb navedenih pod toč. a v ostalih obratih, ki spadajo pod obrtni zakon, ter mu je tako zaposlenje glavno opravilo.

c) osebe, ki na podlagi § 55. zakona o zavarovanju delavcev prostovoljno podaljšajo svoje obvezno zavarovanje, začeto pri blaginji.

d) osebe, ki se v smislu § 5. zakona o zavarovanju delavcev pri blaginji prostovoljno zavarujejo ohradno po § 13. izvršilne navedbe podaljšajo prostovoljno zavarovanje pri blaginji.

Druge vrste članov blaginja nima.

bomo potrošili še enkrat toliko in poškodovali kuho, kuhinjo in posode, da bo kmalu vse uničeno. Gospodinjke pomočnice, služkinje, se kar nočejo navaditi, da je treba v kuhinji kaj misliti. Nekatere se kar nočejo naučiti snažno, varno in varčno ravnanje z vsem, karkoli primejo v roke. Ni treba, da kuhaš tako potratno, da je povsod vse mastno, le jed ni zabeljena. Tudi ni treba pri močnatih jedilih, da je vsa kuhinja močnata, da si sama ko mlinarica, da je celo po premoğu vse belo od moke. Vse to je le potrata, je delo brez misli. Saj se je nekoč pritožila neka služkinja: »Vse bi bilo dobro pri vas. Le misliti je treba preveč.« A le z mislijo, s preudarkom, s skrbjo prihranimo izdatke, ki jih je dan za dnem zmeraj več in če bi jih konec leta sešteli, bi videli, koliko denarja bi bilo treba več, če bi ne bili kuhali, gospodinjili z mislijo.

Najlepšo izbiro

damskih bluz, otroških plaščev in obleke

Vam nudi le trdka

Belhar & Velepič, Ljubljana

Selenburgova ulica 6

Osebe navedene pod a) in b) se lahko zavarujejo pri blaginji v kolikor so v smislu §§ 3—8. zakona o zavarovanju delavcev obvezne za zavarovanje, ako izjavijo, da pristopijo v članstvo blaginje.

Število celokupnega članstva je znašalo v začetku letošnjega leta 7110.

III.

Zveza pomožniških zborov za Dravsko banovino.

Pred nekako šestimi meseci so obstoječi pomožniški zbori Združenj trgovcev sklenili ustanoviti posebno zvezo, v kateri naj bi bili vključeni vsi obstoječi pomožniški zbori. Taka zveza pomožniških zborov je nujno potrebna glede njih skupnih interesov. Druga velika naloga zveze pa bo, da ustanovi pomožniške zbore tudi v onih krajih, kjer doslej še ni te organizacije, so pa zanjo dani vsi pogoji. V dravski banovini imamo sedaj samo pet pomožniških zborov in sicer v Ljubljani, Mariboru, Celju, Kranju in Ptuj. Vsi pomožniški zbori kažejo precejšnjo delavnost, posebno v boju za zaščito socialnih pravic trgovskih nastavljenec.

Inicijativo za ustanovitev posebne zveze je dal ljubljanski pomožniški zbor, ki je po svojem članstvu največji in ki svoje naloge dobro vrši. Ljubljanski pomožniški zbor je ustanovil poseben podporni fond, ki podpira brezposelne trgovske nastavljenec. Iz tega fonda je bilo v zadnjih dveh letih izplačanih podpor v skupnem znesku Din 13.400. Poleg tega je ljubljanski pomožniški zbor podelil tudi več izrednih podpor in raznih drugih prispevkov, ki so mu bili naklonjeni. Še bolj bi pa lajšal gorje brezposelnim članom, če bi se vsi trgovski nastavljenec zavedali svoje dolžnosti. Pravila dovoljujejo pomožniškemu zboru pobirati posebno doklado pri vseh trgovskih nastavljenecih, ki so zaposleni pri članu »Združenja trgovcev«. V Ljubljani pobirajo malenkostno doklado in sicer po 2 Din mesečno, pa mnogi še tega prispevka ne plačajo. Ker pa bo spomladski občni zbor ljubljanskega pomožnega zbora, kjer bodo volili nov odbor, že sedaj opozarjamo vse tovaršne-trgovske pomočnike, da svoje prispevke točno poravnajo, ker le tisti, ki bo imel plačane vse prispevke, bo imel na občnem zboru pravico glasovanja.

IV.

Moč tiska v Rusiji.

Največja sila na svetu je brez dvoma tiskana beseda. Zato se vsak nov pokret, vsako novo gibanje vedno v polni meri zaveda važnosti tiska, če hoče, da bodo njegove ideje zmagale in prebile obroč predsodkov in miselskev.

Zato ni čudno, če sovjeti polagajo toliko važnost ravno na tisk. Po zadnjih podatkih izhaja v Sovjetski Rusiji 100 dnevnikov in čez 5400 mesečnikov in tednikov in drugih periodičnih listov v skupni nakladi 40.000.000 izvodov. Tudi knjižna produkcija je ogromna, saj v enem letu izide okrog 60.000 knjig v malo manj ko v eni milijardi izvodov. Časopisi v SSSR se tiskajo v 60 jezikih in knjiga v 80 jezikih, tako, da ima že vsak majhen narod svoj list v lastnem jeziku. Največji dnevnik »Pravda« izhaja v 3.500.000 izvodih. Vsi časopisi so seveda pod strogo državno kontrolo.

Rusija je nam glede razumevanja tiska lahko za vzgled. Obenem pa se moramo zavedati, da bomo mogli mi katoličani s svojim socialnim naukom uspeti le, če ga bomo popularizirali in propagirali z močnim in dobrim tiskom. Naš tisk pa bo močan in dober le, ako ga bo aktivno podpiralo vse naše delovno ljudstvo.

Mednarodni urad dela v Ženevi (MUD)

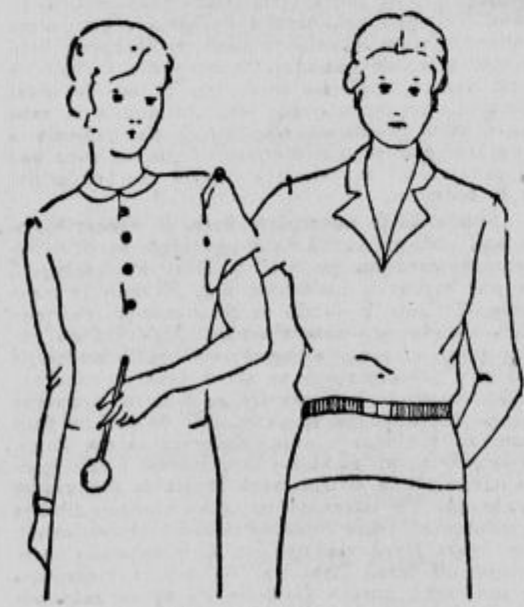
Članice MUD so narasle v letu 1934 s pristopom Združenih držav, Rusije, Afganistana in Ekvadorja na 62. Lansko leto so bile sprejete te-le konvencije: O ureditvi delovnega časa, brezposelnosti, o razširitvi liste poklicev obolenj in o spremembi konvencije o prepovedi nočnega dela delavk. MUD je izdal preteklo leto več temeljitih znanstvenih razprav o socialnih in gospodarskih vprašanjih, pripravil je potrebna poročila za delovno konferenco. Uspehe je dosegel tudi pri ratificiranju konvencij: Od celokupnih 37 ratifikacij, jih je bilo izvršenih 44 v južnoameriških državah, 3 pa od Kitajske. Doslej je bilo izvršenih vsega skupaj 636 ratifikacij različnih konvencij po raznih državah.

Kako ohraniš sveže cvetje za delj časa

Večkrat dobimo kak šopek rož v dar, ali imamo kako cvetje — in žal nam je, da bi cvetje segnilo in da bi moralo v smeti. Radi bi si rože ohranili, da bi bile za dolgo ko sveže.

Preprost je način, da to storimo: Zmešaj del negaženega apna s tremi deli prahu (ne žaganja!) in skrbno položi cvetje v to zmes. Pusti ga notri 3 do 4 dni pri precejšnji toploti do 30 stopinj Celzija. Cvetje se v tej zmesi popolnoma izsuši, zato ga moramo varno vzeti ven, ker je jako krhko. Tako izsušeno cvetje deni za 24 ur v vazo brez vode. Cvetje se nekam poživí, pa ga nato očisti prahu s kakim čopičem in nato ga s fiksativnim aparatom oskropi. Cvetje deni potem v suh prostor, da se tekočina iz fiksativne posuši. Tako imaa cvetje ko sveže in ti ostane lepo za leta dolgo.

Navodil za preprosto kuho imamo dosti, vendar ta kuha še ni tako preprosta, kakor je časih treba, da je preprosta. Imaš otroke, si brez služkinje. Imaš dela za troje parov rok, ne le za en sam par — je treba odpravljati otroke v šolo, je treba iti po kaj v trgovino, je treba pospravljati, šivati, krpati. Kako je tedaj s kuho? Nikar preveč ne razmišljuj! Glej, kosila: fižol in solata je že kosilo — otroci so siti, zdravo je. Ali: prežganka z žganci, ali zrezki s krompirjem. In: guljaž z makaroni. Ali: ometi z mezgo. Dalje: klobase z oljnatim krompirjem. Kislá repa in pražen krompir. In podobno. Sevedski guljaž na primer je še tudi za večerjo. Dovolj je, hitro je skupano, malo skrbi, malo dela, malo izdatkov. Za večerjo: jajčnata jedila — več vrst jih je; makaroni s solato; mlečen riž; mlečen zdrob; v oblikah krompir s sirovim maslom; kava s kruhom. Ali ni dovolj? Ja zares preprosto!

ne sme biti prazna obleka, ki je že ponošena in bi naj bila zato dobra za doma. Prazne obleke že po svoji izdelavi in radi blaga niso primerne za delo. Delavniška obleka pa bodi v prvi vrsti primerna delu — zato velja o njej:

1. da bodi pralna in času primerna, to je, za poletni drugačnaka ko za pozimi;
2. da bodi svetle barve in prijetna za pogled, da boj več, ali je umazana in jo koj opereš;
3. da bodi taka, da jo izlaha opereš in zlikaš in ti ne dela sitnosti in ne jemlje preveč časa za tvoje čiščenje;
4. da bodi primerne oblike in dolžine in širine, da te ne ovira pri nikakršnem delu;
5. da bodi takih rokavov, ki jih moreš zaviti, in
6. da bodi pocenil

leto velja za predpasnike!

Na sliki vidiš dvoje takih domačih oblek!

Šivalni stroji od Din 1600 naprej. Otroški vozički od Din 200 naprej. Dvokolesa 550 naprej. — »SAOHS« naprej pri

»TRIBUNA« F. Batjel, Ljubljana, Karlovska c. 4. Ceniki franco!

„SLOVENEČ“ SVETOVALEC

Naš domači zdravnik

I. M. — V. Utrujenost, glavobol, temoba v prsih, mrčevnost na udih so znaki živčne iscrpanosti, ki je v vaših letih, dobri me, tembolj občutna. K zdravniku ne marate, ker se nečete pokazati bolno, trdno voljo do dela imate, telo se vam kuja. Kaj naj vam svetujem? Nik drugoga ko pamet. Pamet veli, da dajte svojemu osličku — telesu, kar mu gre, poleg krme tudi — počitek. Saj še stroju treba odmora, da se časih ohladi, sicer se jeklo v težjih izpridi! Tembolj človeku, ki gara vsak dan preko mere (13 ur) brez nedeljskega ali tedenskega odmora in to že dolgo let. Nespretno je, da hočete nekaj izsiliti, kar je proti naravi. Brez neumestne strmežljivosti si upošlujte takoj daljši (vsaj trimesečni) dopust, za kasneje pa vsakoletne izdatne počitnice.

M. M. — Lj. Po pljučnici pred 6 leti se ne morete opomesti? Slabokrvnost, suhost, teža pri srcu in dr. so dovoljni razlogi, da se začnete redno zdraviti pri zdravniku, ki se vam na razpolago. Brez zdravniške preiskave je smotno zdravljenje nemogoče.

T. A. — S. Krčne žile na nogi (menite so na gotoli ali krči; noga je od gležnjeva navzdol) se dajo odpraviti in sicer z izrezanjem ali pa z vbrizgavanjem, ki razširjeno žilo izsuši. Če ni kakšne posebne ovire v odtoku krvi višje (v stegnu ali medenici), so uspehi takšnega zdravljenja trajni. Če se vaš pristojni zdravnik ne mara lotiti zdravljenja, naj vas pošlje v bolnišnico, kjer vam ne bo treba dolgo poletati. Vsekakor ne odlašajte več, kasneje bo zdravljenje težje, zlasti če se začne zabrekne žile vneti.

S. M. — M. Bramor (gnojno vnetje kosti) na nogi se vam je po petih letih zacelil, noga pa je ostala v gležnju otekla, negibna in »skrčena«, da ne morete stopati na peto, hodite pa lahko brez opore. Kaj počnete zdaj? Najprej hvalite Boga, da vam je ohranjen ud. Zoper oteklino vam priporočam obkladke s toplo močno slano vodo vsak drugi večer. Namesto soli rabite včasih šoto, ki jo drobno zmrvljeno in vroče oparjeno navedite v vrečici okoli gležnja in dobro odenite z volneno ali flanelasto krpo. Ko se vam obkladek ohladi, ga odložite in oteklino krepko zgnetite (najbolj navzgor) s kakšno kafarno mažo. Zoper otekelost v gležnju pa se lotite vaj, prvi dan stojte na bolni nogi eno minuto, drugi dan dve, tretji dan tri itd., do 15–20 minut. Za bolečine in oteklino se ne zmenite preveč, pač pa poskušajte, ko se bolečine nekoliko oblažijo, da se na nogi stojete nekoliko zmajate ali zgruncate. Ne plašite se morebitnega škripanja! Morda se vam po enomesečni vaji zgane okoreli sklep, če ne pa po dveh ali treh mesecih! Mlad ste, mlad človek doseže, kar hoče! Če boste za božič hodili tudi po peti, in boste, če hočete, kupite najprejsemu siromaku vaše župnije dobro zimske obutev.

K. M. — L. Solnat okus vas stalno nadleguje? Mogoče je okusni živec kakorkoli razdražen, mogoče živčate preveč soljeno hrano, da se vam odvisna sol izloča tudi po slini? Poskusite nekaj časa z nesoljeno (ali čim manj soljeno hrano). Če vam to ne pomaga v treh tednih, dajte si pregledati usta po zdravniku.

M. P. — R. Močno perilo po zadnjem porodu se vam ponavlja navzile dojenju, kar vas občutno slabi. Brez zdravniške ugotovitve ne pojde. Morda vam je zastalo kaj od posteljice, morda imate kakšne gobe na maternici, morda je samo njena napačna lega kriva tolikomu krvavenju. Nikar ne odlašajte dalje z edino pravilnim zdravljenjem, ki ga opravite bržkone pri bližnjem zdravniku.

M. Z. — Lj. Glisčavost je po vašem mnenju vzrok vaših slabokrvnosti, srčni in živčni slabosti, ki vam jih mnogi zdravniki niso znali prepoznati. V tej domnevi vas potrjujejo razni občutki in opazovanja: obilno elinjenje, dihanje sladkih jedi, ščipanje po trebuhu, gomaze-

nje v črevesju in neko lezenje proti grlu. V blatu ni opaziti nič posebnega, po špajkovih kapljicah se je poslovalo nekaj navadnih (otroških) glist od vas. Dajte si najprej pregledati blato z drobnogledom na morebitna jajčeca glist in druge s prostim očesom nevidne zajedavce, ki so časih v črevesju in povzročajo hude motnje. Ko bodo gliste, ki so bržčas samo v vaši glavi, opravljene, vrnite se k enemu svojih zdravnikov in ostanite v njegovi oskrbi tako vztrajno, da vam prominejo vsaj glavne tegobe, ki vas ovirajo pri poklicnem delu. Nekaj sitnosti pa mora imeti vsak človek tudi sam s seboj, da si preganja z njimi dolgočasje. Pa ne zamerite preveč, če spadate morda tudi vi v skupino takšnih ljudi!

I. G. — M. Regrat (botanično leontodon) daje v tej dobi okusno solato, drugod si delajo iz regratovih listov prikuho. Zdravilnost regratove solate ali prikuhe ni znana, pač pa vem, da je čaj iz posušene regratove korenike domače zdravilo pri prebavnih motnjah in jetrnih boleznih oz. zlatenici. Tudi sok iz celotne rastline se rabi v iste namene; homeopati dajejo regratov izvleček proti sladkorni bolezni.

Ista. Lapuh (bot. tussilago) spada med prve pomladne cvetice in daje v kasneje se razvijajočih listih uporaben čaj zoper vnetja v sapilih. Tudi rumeno cvetje nabirajo in suše v iste namene.

Ista. Dišeča vijolica velja že od nekdaj za domače zdravilo in sicer posušeno cvetje samo ali v mešanici (z lapuhom, slezom in dr.) v obliki čaja zoper kašelj, zasliženost, hripavost in slične nadlege.

Ista. O domačih zdravilnih rastlinah, kdaj in kako naj se nabirajo, je izšlo prav pregledno in lepo navodilo kot priloga »Zadrujarja« (glasilo Nabavljalne zadruge železničarjev v Lj.) letos v drugi številki.

N. K. — Lj. Letošnja hrpa ni bila posebno že narave, hudih in nevarnih zapletljajev v obče ni bilo dosti, kakšna bo v nadaljnjih posledicah, nam pokažejo mali in veliki traven, ki pomenita višek vsakoletnega bolhanja in umiranja. Ne omalovažite »ostankov« hrabe, zasliženosti v sapilih, goltnega vnetja, zbadaanja v rebrih, trganja po udih in sličnih malenkosti, zakaj vse to pomeni pod pepelom tlečo žerjavico, ki se utegne prav spomladi razpihati v nevaren požar. Sicer pa je bilo že zadnjič pisano o pomladnih nevarnostih.

M. O. — D. Čemu zdravje, ko življenje ni ma več zmisla? — Zamotana zadeva! Videl sem že več ko nekaj mladih ljudi na tem usodnem življenjskem navzkrižju, ko se svetli gradovi, postavljeni v oblakih domišljije, rušijo v nič sprico krute stvarnosti dejanskega življenja. V večji ali manjši meri doživlja vsak vase obrnjen in misleč človek takšno razočaranje, življenje ni in ne bo bita takšno, kakršno bi moralo biti po sodbi mladostnih zanesencev. Usodno nasprotje med namišljenim vzorom in resničnim svetom bega mladega človeka in ga tira v brezupno malodušje. Ta duševna stritost se razvedra neugodno v telesnem stanju. Vse nepopolno zdravje izvira iz duševne zbegnosti ali razrvanosti, v dušo vam treba reda in miru! Priporočam vam Ušeničnikovo Knjigo o življenju, lepše in globlje o tem predmetu ne najdete v svetovnem slovstvu! Vsak dan preberite samo eno poglavje in ponavljajte prebranje in premišljevanje teden dni, drugi teden se lotite drugega poglavja itd. Na koncu knjige se vam zasluta zmisel življenja in pomen zdravja. Po tem temeljnem duševnem zdravljenju pridem morda jaz na vrsto, če vam bo trebalo še telesnega šušmarjenja...

P. P. — Lj. O izpadanju las naj pišem posebej za vas, ko sem v zadnjem mesecu pisal že dvakrat o tem predmetu. Naročnik niste, niti reden bravec našega lista!

Z. N. — K. Neznanim skrivalcem — nič!

Pravni nasveti

Dolgovi, nastali 1. 1933 in 1934. F. Š. Dolgovi, ki so nastali v letih po 20. aprilu 1932, niso zaščiteni in jih lahko iztirjate, ako so zapadli v plačilo. Ako se niste glede obresti ničesar dogovorili, lahko zahtevate od dneva zapadlosti zakonite 5 odstotne obresti. Najvišje dopustne obresti za privatne upnike pa so sedaj 8 odstotkov.

S. P. K. Plačilo dolga s tujo hranilno knjižico. Ako je hranilnica, v kateri imate dolg, pod zaščito, je samo polovico vašega dolga pobotali s hranilno knjižico, ki se ne glasi na vaše ime in to samo tedaj, ako ostanek istočasno plačate v gotovini. Če pa denarni zavod ni pod zaščito, ne more biti za držko, da vlagatelj, ki je zavodov upnik, svojo terjatev napram zavodu odstopi vam in jo nato vi s hranilnico pobotate za svoj dolg, ki ga imate v njej.

Zastrupljanje nezaiščene divjačine. Z. J. V. Lovski čuvaj vašega lovskega zakupnika uničuje vrane na ta način, da potresa v strihinin namočeno koruzo okoli kozocev in hišnih poslopj. Poginulim vranam poseka čuvaj kremeplje in jih pusti na mestu razpadati. Tako raztreseno koruzo so zobale kokoši in so poginile. Ali je takšno postopanje lovskega čuvaja, oziroma zakupnika dopustno? — Takšen način zastrupljanja vran ni dopusten. — Takšen načeneč, ki namerava zastrupljati nezaiščeno divjačino, mora zaprositi za dovoljenje občno upravno oblastvo I. stopnje (okrajno načelstvo). To oblastvo omeni potrebo po povzvišanju najbližje lovskve organizacije ter izda svojo odobrobo. Vaba se mora navesti najmanj 400 m oddaljeno od hiš in 250 m od javnih potov, da se prepreči zastrupljanje oseb in domačih živali. Prostor je v primeru večjega prometa izbrati sporazumno s pristojno občino. Vse prostore, koder se je položila vaba, je zaznamovati na krajevno običajen način. Znamenja morajo biti tako postavljena, da jih vsakdo lahko zapazi. Pri pobiranju vabe je zbrati vse zastrupljene predmete ter jih na primerenem prostoru globoko v jame zakopati ali drugače zanesljivo uničiti. Pristojno oblastvo mora o izdanem dovoljenju za zastrupljanje divjačine pravčasno obvestiti občino in o tem, kje, kdaj in na kakšen način se bo polagala strup. Občina razglaša to na običajni način z opozorilom, da je nevarno, najdeno poginulo divjačino uživati ali drugače uporabljati.

Ubijanje psov in mačk v lovišču. Z. J. V. Lovski lastniki in zakupniki in lovsko osebo imajo pravico v svojem lovišču ubijati pse, ki pohajajo po lovišču, kakor tudi mačke, ki se zalotijo več ko 200 m od najbližje hiše. Če se poljske miši zelo razmnože, sme okrajno načelstvo prepovedati streljanje mačk na polju. Prepoved se sme izdati samo za eno leto.

Brezposelni čevljarski pomočnik. F. J. S. Iz vašega dopisa izhaja, da je vaš stvar v teku pri okrožnem uradu za zavarovanje delavcev. Ne moremo vedeti, zakaj še ni rešena. Obrnite se na ta urad, kjer vam bodo vse povedali, kar bi radi o svojih zahtevah izvedeli.

Priposostvovanje potov in cest. J. P. Zanima vas, če se javna pot lahko priposostvuje. — Državne in samoupravne ceste (torej tudi občinske ceste I. in II. reda) se ne morejo odvzemati po zasebnem pravu in jih torej ne more nihče priposostvovati. Vprašajte pri občini, če je pot, za katero se zanimate, vpisana v seznam občinskih potov.

Prošnja za domovinsko pravico v Ljubljani. D. L. Prošnja za sprejem v članstvo mestne občine morate predložiti dokazila o tem, da uživate častne pravice, da niste v sodni preiskavi ali obtožbi za dejanja, ki imajo za posledico izgubo častnih pravic; da morate vzdrževati sebe in svojo rodbino. Potrdila in izpričevala o osebnih lastnostih in razmerah so zavezane taksi 20 Din neglede na to, ali jih izdaja javne osebe ali občina. Vse vloge in prošnje se morajo kolkovati s kolkom za 5 Din. Sprejema v članstvo občine mestni svet ne sme odkloniti, če imate prednje pogoje in če bivate najmanj pet let stalno v tej občini.

P. P. Niste povedali v dopisu, v kakšno svrhu zahteva Pok. zavod plačilo. Zato se o upravičenosti zahtev ne moremo izjaviti. Vprašajte neposredno pri navedenem naslovu, na kaj se nanaša njegov zahtevek.

Tudi Amerikanca lahko tožite za plačilo dolga. M. Š. T. Leto 1928 ste posodili posestniku, ki je sedaj v Ameriki, večjo svoto denarja ter se se vključili na njegovo posestvo. Zavezal se je plačati obresti in povrniti posojilo do leta 1933. Sedaj pa niti obresti več ne plačuje. Vprašate, če lahko tožite njega ali njegovo ženo, ki je doma. — Tožiti morate dolžnika, ne pa njegove žene. Obožbo mu bodo dostavili v Ameriko. Zato morate izvedeti za njegov naslov. Če bi pa bil neznanega bivališča, mu bo sodišče na vaš predlog postavilo kvibnika, ki ga bo zastopal na njegovo nevarnost in na njegove stroške.

Kazen radi posesti orožja ni amnestirana. L. K. G. Kazen, ki jo je naložilo okrajno načelstvo radi posesti vojaške puške, ni bila odpuščena z zadnjim amnestijskim ukazom.

Trosarina na elektriko. L. K. G. O trosarini na električni tok smo pisali v nedeljo, 24. marca t. l., zato ni potrebno, da ponovno o tem pišemo.

Zgradarini. Š. H. R. Del bi se kmetijskim elektroinženirski družbi v last. Pečate se kmetijstvom in imate trafiko. Davčna uprava vam še vedno prepri-

čuje zgradarino tudi od onega dela, ki ste ga prodali in tudi od vašega, čeprav ste poljedelka. Kaj bi naredili, da bi se vam zgradarina, ki ste jo plačali, povrnila in da bi vam jo davčna uprava več ne predpisovala. — Če ste z delom hiše prodali tudi oni del zemljišča, na katerem stoji prodani del hiše, izposlušajte zemljiškoknjižni prepis na kupca. Prodaja se mora prijaviti tudi davčni upravi. Sicer pa ste delali pogodbo pri notariju in je nepotrebno, da vam o tem dajemo nasvete. Najbrž niste oddali onega dela hiše v last, ampak samo v uporabo. V tem slučaju ne morete biti oproščeni zgradarine, čeprav bi se pečali izključno s kmetijstvom. Vas pa sploh ne more davčna uprava kot kmetovalko oprostiti zgradarine, ker imate trafiko in se torej ne bavite izključno s kmetijstvom. Zakaj vaša priložba še ni rešena, vprašajte pri davčni upravi.

Orožnik ni dolžan izdati zaupnika. J. G. H. Neko osebo sumite, da vas je lažljivo ovadila, v sled česar ste bili več mesecev v preiskavi, ki pa je bila končno ustavljena. Radi bi tožili dotičnega obrekovalca, pa ga orožniki ne izdajo in trdijo, da svojih zaupnikov niso dolžni izdati. Vprašate, kako bi prišli do tega, da obrekovalca zadene zaslužena kazen. — Ako imate drugih dokazov, kakor orožnike, vam svetujemo, da opustite misel na tožbo. Orožnik tudi pred sodiščem ne bo smel izdati svojega zaupnika, dokler ne bo razvezan dolžnosti službene molčnosti. V vašem slučaju pa ni verjetno, da bi pristojna oblast orožnika razvezala te dolžnosti.

Nespametni dediči. K. C. Ob priliki vaše poroke ste tastu posodili več tisoč dinarjev brez pisanih dokazil. Čez nekaj let je tast umrl brez oporoke. Otroci in žena pokojnega niso hoteli priznati ta dolg, da ne bi bili previsoki stroški, pač so vam doma nudili neko manjšo vsoto brez obresti. — Če zlepa nečete, boste pač morali tožiti za puščino pokojnega tasta, oziroma, če so dediči že nastopili zapuščino, vse dediče, da vam izplačajo glavnico in obresti, kakor je bilo to dogovorjeno s tastom. Saj imate svojo ženo za pričo in svoje lastne zapise o izplačnem denarju, kar bo vse potrdilo vašo izpovedbo, ko vas bo sodišče zaslilo kot stranko in morate tožbo dobiti!

Vsiljena naročba slike. R. R. K. V vaši dototnosti je žena dala potniku radi povečanja slike, in sicer izrecno brezobvezno za nakup povečane slike, samo radi reklame dela te firme, kakor je potnik zagotavljal. Kasneje je dospel dopis te tvrdke, da vam napravijo krasno sliko iz sirove priprave in to za reklamno ceno 200 Din. Odgovorili ste, da pristanete na nakup slike, vendar pod pogojem, da sliko takoj pošljete, vi pa plačate po 25 Din v mesečnih obrokih. Tvrdka je odgovorila, da vam vnaprej slike ne pošlje, vi ste pa ostali pri svoji zahtevi, da brez slike nečete začeti odplačevanja. Sedaj vas tvrdka po svojem advokatu opominja na plačilo naročene slike, sicer da vas toži. — Dokler vam tvrdka ne pošlje slike, ni izvršila vašega pogojnega naročila in še niste dolžni

plačati zahtevano ceno. Če imate dokaze (korespondenco, prepise) za vaše navedbe, se vam tožbe ni bati.

Nevesta Amerikanca. J. I. Radi dopotovanja neveste v Ameriko radi žentive z Amerikancem prosite za pojasnila Banské izvešniški urad v Ljubljani. Pogoji za dopotovanje vseh državah enaki.

Amnestija. B. J. Če ste bili obsojeni radi podkupovanja v službi, niste deležni amnestije. Pokažite sodbo pri najbližnjem sodišču, pa vam bo sodnik točno povedal, če in kako bi dosegli amnestijo. Brez znanja vsebine sodbe je to nemogoče.

Ponavljanje kazenskega postopanja. B. J. Ako veste, da ste bili po nedolžnem obsojeni, in sicer na temelju lažljivih izpovedb krivih prič, potem morate poizkusiti, da zberete potrebne podatke in vložite pri državnem tožniku ovadbo radi krive priče. — Toti me pričam. Temu postopanju se morate priključiti kot zasebni udeleženec in vas mora državni tožilec obvestiti, če bi postopanje proti krivim pričam ustavil tako, da prevzamete preganjanje v lastne roke. Če bodo te krive priče obsojene, potem lahko zahtevate pri tistem sodišču, ki vas je prvič obsodilo, ponavljanje vašega kazenskega postopanja in bo sodišče po novi razpravi izreklo novo sodbo.

Nezakonski otrok. I. Z. C. Za nezakonskega otroka morate plačevati mesečno 100 Din. Vaša mati bi rada vzela tega otroka k sebi, pa ga nezakonska mati neče dati prostovoljno. Ali jo lahko prisilite? — Dokler otrokova mati živi in sama hoče in more primerno vzgajati otroka, ga ji oče ne more vzeti. Če mati umrje, ali pa če je otrokov blagor v nevarnosti radi materine vzgoje, je oče dolžan, da otroka vzame k sebi ali pa ga spravi drugam radi vzgoje. V vsakem slučaju pa mora oče zalagati oskrbne stroške.

Zakonski zadržek. A. B. v C. Po cerkvenem zakoniku je zadržek preštvost, zvezan z obljubo zakona ali poskusom samo civilne poroke. Če obljube zakona ni bilo, ni zadržek. Po občnem državljskem zakoniku pa je preštvost, ki je dokazano, pred sklenjenim zakonom zadržek, ki se da z dispenco odstraniti. Radi načina, kaj je vse potrebno za doseg dispence, vprašajte pristojnega župnika.

Spor radi peska. J. K. N. Radi nasipenja skupne poti so kopali upravičenci pesek na vašem prostoru. Ta prod meji na prod nekega posestnika, ki je sedaj gospodarjem, ki so popravljali pot, poslal opomine, češ, da so kopali pesek na njegovem prostoru in da morajo pesek plačati. Vprašate, če lahko toži gospodarje, če so morda hlapi ali pa sinovi res slučajno kopali pesek na posestnikovem prostoru. — Gospodarji odgovarjajo za škodo, ki so jo napravili njihovi ljudje na posestnikovem prostoru, ker je bila njihova dolžnost, da pokažejo, kje so smeli kopati pesek. Seveda nasprotna stranka mora dokazati, kdo je napravil škodo in koliko znaša, sicer mu sodišče ne more prisoditi odškodnine. Pravda bo draga, ker bo treba na licu mesta s pričami ugotavljati, kje je bil pesek kopan. Stroške bo plačala ona stranka, ki propade. Če je več tožnikov, a samo eden izgubi tožbo, trpi le prevzemern del stroškov, dočim mora tožnik stroške glede ostalih sam trpeti in mora celo njim povrniti njihove pravde stroške.

(Nadaljevanje na 12. strani)

Kmetijski nasveti

S streho pokrito gnojlišče. I. P. L. — Nad cementnim gnojliščem nameravate postaviti streho, ker prihaja od dežja preveč vode v gnojnišču jamo pod gnojliščem. Zaradi velike množice gnojnice imate namreč preveč voženj na oddaljena zemljišča. Vprašate, če bo gnoj slabši, če ga dež ne bo več namakal. — S tem, da pokrijete gnojlišče s streho, ne bosta niti gnoj niti gnojnica slabša, ampak nasprotno: oboje bo še boljše. Pravilno ravnanje s hlevskim gnojem ima ta pomen, da obranimo v njem dragoceni amoniak, ki pri zoritvi gnoja kaj rad izpuhneva. Ker je pa tako razkrivanje na zraku živahno, ga skušamo omejiti s tem, da gnoj dobro stlačimo, ga ohranimo vlažnega in po možnosti pokrijemo s smrečjem zaradi sončnih žarkov. Dež ali voda pa ne izpirata le amoniaka, temveč tudi fosforne kisline in kalij. Zato je zelo koristno, če pokrijemo pravilno zgrajeno betonsko gnojlišče s streho. Tak gnoj bo več vreden in gnojnica bo tudi bolj močna, zato jo bo po mnogo manj. Tako si prihranimo njeno preprosto razvažanje na oddaljena zemljišča. Opozorjamo pa vas, da bo taka moča precej huda in jo boste morali polivati le ob deževnem vremenu, oziroma zgodaj spomladi ali pozimi, da se v zemlji razredči, drugače osmadi zelene rastline. Torej na kratko: pokrijte gnojlišča s streho je koristno za gnoj in gnojnico.

Krmiljenje s fižolovko. Med druga krmila bi rad pomešal zrezano fižolovko, ker mi primanjkuje krme. Ali je fižolovka primerno krmilo za govejo živino? Ali je kaj vredna? F. R. Č. — Ako je fižolova slama ali fižolovka zdrava, je približno iste sestave kakor manj vredno seno. Večkrat pa je fižolovka rjasta. Če je zelo rjasta, je sploh ne kaže krmiti. Ako pa je le malo rjasta, je priporočljiva krma, a le v manjših količinah in pomešana med druga krmila. Rjasta in tudi zdrava fižolovka rada zapira in zato jo je tudi pokladati po malem. Najbolje je, če mešate zrezano fižolovko med krmno peso, korenje ali repo in jo pokladate goveji živini. Tudi ovcam jo lahko krmite, konju pa ni primerna.

Prezgodnji pripust junic. Koliko stara mora biti junica, da je godna za pripust? Pri nas je navada, da jo zenejo k plemenjaku, ko je eno leto ali kaj čez leto stara, da pridejo prej do kakega dohodka. B. K. T. — Popolnoma zgrešeno je, če menimo, da nam bo donala žival več dohodkov, ako jo uporabimo bolj mlado in premlado za plemje. Vsaka junica potrebuje za svoj popolni razvoj posebno dobo, pa naj spada že k bolj zgodnji ali bolj pozni zreli goveji pasmi. Na splošno doraste bolj hitro rastoče govedo s tremi, bolj počasi se razvijajoče pa s štirimi leti. Za ves razvoj junice v kravo je zelo merodajno, v kateri starosti jo začnemo uporabljati za plemenitev. Da je marsikje goveja živina tako rečna, je mimo slabe nege in slabega krmiljenja nemalo kriva tudi prezgodnja uporaba junic za plemje. Večkrat je tudi razširjeno napačno mnenje, da se junica ne obreji, ako je ne pripustimo ob prvi pojavitvi. Čas za pripust junic naj se ravna po starosti in pa po živi teži junice. Starost, ki je merodajna za prvi pripust, zavisi od pasme, od posamezne živali, od krmiljenja in nege in je glede tega lahko zelo različna. Je pa ta starost med poldrugim letom in dvema letoma in pol. Ako točno ne vemo za starost junice (n. pr. če je bila kupljena), je najbolje, da spoznamo njeno, za pripust primerno starost, menjava srednjih dveh prednjih zob. Ko dobi junica srednja dva prednja stalna zoba, je največkrat tudi že godna za pripust. Ta znak je zato dober, ker je izmena zob odvisna prav od zgodnje zrelosti živali in krmiljenja in bi se težko kdaj zgodilo, da bi prezgodaj pripustili junico. Najboljše znamenje za prvi pripust je pa živa teža, ki naj znaša približno dve tretjini one žive teže, ki naj jo doseže pozneje kot dorastla krava. Je tudi razširjeno mnenje, da

je treba pripustiti junice, ki naj postanejo dobre mlečne živali, bolj mlade k plemenjaku. Predpogoj za tak bolj zgodnji pripust je zadosten razvoj junice, kar je mogoče doseči le, če je prehrana junice že od njene prve mladosti primerna in dobra. Samo zgodnji pripust pa ne more ustvariti nobene dobre mlečne krave. Ako prepuščimo junico prvič razmeroma pozno, ko je že dobro razvita in zrasla (morda tudi pri ne prav dobrem krmiljenju in vzreji), bo rabila le malo več za končni razvoj lastnega telesa in bo dobra mlečna krava.

Rja na pšenici. A. M. L. — Lanske spomladi je v tukajšnjem okraju napadla pšenična bolezen rja, ki je znatno zmanjšala pridelek. Želite vedeti, če bi bilo kako sredstvo proti njej. — Žal, doslej ne poznamo še pripomočka, s katerim bi uspešno preprečili rjo. Priporočajo sicer setev takih vrst pšenice, ki se upirajo rji, toda takih vrst je še malo. Nekoliko več uspeha dosežemo z gnojenjem s superfosfatom in kalijevo soljo, ki napravita liste in stebelce bolj odporno ter pospešita zorenje. S tem dvema gnojiloma se da gnojiti tudi še sedaj spomladi, ker se v zemlji hitro raztopita in zato pravčasno učinkujeta. Nasprotno pa gnojenje s hlevskim gnojem ali gnojnico pospešuje rjo, ker so potem listi in zeleno stebelce bolj občutljivi za to bolezen.

Škoda, ki jo povzročajo gare. V starem hlevu so nad jaslji gare, v katere pokladamo seno živino. Letos nameravam popravljati hlev. Svetujejo mi, da naj napravim jaslji brez gar. Kakšno je vaše mnenje? F. P. H. — Ko se živali pasejo, se sklanjajo navzdol, da dosežejo pašo. Živali so po naravi torej vajene, da povzamejo svojo hrano od spodaj v gobec. Zato je za živali nekaj protinaravnega, ako so že jaslji previsoke. Najmanj primerne in zelo škodljive pa so gare. Tudi če rabimo gare samo za pokladanje sene, slame in zelene krme, so vendar toliko škodljive, ker morajo živali močno iztegovati in dvigati vrat in glavo, da pridejo do hrane. To iztevanje pa zelo otežuje dihanje in požiranje. Mlade živali na dobijo vleklen hrbet, kar kvari žival, pa naj bo za plemensko rejo, vprego ali ježo. Živali, ki so močno vlekneje, se tudi težje pasejo. Najbolje je, da že zato odstranite gare iz hleva in napravite za krmiljenje živine samo primerne jaslji. Ako mora živina jemati z gobcem krmo iz gar, ji tudi padajo neprestano prah, sempir, pleve, resje itd. na oči ali v oči. Kolikokrat povzročajo taka tuja telesa solzenje in vnetje oči! Zato pa prož za garami, ker so le v kvar!

Nakup mladovnih in prodaja izmolzenih krav. Mleko mi je nemogoče oddajati po ugodni ceni. Prosim, svetujte mi, kaj bi se bolj izplačalo? Ali redna pripustitev krav k biku ali redna prodaja izmolzenih in dokupovanje prav mlečnih krav. L. H. H. — Kaj bi se vam bolj izplačalo, je popolnoma odvisno od krajevnih razmer. Če prejemate za izmolzeno in nekoliko spitano kravo približno toliko, kakor vas stane mladovna, mlečna krava, potem se vam bo bolj izplačalo, da redno odprodajate že izmolzene krave in jih nadomeščate z mladovnimi. Ako pa mladovne krave težje dobite in jih morate drago plačati, za izmolzene krave pa prejemete v primeri s ceno mladovnih premalo, bo bolje, da le v skrajni sili kupite mladovne krave. Menimo, da je pri sedanjih težkih razmerah najboljše, če obdržite najbolj mlečne krave in jih vedno zopet pripuščate k biku, toda ne preden ne mine tri mesece po otežitvi, da bodo krave čim delj ostale mlečne in lažje presušijo z mlekom 6 do 8 tednov pred storitvijo. Slabe mlečne krave pa izmolzite, tudi morda spitate in prodajte.

Nepodpisnemu naročniku. ki ga zanima trepnost kolja za vinograde, bo mogoče odgovoriti le tedaj, ako sporoči svoje ime, priimek in bivališče.

ČITATELJEM ZA NEDELJO

Evharistija in svetništvo

Jezus se je o namenu svojega prihoda na zemljo in svojega dela in trpljenja takole izrazil: »Prišel sem, da bi imeli življenje in ga imeli v izobilju.« Polnost notranjega, nadnaravnega življenja nam je torej namenil, da bi tako postali sveti.

Kor kaj je svetost drugega kakor polnost nadnaravnega življenja?

Tisti je svet, kdor ima vse kreposti v odlični, v junaški meri. Pa saj so kreposti tako zvezane med seboj, da če ima kdo eno od njih v posebno visoki meri, ima nujno tudi vse druge.

Da bi torej bili mi sveti — to je zadnja namena Jezusovega dela in truda. Za naše svetništvo je delal v svojem zemskem življenju; za naše svetništvo dela in moli tudi v svojem evharističnem življenju.

»Kdor je moje meso, ima večno življenje. Kdor je moje meso, ostane v meni in jaz v njem. Kdor je ta kruh, bo živel vekomaj.« tako je zatrdil.

Zato ni čudno, da je svetnike tako žejalo po Evharistiji in da so tudi druge tako ljubeče vodili k Njej. Svetnikom in tistim, katerim so bili za vodnike, je bil Jezus Trta; ostali so v njem kot mladiki in rodili obilo sadu, sadu za nebena, pa tudi za tostransko srečo ljudstva.

Evharistija jim je dajala življenje v izobilju.

Zadnjega maja leta 1925 je sedanji papež proglasil za svetnika Janeza Vianéja, župnika v južnofrancoski vasi Ars. Nepopisno je bilo takrat slavlje v Rimu, središču katoličanstva. Papež ga je tudi proglasil za vzornika in zavetnika vsem dušnim pastirjem, vsem vidnim namestnikom Jezusa, Dobrega pastirja. Na sv. Janezu Vianéju in na njegovem apostolskem delovanju se nazorno vidi, kaj je Evharistija za svetnika: iz nje je sv. Janez črpal luz in moč sebi in jo posredoval tudi drugim. Po vsej pravici je mogel izgovarjati besede evharističnega psalma, ki mašnika pripravlja za sv. daritev:

»Celo vrabček si najde stan in grlica gnezdo. Pri tvojih oltarjih, Gospod nebesnih čet, moj kralj in moj Bog — blagor jim, kateri prebivajo v tvojih hišah!«

Sv. Janez Vianéj je spreobrnil in posvetil svojo malo arško župnijo. Spreobračal in posvečeval je pa tudi stotisočere množice vseh stanov in narodnosti, ki so pri njem iskali nasvetov in navodil. Tako ubožne je bil, da je imel en sam talar, že ves zakrpan, in skrajno ubožno sobno opremo; za dobre namene je pa dal in nabral velikanske vsote. Hranil se je s samim, večkrat že plesnivim krompirjem, mnogo dni ni sploh ničesar zaužil; bič in druga pokorila so nad njegovim telesom trdo opravljala svoje delo. Več ko tri desetletja je v ostrem mrazu in soparni vročini po 12 ur dnevno predsedel sključen v tesni spovednici ter dehil odpuščanje, dušni mir in tolažbo. Boril se je zoper človeško izkvarjenost in zoper demonične vplive. Evharistični Jezus, v čigar navzočnost je vršil svojo težko nalogo, ga je krepčil in vodil, po njem pa njegove obiskovalce in spovedence.

Doraščal je sv. Janez Vianéj v dobi francoske revolucije, ki je morila duhovnike, zapirala cerkve in skrunila oltarje in tabernaklje. V oddaljene kraje je hodil k sv. maši, ki se je ponotično skrivaj brala po skednjih in gozdovih, v neprestani nevarnosti za mašnika in navzoče vernike. Svoje prvo sv. obhajilo je prejel v samotni hiši; da se ni po okolici videl svet sveč, so pred okna zapeljevali velik seneni voz. V mladosti je torej Vianéj ob žrtvah in nevarnostih spoznaval, kaj je evharistična daritev, sv. maša, in evharistična pojedina, sv. obhajilo. Pazljivo in pobožno je sledil svetim obredom, katere mu je doma pojasnjevala mati.

Ko je Napoleon sklenil s Cerkvijo konkordat in s tem priznal njeno nezmagljivost in duhovno moč, so po Franciji iskali mladeničev, ki bi jih odgojili za duhovnike. Med temi je bil tudi Janez Vianéj. Že mu je bilo 19 let, izobrazbe ni imel skoro nikake, spomin mu je že zubljal svežost in prožnost; grozno nepremagljive ovire so se mu stavile, zaradi slabih uspehov je bil odpuščen iz semenišča. Vianéj pa ni obupal, pred tabernakljem je dobival poguma in uspehov. Ves srečen je pozdravil novomašni dan, ko je prvič vzel v roke evharističnega Gospoda in Prijatelja. V zasebnem življenju je bil neokreten in plah, pred oltarjem ga je pa pobožnost dvigala v nadzemsko veličino; njegove maše so nazorno kazale Jezusovo navzočnost. Od maše je nosil notranje razsvetljenje in svoje dnevne dušnopastirske opravke.

Od vseh pobožnosti je sv. Janez Vianéj najbolj priporočal sv. mašo; navajal je tudi k evharističnim blagoslovom. Od dobro opravljenih zakramentov sv. pokore in obhajila je pričakoval kar največ napredka v duhovnem življenju. Sam je svetil z zgledom, kako moliti pred tabernakljem. Vsaj že ob štirih je z malo lučko šel vsako jutro preko pokopališča v cerkev, večkrat je šel zvečer odšel izpred večne luči. Oči je spoštljivo in ljubeče upiral v tabernakelj in Jezusu s sklenjenimi rokami ponavljal v vročih vzdihih svojo ljubezen. Včasih mu je na ustnicah zaigral tako blažen nasmehek, da se je kar videlo, kako gleda Gospoda.

Brez nobene cene Vianéj svojih župljanov ni pustil brez sv. maše. »Za mašo je moralo biti vse kar najlepše in najdragocenejše.« Stopila v kot, odkoder sem mogla dobro nanj paziti. V njegovem obrazu sem videla nekaj nebeskega; videla sem, kako je skoro vso mašo

prelival solze. In to se je dogajalo vsaki pot, kadar sem prišla v Ars, piše tedanja romarica. Neki prostozidar se je spreobrnil k veri, ko je sv. Vianéja videl pri oltarju. Svetnik je večkrat nameraval zapustiti župnijo, da bi imel več časa za evharistične molitve in premišljevanje. Pred vsako pridigo je pred oltarjem Jezusa prosil za primerne misli in besede. Svoje prej zapuščene in posvetne župljane je s svojim zgledom in vabilom polagoma tako vnel v ljubezni do Evharistije, da je skoro vedno kod klečal v cerkvi. Veliki četrtek, spomin na postavitev presv. Evharistije, mu je bil posebno velik praznik; cerkev je morala biti vsa v cvetju in zelenju. Vso noč od četrtega na veliki petek je v cerkvi preklečal in niti za hip ni sedel. Ves sijaj je dal cerkvi tudi na praznik sv. Rožnjega Telesa. Vedno je sam nosil monštranco, tega opravila ni prepustil drugemu. Pred praznikom je po vasi prošil in navduševal, da je vsa pot procesije bila v mlajih, cvetju, zelenju in zastavah. Nikdo ni smel samo gledati, vsi so morali v procesijo, tudi pozneje, ko je bilo v Ars nenehoma na tisoče romarjev. Na starost je bil ves sključen in izčrpan — na praznik sv. Rožnjega Telesa je po mladeniško oživel; to je bil res njegov praznik.

Ko je Janez Vianéj vsako predpoldne romarjem razlagal krščanski nauk, je najraje govoril o presv. Evharistiji. Zadnja leta je imel glas že zelo slab; le vzklili ljubezni in solze so poslušalcem dopovedovale, da jih vabi k evharističnemu Jezusu. Ko se je zadnjič s težavo privlekel na prižnico, ga že niso več razumeli; vedeli pa so, da govori o svojem najljubšem predmetu: obračal se je proti tabernaklju in upiral vanj svoje zasoljene oči. Takrat je dopel svoj zadnji, svoj labudji spev presv. Evharistiji, od katere je zase in za druge prejel toliko luči, moči in tolažbe, duhovnega napredka in svetlosti.

Bil je eden od neštetihi, ki so po Evharistiji postali svetniki.

Dr. Fr. Jaklič.

Skrivnost meča

Ledeno, čudno — sladkobno ozračje je puhnulo vanja. Zdaj sta stopala po ozkih polzevih stopnicah nizdol, dokler nista obstala pred hrastovimi, s križem okrašenimi vrati. Spet je marko z zveženjem ključev odprl tudi ta vrata in ko sta vstopila, jih je tudi koj skrbno zaklenil.

Bila sta v obširni, s stebriščem okrašeni dvorani, ki so ji bile stene prevlečene s črnim suknom. Ko je marko prižgal plamenico, je zapazil vrsto popolnoma enakih, sijajno izrezljanih črnih rakev — in čudno — vse so bile odprte. V vsaki rakvi pa je ležalo popolnoma oblečeno truplo kakega imenitnega plemenitaka. Po voščeni barvi vseh teh obrazov in rok soditi, so bila vsa trupla skrbno balzamirana.

Šele zdaj se je poslanik zdrznil. Odločno je pristopil h graščaku in vprašal za mirnim, a trdnim glasom: »Ali bi mi hoteli pojasniti, marko, kaj naj to pomeni?« Marko je nekaj časa molčal, da bi užival občutke zmagovalstva. Nato se je satansko nasmešnil in dejal:

»Dragi gospod, pravijo, da znate v svoji državi najbolje sukati meč, mene pa zvejo, da sem najboljši sabljač Francije. Moji prijatelji in jaz smo vse storili, da bi se mogli kdaj kosati z menoj. Vendar ste se doslej zmeraj izmeknili, bržkone zato, ker ste preveč bojazljivi in vas je strah pomeriti se z menoj. Pa nisem mogel drugače, kakor da sem vas izvalil semkaj, da spoznam, kdo je večji mojster!«

Poslanik je bil ves ogorčen radi take zahrbtnosti in je že hotel odgovoriti. A marko se je porgoljivo smehljaj in rekel:

»Glejte, ta trupla! To je dvajset inozemskih kavalirjev, ki so preizkušali svojo umetnost z mojo. Vse je umorila moja roka. Vi ali jaz — eden izmed naju jinih bo moral delati družščino. Tu je več izvrstnih mečev. Nikar mi ne odrecite te časti, da se boste borili z menoj, sicer vas bom primoral. Moji ljudje poznajo moje strast.«

Ogorčeno je poslušal poslanik markijeve besede. Ko je nehal govoriti, ga je zaničljivo premeril od nog do glave in dejal: »Gospod, z vami se ne bom sabljal!«

»In zakaj ne, če smem vprašati?« je s pri-tajenim srdom vprašal marko.

»Ker mi moja čast ne dovoli, da bi sprejel tak zahrbtnen, zvijačen poziv. In — ker se no-

Licitacija lesa

Začasna državna uprava razlaščenih gozdov v Ljubljani, Aleksandrova cesta 4-II, razpisuje na p-nju v svojih gozdovih pri Kočevju in Strazi: 17113 plm bukovih hlodovine, 29497 plm jelove hlodovine, 9850 plm bukovine za drva in oglje. Pogoji pri gornji upravi.

čem boriti s takim poklicnim ubijalcem, kakršni ste vi.«

»Prav — vas bom torej prisilil.« Ves zelen od jeze je marko pograbil dvojce mečev, porinil enega poslaniku v roke, se z drugim pripravil za boj in zakričal:

»Branite se, gospod, ali vas zabodem!«

Ko je poslanik videl, da ne gre drugače, kakor da se mora braniti ali se dati brez brambe zaklati, je povesil meč in dejal:

»Prisilili ste me, da se moram sabljati z vami — dobro. A tale dogodek me je tako vznemiril, da prosim, če mi dovolite, da se malo sprehodim po dvorani in pomirim.« Marko je povesil meč v znak, da se strinja s prošnjo.

Poslanik je mirno stopal gor in dol po grobnici in zdela se je, ko da mu ni ničesar mar. V resnici pa je kar najbistreje opazoval razstavljeni trupla. Z mojstrskim očesom je zapazil, da so imele vse te žrtve na svojih brokatišnih telovnikih velik madež strajane krvi, vse na enem in istem mestu, spodaj pod levo prsno bradavico. Koj je spregledal, da je ta sleparski morilec uporabljal posebno vrsto ubodilja, ki ga je bilo težko izvajati in še težje obvarovati se ga, ker je prihajal mahoma od nepričakovane smeri, in da je bil ta zamah pač edino, kar je zmogla markijeva sabljaška umetnost. Čez nekaj časa je obstal poslanik in si roko pritisnil na oči, kakor da pomišlja. Nato je mirno dejal: »Dobro, marko, pripravljen sem, če že mora biti« — in je prijel za meč.

Slekla sta si jopice in se z mečem po sabljaško pozdravila. Več minut sta se izmikala drug drugemu, a uspeha ni bilo nobenega. Videti je bilo, da je hotel marko s svojimi napadi utruditi nasprotnika in mu oslabeti pozornost. Poslanik se je le branil in ni nikoli napadel. Nalašč se je delal, ko da je utrujen in se je nasprotniku dolgo časa le umikal. — Ko je pa razbojnik zapazil poslanikovo igro, je koj spremenil način sabljanja. Na vso moč je sunil naprej, se bliskoma obrnil na desno, z vso silo odbil poslanikov meč in z brezpričerno naglico kakor kača šinil z mečem in pomeril v levo stran poslanikovih prsi.

Poslanik pa je bil pripravljen. Z isto čudovito naglico — nekaj prav izredno mojstrskega! — je preložil meč iz desne v levo roko, odbil sunek in tako zagatil markijev meč, da ta ni mogel zgeniti niti z roko niti z mečem.

Strmel sta drug v drugega.

»Vaš način — ni, da bi kaj pripomnil,« je dejal poslanik in se smehljaj. »Vendar, mogoče ste z njim preslepili tele kavalirje. Nanciti se pa morate sabljati — z menoj!«

»Hinavee! Slepali! Barabali!« je ves besen radi smehljaja zavpil marko, poskočil nazaj in se znova pogljal na poslanika. Srdito ga je zmerjal in mahal z mečem. Poslanik je mirno preسترel udarce. Kar je vzklil marko:

»Prekleti poslaniki pes!« je viknil ko norec.

A že se je zasvetil marko poslanikov meč — in nato se je zgrudil marko na tla in meč mu je običal do ročaja v prsih.

Poslanik si je oblekel suknjič in ni izdrl meča, niti se ni ozrl na ležalega marko. Mirno je odšel iz strahotne dvorane.

Ko je stopil v kapelo, se je zelo začudil, videč, kako je bila zbrana ondi vsa grajska družba. Sveče so gorele, hrupni razgovori, šale in dovpti so odmevali po kapeli. Videti je bilo, da so pričakovali, ko vedno, marko, kako bo sneje se, vstopil s krvavim mečem v roki in se norčeval iz tujege tepeca.

Ko je vstopil poslanik, je mahoma vse utihnilo. Vsi so se osuplo ozrli vanj in ga strahoma gledali ko prikazen iz groba.

»Kje — kje je marko?« se je slednjič nekdo ojunčal.

»Pričakuje vas spodaj v grobnici,« je smehljaje se odvrnil poslanik. »Mislim pa, da vas odlej ne bo mogel več povabiti semkaj.« In je molče in mirno odšel. (Eichtal.)

LEPA SVILA
po Din 10^m meter
se dobi v TRPINOVEM BAZARJU
MARIBOR, Vetrinjska ulica št. 15

Konrad Gologranc

MESTNI STAVBENIK V CELJU, Mariborska 30
prevzema in izvršuje vsakovrstne privatne, javne in industrijske zgradbe solidno in poceni. Sodnijsko zapriseženi cenilec. Daje tehnične nasvete in pojasnila.

Kulturni obzornik

Dr. P.—ar:

Dokumenti slovenske politične miselnosti po vojni l. 1866.

6.

Rešitev »beneškega problema« po slovenski zamisli.

Poraz 3. julija z vsemi težkimi posledicami v zunanji in notranji politiki je postavil avstrijsko vladno na mah pred polno zapletenih, skoraj nerešljivih vprašanj. Celotno obstoj države same je bil za marsikoga čez noč en tak vprašaj! Kruta dejstva so gnala »federalistične« Belcredijevo ministristvo v silne stiske. Treba je bilo računati z neutolajljivimi težnjami narodov in neodložljivimi potrebami celotne države. Zlasti je bilo treba nekaj ukreniti na jugozapadu, kjer je država vključila zmaga zgrubila lepo in bogato deželo in bila kmalu še več, če bi bili Italijani zmagali.

Predno pa se dotaknemo vladnih reformnih načrtov, naj nam se enkrat izpregovori znani naš rodoljub in politični delavec na »beneški meji« o rešitvi »beneškega vprašanja« v okviru monarhije Andrej Žnidarčič je namreč priobčil 7. marca 1866 v »Slovenec« (št. 19) prav značilen nasvet pod naslovom »Benečani pa federacijaj,« kjer piše dokaj prijazno v prid Italijanom, a odločno proti »nemški hegemoniji« sledeče:

»Namenila se je visoka vlada prestrukturirati kaj tudi po Beneškem, naj da bi z Ogrji, Hrvti in Erdelci tudi Benečani veselili praznik spoznavljanja obhajali. Ali zdi se nam, da namenjena prestrojba nič kaj uspešno ne napreduje. Htomačije med c. kr. namestnikom pa meščanskim županom v Benokah, kakor so jih te

dni časniki naznanjali, niso nič kaj veselo znamenje. Vladini blagi nameni bodo morda še po morju splavali. Tužna majka! Kaj je neki krivo, da naši Talijani po Beneškem nič kaj zaupanja ne stavijo v vladine namere? Kaj jih nek plaši, da tako boječe proti Dunaju gledajo? Odgovor: Nemška hegemonija!

To je tista »neizgrunatna« strašna zver, ktera v severozahodnih deželah naše preljube Avstrije svoj brlog ima, svojo morivno sapo pa v jugoizhodnja kraljestva pošilja. Nemška hegemonija dela strah ne samo mirnoljubnim Slovanom, ampak tudi v svojo narodnost zaljubljenim Talijanom. Ona je trgala in trga še dan-današnje vezi, s katerimi je mati zgodovina avstrijska kraljestva in dežele v eno tle sklenila. Ona je gasila in gasi še sedanjí čas ogenj ljubezni, ktero imajo avstrijski narodi do svoje skupne domovine. Ona je zakurila strašni požar, kteri je Avstriji najbogatejšo deželo požgal. Ona ga tudi še zmirom neti. Zatorej gorje Avstriji, če skoraj ne ugonobi tiste grozne zveri, če kmali ne odpravi nemške hegemonije!

Avstrijski narodi niso več v povojih in zibkah. Oni so že davno shodili ter se zavedajo svojih krepkih udov. Ni jim treba nikakoršnih podramnikov, nikakoršnih zaprtnikov, nikakoršnih hegemonistov, oni so si sami najzanesljivejši voditelji! To velja, kakor Nemcem in Madjarom, tako tudi Slovanom in Talijanom. Talijani — naši sosedje — so že večkrat tožili zoper nemško hegemonijo, katera jim je, pokrepana z obilno žetjivo po slovenskem narodnem polju, nemško kulturo sejala v narodne vrste, vsilovaje jim nemški jezik in nemške uradnike, kolikor se je dalo. Oni so tožili, ker niso mogli niti razumeti, zakaj bi se imela nemščina po talijanskih šolah širiti, ko se vendar talijanski jezik po nemških šolah ne vsiljuje, niti sprevajati potrebe nemških uradnikov, ki je domačih za največje službe sposobnih sinov dovolj. Ali tožbe niso se uslišale! Nevolja je rastla. Prilito je leto 1859. Nemška hegemonija je pa žela gorjupi sad svoje prenapetosti.

O, da bi se bila vsaj takrat zmodrila! Ali zdi se nam, da ni umela čutiljivega nauka, ker se ne misli še odpovedati »bona« ali »mala fide« pridobljenemu krivičnemu posestvu — nadvladanju, da se vede še celo tako, kakor bi želela še svojo tovaršico »Madjarščino« vred še hušje, ker v družbi, stiskati druge narode. Kar ni mogla prej izpeljati po centralistični poti, misli sedaj po dualistični dokončati.

Zato pa se boje dualizma vsi nenemški takraj Litave bivajoči narodi — tedaj tudi Talijani. Ko je bilo nastopilo Belcredijevo ministristvo in je federalističen veter potegnil, raztopil se je bil hitro led nezaupnosti, ki je oblegal rodoljubna srca beneških in drugih naših Italijanov. Tudi oni so bili začeli, kakor mi Slovani, prostejše dihati, veseljeje delati, bolj zadovoljne se kazati. Tudi oni so z nami vred zaupnice glasovali visoki vladni; priča so zbori goiški, tržaški, istrski, dalmatinski. Federalizem dopada torej tudi Talijanom. Zakaj bi jim pa tudi ne? Saj le federalizem je tista »sitema«, ktera jim more dati, česar oni od Avstrije tirjajo. Oni pa tirjajo, da se jim pusti njih jezik v uradih pa tudi v šolah, in da se jim ne vsiljuje nemščina. Bode jim mar to dopolnil dualizem, ki je podvojen centralizem? Nikakor! Oni tirjajo, da se jim ne vsiljuje nemški uradniki, ampak da se bodo službe dajale na domači zemlji sposobnim domačim sinom, dokler jih ne manjka. Bode jim mar to dovolil dualizem, ki daje v takrajlitavskih deželah nemščino nadvlado? Nikakor! Oni tirjajo, da se lastnine in pravice malih narodov — Talijanov v Avstriji je pač malo — isto tako cenijo in spoštujejo, kakor iste velikih narodov, da se torej vladanje po večinah odpravi. Bode jim mar to pripustil dualizem, ki ne more obstati brez vladanja po parlamentarnih majoritetah ali večinah? Nikakor! Oni tirjajo, da se jim razširi področje samouprave, ki oživlja »konstitucije«. Bode jim mar to privoščil dualizem, ki dva centralizma nastavlja? Nikakor! Oni tirjajo — kdor bere, naj dobro pogleda — da se jim na-

pravi za lombardobeneško kraljestvo dvorna kancelarija,* kakor jo imajo (kmalo se menda poroče: »so jo imeli!«) Ogrji, Hrvti, Erdelci. Bode jim mar to željo dopolnil dualizem, kteri boče dvojno ministristvo, dvojno centralizacijo? Ni mogoče! Kakor dan ne more tam biti, kjer je noč, tako tudi dvorne kancelarije ne morejo biti, dokler bode dualizem.

Kdo more tedaj avstrijskim Talijanom, zlasti Benečanom, vse te njih nikakor prenapete tirjatve dopolniti? — Federalizem sam! On spoštuje stare zgodovinske pravice. On ohranjuje narodne svetinje. On brani z glasovanjem po narodnih kurijah zoper nasilstvo premočnejših narodov. On širi in utrjuje samopremo, ker daje vsakemu svoje: cesarju, kar je cesarjevega, narodu, kar je narodovega. On daje, ker prav to je njemu prirojen, dvorne kancelarije vsem historičnim skupinam kot varhinje resnične avtonomije, kot narodne namestnice pri svetlem cesarju. Je li čuda tedaj, ako so beneški Talijani zopet omrzali, kakor da bi za vladine prestrojbe ne marali? Saj vidijo, da je vlada popustila federalizem, po kterem »parvae res crescunt«, ter po g. Bartal-u v Pešti naznanila, da je sprejela dualizem, ktere-mu je namen s polovico Slovanov vred tudi Talijane nemški hegemoniji izrgreči.

Vrnite se torej k federalizmu, ako hočete resnične sprave z narodi — t. j. z vsemi avstrijskimi narodi — tudi z beneškimi Talijani. Vrnite se k federalizmu, ako želite stanovitnega miru! Federalizem Vam bode, stoječ na trdni podlagi oktoberške diplome, vsa ljudstva in narode privabil na priklenil z nerazrušljivimi vezili zaupanja, spoštovanja in ljubezni. »Cosi siale« Čujte, kaj Vam zdaj pripovedujem! Pred nekaj leti sem se ob Soči z nekim Talijanom sprehajal in politične otrobi v z a l. Ta Talijan potegne iz žepa nek listič, na kterem so bile tiskane te le nemške besede: »Die Schwierig-

* Dokler niso vedeli za federalizem, bil jim je na srcu namestni kralj (vice-ri).

Sport in senzacije

Današnji ljudje so tako razvajeni, da hočejo samo senzacije. Na vseh mogočih poljih tekmujejo posamezniki in celi narodi, povsod se govori samo o napredku, kateremu navadni zemljani že ne moremo več slediti. Čas beži mimo nas s tako brzino, da se nam zdijo leto krajše kakor svojočasno en mesec; sploh je tempo življenja na zemeljski obli dandanes tako hiter, da oni, ki pazno ne vsoti vsakega njenega vrtenja in mu ne sledi, močno zaostane. Starejši ljudje, ki so vajeni rednega in normalnega življenja izpred vojne dobe, se nikakor ne morejo vziveti v današnji čas in zato tudi današnje mladine, ki je vse nekaj drugega kakor ona pred tridesetimi leti, ne morejo razumeti. Tako se dogaja na vseh poljih in tako je tudi na sportnem polju. Sedaj pa nastane vprašanje:

ali so senzacije sportu potrebne in ali mu morda ne škodujejo?

Živimo v dobi rekordov in skoraj ne mine dan, ko ne bi čitali o tem ali o nem novem svetovnem rekordu. Priznati je treba, da so ravno rekordi največ napravili za razširjenje sportne ideje med narodi in da so ravno rekordi pritegnili tako veliko število sportnikov v sportne vrste, kakor nihče drugi. In ravno rekordi so oni, ki so vzbudili tolikšno zanimanje med narodi in posamezniki za sport, kakršno danes je. Lahko se trdi, da so rekordi za razširjenje sporta potrebni, ker bi brez teh sport danes ne bil tako razširjen po svetu. Toda na drugi strani pa je treba ugotoviti resnično dejstvo, da

lov za rekordi in senzacijami močno škoduje sportni ideji sami.

In ne samo to, tudi onim sportnikom, ki stremijo za rekordi, sport več škoduje kakor koristi. Niso vse sportne panoge enake in zato tudi lov za rekordi ni povsod enako škodljiv, vendar se lahko na splošno reče, da rekordi za telesno vzgojo prav malo ali nič ne napravijo, zdravju pa slejkoprej škodujejo. Še bolj pa je v tem pogledu

žalostno poglavje o gledalcih.

Če opazujemo gledalce pri današnjih sportnih prireditvah, vidimo, da hočejo samo senzacije. Oni niti najmanj ne premislijo, kako so se morali sportniki pripravljati za težke tekme, in če potem ne padajo svetovni rekordi, odidejo nezadovoljni z igrišča. In posledica tega je, da izgubijo veselje do sportnih prireditev. Tudi sportniki potem nimajo takega veselja, zlasti, če so bili prepričani, da bodo postavili nov svetovni rekord. Napačna vzgoja tako sportnikov kakor gledalcev je dovela sport dandanes do tega, da hoče vse samo rekordov, senzacij. To je popolnoma pogrbeno. Kajti ljudstvo je treba navajati na pravo sportno vzgojo, da bo videlo uspeh tudi tedaj, kadar bo kdo za centimeter manj skočil ali za kako desetinko sekunde slabše tekkel od svetovnega rekorda. Saj je končno tudi za gledalca vseeno, ali kdo teče na 100 metrov 10 in 2 petinke sekunde ali pa 10 in 3 petinke sekunde; saj ta ima isti užitek, glavno je, da vidi izenačeno borbo, ki je pri celi stvari najbolj zanimiva. Seveda razvajajo kakor je danes običajno, samo čaka, kdaj bo oglaševalci objavili nov svetovni rekord — senzacija, ki jo hoče imeti današnje ljudstvo ob vsaki priliki. Kako

brezmiselnost je že danes divja gonja za rekordi, nam priča tudi članek, ki ga je napisal nemški smučarski strokovnjak g. dr. H. Haster v »V. B.« o nekaterih smučarjih v alpski kombinaciji. V peklenem tempu vozijo ti smučarski prvak, ki si izbirajo najbolj divje proge, kar si

jih moremo misliti. In potem nazivljejo te proge za visokodonečimi naslovi, da stvar še bolj strašno izgleda. Tu je mišljena zlasti mürren-ska proga, kjer so se vsrile letošnje svetovne tekme v alpski kombinaciji. In če pogledamo listo ponesrečencev teh alpskih vozačev, potem šele vidimo, kaj imajo skupnega divje zvečena imena teh prog z visokim številom zlomljenih nog onih smučarjev, ki so v pretekli zimi vozili po njih. Svoječasno so namreč prireditelji gledali na to, da ni bila proga pretežka, danes pa menda velja pravilo, da je proga čim bolj otežkočiti in jo tako izbrati, da ima najbolj divje strmine, kar jih okolica pozna.

Tehnika v alpskem smučanju je v zadnjem času zelo napredovala in danes imamo tako drzne alpske smučarje, da se človeku lasje ježe, ko jih gleda. Na drugi strani pa se število zlomljenih nog in to pri svetovnih mojstrih, izredno množi. Zato nastane sedaj vprašanje — tako pravi dr. Haster dalje — kje je meja med sportom in senzacijo. Če razdelimo tekmovalce v »kanone« in v one »prvega razreda«, potem ta razdelitev tudi ne zadostuje, kajti razlika danes ne obstoji v tolikšni meri v tehničnem znanju kakor v temperamentu. Tudi »kanoni« imajo take smučarje med seboj, ki imajo še kako drugo skrb ne samo smučanje, m ti vozijo previdno, drugi pa vozijo divje čez drn in strn, ne ozirajo se na levo in na desno, samo, da zmaga. Če so imeli srečo ali če si niso zlomili kako nogo, potem so imeli od svoje divje vožnje edino to, da so zmaga ali so prišli vsaj v najsprejnejše vrste.

Tako je ljudstvo, ki se je po svetovni vojni sila razvilo. Tudi v onih državah, kjer je sport še takorekoč v povojih, ni prav nič bolje. In pri nas? Ravno tako! Samo pogledmo n. pr. naše nogometne tekme. Edino liga-tekme in

Kurenčkova Neška ma tud beseda

Veste, učaseh je pa le dobr, de pride čouk mal med ldi, Kdu bo pa tud zmeri duma čepou, ket en kup greha. Čouk se tku puleni, de res ni za nkamer. Pa tud mežgani se puleneja in začneja pučas pešat, de se jim na lub več misli, kokr b mogli in kokr je tud treba, če če čouk kam naprej pridet. Mežgani morja holt zmeri funkjunirat. Če čouk duma sam čepi, pa na morja.

Puglejma, kuku je z brezposelnem. Dokler jih del veseli, še išeja del. Kokr pa dela dle časa na dubaja, jih pa veselo du dela mine, in raj pustopaja in fehtaja. Noja, sej tu ni nič hudga, če fehtaja, sej prauja, de ud fehtajna dondons čouk loži ževi, kokr pa u marskašn fabrk ud dela. Sej ste mende slišal, kuku plačujejo soje deluce. En dinar na uro. Lepu vas prosim: če pu dveh berglah lazeš ud hiše du hiše, pa us gvišn dvakat tulk u en ur nalehtu. Astn, kdu bo pol še tuk naumen, de u delu.

Vite, z našm mežganem je pa glih tku: če ni-maja zmeri prožnost, de b delal, se jim delat kratk-inmal več na lub. Če toj mežgani na delaja, s pa teleban. Zatu je putrebne, de gre čouk učaseh mal med ldi, ke le med ldm se dubi del za mežgane. Duma za pečjo gvišn ne. Zatu sva se midva z mož-am zdej tku zmenila, de ud nedelah sploh na bova nič kusila in s tem tulk pršparala, de uva šla pupoune lohka na kašn izlet; prouzaprou med ldi. Jest ub nedelah sploh na bom več kuhala. Šla bova raj na prumenada, lde boja pa mislel, de mam kuharca, kokr sm ja mela u tisteh časeh, ke je uradnkem še ušenica cvetela. A ni tu ena fajna ideja? Jest b ja usm uradnkem prpuročala, če čma, de uma

Pravni nasveti

Nadaljevanje

Pot čez vrt. J. J. G. Pred 29 leti je bila od posestva oddeljena parcela, kjer si je novi lastnik napravil hišo z vrtom. Čez ta vrt je šla pot k staremu posestvu. Po starem posestvu pa pot, ki jo uporablja lastnik nove hiše. Niti ena niti druga pot ni vknjižena. Sedanja lastnik nove hiše je prepovedal pot čez vrt. Vprašate, če se lahko prepove tudi pot po starem posestvu. — Da. Obe poti se uporabljata v korist starega, oziroma novega posestva šele 29 let, pa se pravica služnosti ni še mogla priposestvovati. Ker so pa poti obema potrebni, ni pametno, da drug drugemu nagajate in trošite denar za neplodne pravde.

Denar mladoletnika. A. S. R. Po umrlj tati Vam je bilo prisojenih 135 Din in je Vaš stric za Vas, kot mladoletnika, to vsoto vplačal pri sodišču. Ko ste postali polnoletni, ste zahtevali izplačilo tega denarja. Iz zapuščinskega spisa tete je razvidno, da Vam je ta znesek prisojen, a nikjer ni ničesar zapisanega, da je ta denar za Vas bil vplačan. — Morda je denar vplačan na Vašem spisu, ki se je vodil za Vas kot mladoletnika pri sodišču. Če tudi tam ne najdete vplačila, bo pač moral stric Vam ta denar izplačati, sam pa bo smel terjati odškodnino od onega, komur je leta 1929 denar brez potrdila izročil.

Preložitev bližnjice. K. T. J. Iz narisa, ki ste ga poslali, se vidi, da je dosedanja bližnjica odveč, ker imate isto pot, če uporabite običnsko pot. Po našem mnenju ima sosed pravico, da preloži to bližnjico, in Vam svetujemo, da se mu brez tožbe uklonite.

Amnestija. B. F. H. B. Vprašate, če so sedaj pomiloščeni tudi kaznjenci, obsojeni radi ponarejanja denarja. — Če kazni ni bila nad šest mesecev strogega zapora in če ni bila izrečena izguba častnih pravic, so tudi ponarejevalci denarja deležni amnestije.

Sieparška ponudba. M. G. M. V časopisju ste čitali oglas, da neka šivilja išče službo. Na ta oglas ste Vi poslali ponudbo, čes, da bi mogli preskrbeti službo, ako Vam posodi 600 Din za malo časa. Čez en teden Vas je na ulici napadla mati te šivilje in Vas ozmerjala, da ste slepar, ker ste hoteli izvašiti denar od hčerke za prazen nič. Vprašate, če Vas lahko sodniško preganja radi Vaše ponudbe in če jo Vi lahko tožite, ker Vas je psovala na ulici. — Vaša ponudba šivilji, da ji preskrbite službo, ako Vam da posojilo 600 Din, čeprav niste imeli nobene službe za šiviljo, je bila poskušena goljufija. Če Vas prijavi sodišču, boste kaznovani. Menda Vas ne bo prijavi, ker Vam je v lice rekla, kar je imela na srcu. Bolje je, da matere ne tožite radi žaljenja časti, sicer bo nastopila dokaz resnice, da ste res slepar.

morda kaka, res prvovrstna prijateljka tekma, ki jo odigrajo naši vodilni klubi, še nekaj več. Drugače pa vidimo prazna igrišča pri nogometnih tekmah. Še bolj žalostna pa je slika pri lahkoatletskih prireditvah. Res je sicer, da so v tej panogi največ krivi prireditelji sami (in še razne druge nezdrave razmere v našem lahkoatletskem sportu), vendar je upoštevati tudi ta važni moment, da hoče ljudstvo senzacije. Tega ji pa naša lahka atletika ne more in jih še do-gledno dobo ne bo mogla nuditi. Kljub temu pa se je naša lahka atletika v kratkem času povzpela na tako višino, da smo z njo lahko zadovoljni. Zlasti, če upoštevamo težkoče, s katerimi se je morala in se mora še vedno boriti ta lepa panoga sporta.

Najbolj značilno pa je bilo v tem pogledu občinstvo pri zadnji skakalni tekmi v Planici. Pri treningu med tednom so namreč skakali svetovni mojstri 92, 94, 95, da celo 99 m. Po vsem razpoloženju, ki je vladalo med tekmovalci pri treningih, je moral biti vsak gledalec prepričan, da bo pri glavni tekmi v nedeljo dosežena znamenje 100 m. Toda radi raznih neprilik in nedostatkov, o katerih smo že dovolj slišali, se to v nedeljo ni zgodilo, ampak je skočil Norvežan Andersen »samo« 95 m. Gledalci s tem seveda niso bili zadovoljni in večina je potem v glavnem radi nedosežene 100-meterske znamenje govorila o neuspehu. Ko so se vračali v Ljubljano in so jih oni, ki niso mogli v Planico, povpraševali, kako je bilo, so odgovarjali: »Zanič, sam 94 m je skočil! Negleda nato, da med 90 in 100-meterskim skokom ni nobene razlike (za gledalca namreč) in negleda na to, da so oni, ki so videli skakati skoke nad 90 metrov, je to znak današnje dobe, ki daje najbolj žalosten pečat sedanjosti, toliko hvalisani civilizaciji. In najbolj žalostno pri celi stvari pa je dejstvo, da je po vsem svetu tako in da se stvar ne zboljšava, temveč slabša. Zato bi moral imeti današnji sport predvsem dve zelo važni in enakovredni nalogi: »Vzgajati sport-nike in gledalce!«

prše spet du kašnga ugleda in de nas na boja mogli lde več čez rama gledat.

Kene, tu je tud neki ureden. A ne? Noja, pa jest nism pršla na ta ideja zavle baharije. Jest sm douh premišvala, kuku b nardila, de b lohka hudila z možam ud nedelah pupoune na kašn izlet, de b glih zmeri duma na čepela. Ke, pu pravic rečen, sa začel zadne čase tud men nekot mežgani pešat. Zadn čas je že blu, de m je tu u glava padl. Zdej bova ud nedelah uba z možam frej. In če naj boja vidl kde na prumenad, uja prec mislel, de je moj mož avazeru tku, de mam jest kuharca

Una nedela sva ta perukat tku naredla. Pu maš sva šla naraunat na prumenada. Vi na veste, kuku sa naj tiste ta nafarbane frajle loušili gledale, ke se na use druht zastopja, sam na kuhajne ne. Kokr se je vidl, b usaka rada dubila tagca muža, de b ja na prumenada vodu, namest de b mogle pu kuhu brkat. Ta prva prumenada se nama je čist dobr ubnesla. Pupoune sva ja pa mahnila ke preke Sau.

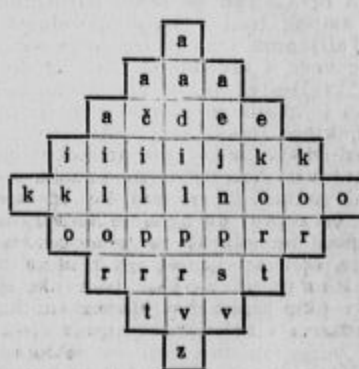
Ke sva pršla tam du ene štarje, je blu že use živu notr. Tku sa se špeteral med uba, de jih je blu kar lušn puslušat. Eden je tku upou, de je blu kar vs rdeč: »Kua je treba hiše zidat u Iblan, ke vnder vidja, de na morma stanjavnu plačvat, zastojn nas pa tud na maraja u kvartiri. A jh zidaja sam za gledat? Ceste nej raj delaja, ke vnder vidja, de bo že hmal pu Iblane na cest in jh je usak dan več. Če b znal brezposeln pu luft letat, b že nē na reku. Ke na znaja, b blu pa bi pameten, če b zadost cest naredil, de b se mel tud brezposeln kam dajat. Tu mislja pa sam na tiste, ke maja pu ene par služb, de s boja lohka tud ene par stan-vajn držal.

»Maš čist prou,« se je uglasu spet en druht. »Ampak jest mislem, de ceste tud nisa use. Hiše sa tud putrebne, saj take, de uja mel tatove, gulufe in druge take frihiline kam spraulat, ke takeh na morja pestit kar na cest. Za murice maja saj gauge, gaunarju je pa tulk, de hmal na boja vedl kam z nim.

»Pestite no že brezposelne pr gmah. Za brezposelne nej skrbjea tist, ke ud nas gnar zajne pubereja. Prauja, de nej usak zase skrbj, vi pa skrbete za take, ke vam nē mar na greja,« jh je začeu zmerjat eden prou tam iz enga kota. »Mi sma ta nar veči reveži, ke morma garat, pa spred in zad nē nimama. Kar zaslužma, nam sprut use pubereja. En pugervaja za ta sklad, druht spet za družga. Če jh še tu ni zadost, pa še kašn nou sklad pugrun-taja. Za kua plačujema tulk za penzjon, de gspudi na veja kam z gnarjam in ga morja za nebutične vn metat! Če greš u penzjon, t daja pa tulk pen-zjona, de morš še fehtat zraun, če čš žiut. Lepu vas prosim, če maja tulk gnarja, de na veja kam z nim, nej penzjone puvišaja, al pa prispeuke zni-žaja, pa se jh na u treba več glau belt, na kera plat b gnar preč vrgel, de jh na bo delu prglanc. Vite, tu b blu treba ta nar preh u vornga djat, de b saj nam, ke delama, tud kej ud zasluška ustal. Zdej morma pa delat sam za tu, de ena gvišna gspoda lohka pu nebutične kroka, ke sa jh druge štarje pregmen. Vite, tu je prouzaprou škandal. Če če ta gspoda nobl krokati, nej kroka. Jest ji nism fouš. Ampak, če ji nisa iblanske štarje, pa kavarne useč, nej s zida palače, take, de boja pu nen vol, ampak ne za naše prastradne groše.

Ke je jeunu guvort, mu je cela štarja pokala. Uglasil sa se pa še druht guvornki na tu, ampak midva z možam sva mogla uidet, ke sva že zapila tulk, kulker b naj duma kusi kuštou. K. N.

Demant.

Besede pomenijo: 1. soglasnik 2. število, 3. roko-dele, 4. k. vina, 5. pokrajina v Jugoslaviji, 6. sveto-znamenje, 7. doigostna mera, 8. kuhinjsko orodje, 9. soglasnik.

Po sredi navzdol dobi dve znani besedi.

NAJMODERNEJŠE

najcenejše obleke iz kmečkega lanenega platna - razpošiljam po povzetju. Viktor Čulek, Preseka, Središče ob Dravi. Meter blaga po 12, 14, 16 Din. Trgovci popust!

Šah

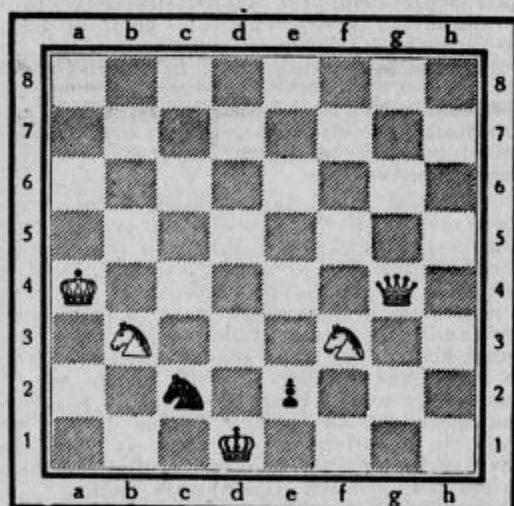
Na uredništvo so prišle že od več strani prošnje, naj bi v tej rubriki razložili osnovna pravila šaha. To je znak, da zanimanje za šah zelo raste in da jih je mnogo, ki bi radi zasledovali to rubriko, toda jim manjka znanja, ki ga tukaj že zahtevamo. Urednik šahovske rubrike bi vsem tem zelo rad ustregel, toda je težko, ker je prostor skopo odmerjen in bi se jih mnogo dolgočasilo, če bi bile v tej rubriki stvari, ki so jim že dolgo znane. Zato ni drugega, ko da se oni, ki bi si radi prisvojili osnovne pojme, poslužijo dr. Vidmarjeve knjige »Šah«, v kateri so vse te stvari tako lepo in razumljivo razložene, da bi tega tukaj nikakor ne bilo mogoče doseči. Knjiga je sicer precej draga (120 dinarjev), toda iz enega izvoda se jih more istočasno učiti najmanj deset. To bi tudi popolnoma ustrezalo izkušnji, ki je pokazala, da se v šahu more napredovati le s sodelovanjem več ljudi, ki tekmujejo drug z drugim. Zato se šahisti in oni, ki želite to postati, združite, da združeni napredujete!

Danes prinašamo iz moskovskega turnirja drugo Spielmannovo partijo, v kateri je bil njegova žrtve Cehover. Spielmann je igral tudi to partijo izvrstno in bo kombinacij željnim šahistom gotovo ugaljala.

Spielmann—Cehover

1. d2—d4, Sg8—f6; 2. c2—c4, b7—b6 (solidneje je takoj e7—e6.) 3. Sb1—c3, Lc8—b7; 4. Dd1—c2, d7—d5; (črni ima tukaj podobno idejo, kot je v Grünfeldovi obrambi. V trenutku, ko hoče beli izvesti e2—e4 igra d5, s čimer seveda pomaga belemu do močnega centra, ki ga pa more črni pozneje napadati in tako dobiti protigrig.) 5. c4×d5, Sf6×d5; 6. e2—e4, Sd5×c3; 7. b2×c3, e7—e5 (tako je igral pred več leti Aljehin proti Buweju. Tedaj je sledilo: 8. d×e5, Dh4; 9. Lf1—d3, Sb8—d7; 10. Sg1—f3, Dh4—h5; 11. Lc1—f4, 0—0—0 in črni je prišel do napada.) 8. Sg1—f3, e5×d4; 9. Lf1—b5+ (Spielmann že žrtvuje pešca za napad.) c7—c6; 10. Lb5—c4, b6—b5 (na d×c3 bi prišlo Sg5 in črni bi imel velike težave.) 11. Lc4—e2, d4×c3; 12. Dc2×c3 (beli je dosegel z žrtvijo počsa to, da črni ne more takoj razviti kraljevega lovca) Sb8—d7; 13. 0—0, Dd8—e7 (črni ima velike težave, ker beli zelo neprijetno pritiska na diagonalni a1—h8 in s pešcem e4 in bi se rad z ogrožanjem pešca e4 nekoliko osvobodil.) 14. Lc1—b2, Sd7—c5; 15. Dc3—c2! (Spielmann igra zelo duhovito. Na D×e4 bi sedaj odgovoril Ld3! D×d3, Te1+ Le7, D×e5. Slabo bi bilo za črnega tudi S×e4 radi Te1.) Sc5—e6; 16. a2—a4! a7—a6; 17. a4×b5, a6×b5 (tako bi črni izgubil na c6×b5? Beli bi igral T×a6! T×a6, L×b5+ Kd8, L×a6 L×a6, Td1+ i. t. d.) 18. Ta1×a8, Lb7×a8; 19. Tf1—d1! (beli ne pusti črnega do sapa. Sedaj grozi vzeti in lovem na b5 in Dc8+.) Dc7—b7; 20. Sf3—e5! (grozi S×c6, D×c6, Lb5!) Lf8—e7; 21. Le2—h5! (S tem začne beli odločilno napadati, ko je črni na tem, da vide s kraljem na varno. Na 0—0 bi prišlo sedaj Td7 in na g6 bi pa imel beli po Lg4 dovolj veliko prednost za zmago.) Th8—f8; 22. Dc2—b3 (grozi L×f7+) g7—g6; 23. Lh5—g4, Db7—c8; 24. Se5×f7! (ta elegantna žrtve uniči ves odpor črnega.) Kc8×f7; 25. Db3—f3+, Kf7—e8; 26. Df3—h3, Se6—f4 (črni nima obrambe proti belemu napadu.) 27. Lg4—d7+! in črni se je vdal, ker je mat ali pa izgubi damo.

Problem št. 10.

Leo Graß

Mat v treh potezih.

Narobe svet.

Noben dan nima tuje slabosti. Kaj je to pogovor?

Številnica.

1	4	8	10	4	3	10	4
2	2	14	3	4	3	15	16
3	3	13	17	11	2	3	10
4	4	12	4	3	13	6	15
5	5	13	12	2	11	15	16
6	6	4	11	10	2	3	7
7	5	6	13	12	13	1	3
8	2	3	17	13	3	15	10
9	7	11	2	8	10	4	6
10	8	15	5	10	2	18	15
11	2	8	4	7	5	2	1
12	9	19	14	2	3	5	17
13	4	20	4	9	2	3	15
14	7	13	11	4	3	15	3

Vstavi mesto številke besede, ki pomenijo:

- izraz pri računanju,
- jama,
- del človeka,
- vrata lesa,
- služkinja,
- junak iz narodne pesmi,
- prost kmet,
- žensko ime,
- oblika države,
- luknja,
- moško ime,
- urađ,
- meščani, katerim je naslovljeno Pavlovo pismo,
- del rastline.

V prvi in četrti navpični vrsti dobiš primeren pogovor.

Novosti za zavese

kupite v veliki izberi najcenejše pri

Rudolf Sever, Marijin trg št. 2
kjer Vam jih za reklamo brezplačno izvrše

keiten einer Pacification Venedigs, das Herz der Venezianer für Oesterreich zu gewinnen, liegt nicht so sehr in ihrer alten Geschichte, sondern in der neuen Idee der Nationalität. Dem Venezianer als solchen bliebe gar keine Wahl, als sich an Oesterreich anzuschließen; darum ist nicht so sehr der Venezianer als solcher, sondern der Italiener im Venezianer zu gewinnen. Der breite Strom der italienischen nationalen Entwicklung ist in das grosse Becken Oesterreichs zu leiten, gelingt dies nicht, so ist Italien für uns verloren! Prav debelo sem gledal in strmel, da ima Italijan ta nemški listič, ki je bil vtrgan iz časnika: »Deutsche Monatschrift aus Kärnten — Redacteur V. Rizzi. Torej: Vladarji, učite se — discite justitiam moniti! Federalizem le je za Avstrijo!«

Tak članek od Slovenca, nasprotnika italijanskih nacionalističnih zahtev, tak članek v času, ko je vse že šepetalo o bližajoči se vojni s Prusijo in Italijo! Tak članek — značilen za čas in razmere na meji države, a tudi za pisca samega, če se pomisli, s kako slepo vero je svet presojal moč Avstrije pa Italije in Prusije tiste mesece pred vojno, presojal — z vsemogojnim Napoleonom III. vred. ... Po 3. juliju je bilo »beneško vprašanje« za vselej rešeno, Znidarčičev »Discite iustitiam moniti!« prekasen, ker je delil pravico meč, delil pravico sovražnik od zunaj kakor l. 1918 ponovno pri reševanju »majniške deklaracije«, potem ko je še 30. julija ministrski predsednik v. Hussarek v avdienci izrekel kmečkofo Jęglicu svoj najodločnejši: »Nemogoče, nikdar!« v okviru monarhije. »Nemogoče!« — dva meseca pred 16. okt., ko je isti v. Hussarek podpisal manifest, kakršnega ni bilo mogoče ne septembra še in ga ni bilo mogoče nekda v Kromerizu 1848.

Prepozno! Žolger, prvi in zadnji minister slovenski v Avstriji, je prav sodil v februarju 1918, ko sta s kmečkofofom govorila o rešitvi »jugoslovanskega vprašanja« in specijelno o »majniški deklaraciji«. Rešilo se bo v Avstriji postavno, ali zunaj Avstrije...!

Gospodarstvo

Nova bolezen na vinski trti

Banska uprava opozarja vinogradnike, da se je pojavila v naši banovini nova, doslej še nepoznana bolezen na vinski trti, ki ima svoj sedež v strženu. Od tod ime bolezen stržena. Bolezen je bila doslej razširjena v Italiji, v Franciji in v zadnjih letih tudi v Avstriji, od koder se je verjetno zanesla k nam. V Jugoslaviji so do sedaj okuženi vinogradi v nekaterih okrajih Donavske banovine, izsledili pa so tudi posamezne slučaje v Dravski banovini, kar je dokazano n. pr. za Slov. Konjice. Obstaja pa upravičena bojazn, da se je bolezen razširila tudi v Slovenjgradu, v Slov. Bistrici in Gornji Radgoni, morda pa tudi drugod.

Bolezen povzroča posebna glivica, ki je jako nevarna, ker se nahaja v strženu trte, tako, da je vsako zdravljenje nemogoče in se oboje trse po sedanjih poskusih sploh ne da zdraviti.

Možnost infekcije obstoja:

1) Ako izvira cepič ali podlaga od okuženega trsa; 2) ako pride trta v zemljišče, ki že vsebuje klice te bolezni; 3) pri rezi vinograde valed prenosa z rezilnim orodjem, ali pri kopi valed prenašanja bolezni z motiko.

Glavni znak te bolezni je, da ostane stržen pri trtah sicer dobro razvit, vendar pa polagoma porjavi in celo požni. Tudi mečica (diagrama), ki je pri zdravem trsu v enoletnih noganjkih zelena, požni in v strženu nastanejo na tem mestu razpokline. Kasneje se razpokline širijo in stržen polagoma razpada.

Ostali znaki te bolezni so še:

1) Vinogradi hiraajo. Trsje zaostaja v rasti. Poganki in medlenki pri pogankjih

so včasih skrajšani, lubje je razcefrano. Očesa poganjajo nepravilno. 2) Barva listja je bledikasta, po nekod tudi rjavkastordeča, listje pogosto skodrano. 3) Bolezen se vleče neopazeno leta in leta, dokler ne naenkrat vidno izbruhne v gotovih središčih v vinogradu. Trte rodijo malo, ali skoraj nič, cvetje se usiplje.

Da se prepreči širjenje te nevarne bolezni je potrebno: 1) da se izkrijejo trte, pri katerih se je ugotovila ta bolezen in na mestu sežgo; 2) da se v dvomljivih slučajih pošlje potom občine ali okrajnega načelstva trsni material, posamezne okužene dele ali najboljše celo trto a koreninami vred v zaprti posodi banovinski kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Mariboru in istočasno tudi enološki postaji v Vrhu v preiskavo. Preiskava in pošiljka je brezplačna in prosta vsakega kolka. O pošiljki naj se radi evidence obvesti tudi banska uprava; 3) da se pri krčenju obolelih trsov korenine preveč ne ranijo, ker pridejo sicer klice bolezni v zemljo in povzročajo tam novo okužitev; 4) da se pri rezi sumljivih vinogradov rezilno orodje pogosto razkuži v čistem alkoholu. Paziti je tudi pri kopi, da se trta ne rani in ne prenaša z orodjem klice te bolezni.

Ker se prenaša bolezen stržena zlasti iz okuženih trsnic, bo banska uprava v bodoče posvetila vso pažnjo, da se cepiljenke iz okuženih krajev ne bodo razpošiljale in bo ves trsni material pred prodajo strogo pregledala in šele nato dovolila prodajo. Vinogradniki naj odklanjajo vse cepiljenke, ki niso prvovrstne in dobre zaraščene, ker so ravno slabo zaraščene cepiljenke za infekcijo posebno dovzetne.

BILANCE IN POSLOVNA POROČILA

Union, hotelska in stavbna d. d. v Ljubljani izkazuje pri donosu 0,97 (0,91) milj. čistega dobička 87.007 Din (1933 izgube 77.914 Din). Kot za 1933 znaša tudi za 1984 dividenda 40 Din na delnico (nominalne 1000 Din).

Industrija aeroplanskih motorjev d. d. v Rakovici pri Belgradu, pri kateri je udeleženi francoski kapital, izkazuje za preteklo leto pri glavnici 15 milj. Din 2.1 milj. Din čistega dobička.

Nova zadruga. V zadrugi register je bila vpisana Gospodarska zadruga v Vuzenici, r. z. z. o. z., načelnik zadruga je g. Mravljak Viktor pri Sv. Primožu na Pohorju.

Nova družba z o. z. V trgovinski register je bila vpisana »Hotelska družba z o. z.« v Ljubljani, katere glavnica znaša 400.000 Din, poslovodji sta pa Mejač Andrej in Mejač Vitko.

Zvišanje diskonta v Holandiji. Kot smo včeraj poročali, beleži Holandska banka znaten odtok zlata, saj se je njen zlati zaklad zmanjšal na ca. 780 milijonov goldinarjev. Ker ta odtok še traja, je sedaj banka posegla po novem deviznopolitičnem obrambnem sredstvu: zvišala je diskont od 2,5 na 3,5%. Ta ukrep ima namen odbiti spekulativne napade na holandski goldinar, ki so postali nevarni po devalvaciji belge. V četrtek je šlo — pred povišanjem diskonta — z letalom 5.610 kg zlata v Pariz (vrednost 98 milij. fr. frankov).

Ljubljanski proračun. Iz Belgrada sta se vrnila v soboto dopoldne župan dr. Vladimir Ravnihar in finančni referent dr. Al. Rant. V Belgradu sta se mudila obenem z ravnateljem mestnega dohodarstvenega urada g. Zupanom glede ljubljanskega proračuna, ki bo v kratkem potrjen. — V zvezi z novim proračunom nam je omeniti tudi akcijo okoliških kmetov, ki so se po svojem akcijskem odboru za odpravo ozir. omiljenje mitnine obrnili naravnost na finančno ministrstvo. V svoji spomenici so obirno navedli razloge za odpravo ozir. omiljenje mitnine, med katerimi navajajo tudi dejstvo, da so produkcijski stroški našega kmeta višji kot v Vojvodini, kjer je tudi kmetijska produkcija pasivna. Nadalje navajajo poseben položaj Barjanov, ki morajo plačevati tudi visoke prispevke za osuševanje Barja in končno dejstvo, da mora breme uvozne nositi predvsem kmet, ker so cene v mestu skoraj nižje kot zunaj zaradi velike konkurence. Ljubljana pa je edini večji trg za kmečke izdelke.

Obremenitev alkohola v USA. Kot znano je bila v večini severnoameriških držav prohibicija odpravljena šele decembra 1933 uradno, praktično pa se je to izvedlo šele meseca aprila lani. Konzum piva je zelo narasel in od tega je imela država velike dobičke. Njeni dohodki od alkoholnih pijač so znašali v teku enega leta 565 milijonov dolarjev, kar je tudi za ameriške finance zelo lepa vsota.

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini šnuderla Franca, trgovca in posestnika pri Sv. Jakobu v Slov. goricah, narok za sklepanje poravnave 16. maja, oglasiti se je do 11. maja, nudi 50%.

Fuzija francoskih bank. Iz Pariza poročajo, da se bodo fuzionirale tri francoske banke: Banque Argentine et Française (glavnica 20 milij. frank.), Banque Mutuelle d'Etudes et de Credit (glavnica 15 milij. frankov) in Banque de Suede et de Paris (glavnica 100 milij. frankov). Nova banka bo imela naziv »Union des Banques«.

Credito Italiano v Genovi je ena največjih italijanskih bank ter izkazuje za preteklo leto 28,9 (29,9) milij. lir čistega dobička. Dividende banka za 1934 ne bo delila (lani 5%). Pri glavnici 500 milij. lir znašajo njene vloge 1538,4 milij. lir, upniki pa 4211 milij. lir.

Borza

Denar

7. aprila.

Ta teden je bil devizni promet na ljubljanski borzi izredno znaten, saj je znašal 8.263 milij. Din v primeri s 5.287, 5.14, 2.65 in 2.45 milij. Din v prejšnjih tednih. Posebno znaten je bil promet v zasebnem kliringu v angleških funtih in sicer v ponedeljek in torek. Pri dan tedna je znašal ves promet veliko vsoto 3.871 milij. Din.

Curih. Belgrad 7.02, Pariz 20.38, London 15.02, Newyork 809.75, Bruselj 52.40, Milan 25.80, Madrid 42.125, Amsterdam 207.25, Berlin 124.10, Dunaj 57.90, Stockholm 77.45, Oslo 75.45, Kopenhagen 67.05, Praga 12.915, Varšava 58.25, Atene 2.90, Carigrad 2.50, Bukarešta 3.05, Helsinkfors 6.9225, Buenos-Aires 0.795.

Drž. finance v februarju

V mesecu februarju so znašali dohodki aplošne državne uprave 511,2 (v januarju 491,3) milj. Din, izdatki pa 555,1 (567,7) milj. Din.

Dohodki državnih gospodarskih podjetij so znašali v februarju 238,66, izdatki pa 220,57 milj. dinarjev.

Skupno so znašali dohodki aplošne državne uprave v prvih 11 mesecih proračunskega leta 1934 in 1935, t. j. do konca februarja 6.233,15 (proračun za to dobo 6.338,2) milj. Din, izdatki pa 5.617,9 (proračun 6.338,2) milj. Din. Gospodarska podjetja pa izkazujejo dohodkov 2.997,26 (proračun 3.339,2) milj. Din, izdatkov 2.514,66 (proračun 2.985,5) milj. dinarjev.

V februarju so se stvorjene, a še neplačane obveznosti povečale od 383,4 na 434,3 milj. Din. Tako so narasle obveznosti pri železnih od 150,3 na 159,6, pri ministrstvu gozdov in rudnikov od 59,8 na 74,95 milj., pri ministrstvu vojske in mornarice od 142,0 na 161,8 milj. Din.

Priv. agrarna banka

Objavili smo že podatke o računskem zaključku banke za preteklo leto. Sedaj pred obnim zborom smo dobili poročilo, iz katerega posnemamo še naslednje podrobnosti:

Banka je v svojem petletnem poslovanju odobrila posojil v znesku 1.196,6 milij. Din. Od tega je bilo hipotekarnih posojil 570,0 milij. Din. V Sloveniji njenega kreditiranja ni ne občutimo, kajti banka je v letih 1930 in 1931 odobrila skupno 87.000 Din hipotekarnih posojil v naši banovini. Da ni bilo kmečkega moratorija, bi banka vsako leto odobrila — po svojem računu seveda — do 120 milij. Din novih posojil, tako jih je pa leta 1934 odobrila samo 18 milij. Din.

Banka je lani zgradila veliko palačo, v katero so se njeni uradi naselili meseca februarja lani. S prostorom vred, na katerem palača stoji, so znašali stroški za zgradbo 27,17 milij. Din, kar je izredno velika vsota in predstavlja skoro 4% glavnice. Od omenjene vsote je odpisanih že 7,97 milij., tako da je vrednost palače navedena s 19,78 milij. dinarjev.

Dividenda banke bo ostala za zasebne delničarje neizpremenjena: 6%, kot jo garantira zakon. Država in državna razredna loterija imata v rokah 140 milij. Din glavnice banke, na katero sta dobila za 1933 1,5% dividende v znesku 2,1 milij. Din, zaradi zmanjšanja čistega dobička v l. 1934, pa se dividenda državi in državni razredni loteriji zniža na 1,0 milij. Din. Z letošnjimi dotacijami bo znašal rezervni fond banke 35,6, posebni rezervni fond pa 3,97 milij. Din.

Stanje naših kliringov

Po podatkih Narodne banke je bilo stanje naših kliringov z Nemčijo, Italijo in Švico na dan 3. aprila naslednje (v oklepajih podatki o stanju dne 27. marca):

Nemčija: saldo 275,0 (268,0) milij. Din, zadnje izvršeno izplačilo št. 4.091 (3.950) z dne 3. decembra (27. novembra), čakalna doba je 6 mesecev.

Italija: saldo 16,3 (17,7), milij. Din, zadnje izvršeno izplačilo 6.928 (6.924) z dne 27. marca (18. marca) in se je torej čakalna doba zmanjšala od 9 na 6 dni.

Švica: saldo 8,9 (8,2) milij. Din, zadnje izvršeno izplačilo št. 8.908 (8.843) z dne 14. marca (11. marca), čakalna doba se je podaljšala torej od 17 na 20 dni.

Čemu je to potrebno

Maribor, 6. aprila.

V petek se je vršil v Mariboru sestanek nekaterih izvoznikarjev sadja ter so sklenili skupno z zastopnikom Kmetijske družbe, ki je bil navzoč, da osnujejo svojo posebno organizacijo. Dosedaj so bili sadni izvoznikarji združeni skupno s sadnimi trgovci v prielitem Združenju sadnih eksporterjev in sadnih trgovcev Dravske banovine v Mariboru, ki je včlanjen tudi v Zvezi sadnih eksporterjev kr. Jugoslavije v Belgradu. Navedena organizacija je za razvoj sadne trgovine in sadnega izvoza pri nas veliko storila. Predvsem je po možnosti preprečila nerealno prekupčevanje s sadjem ter je precej njena zasluga, da ni bila polomija a sadno trgovino lanske leto še večja. Čemu se hočejo sedaj nekateri izvoznikarji oddeliti, si ustanoviti posebno organizacijo ter tako cepiti moči, je res neumljivo. Posledica bo potem, da bo izvoz sadja še bolj prešel v roke inozemskih eksporterjev, ki bodo sami nakupovali naravnost od proizvajalca ter tako našo sadno trgovino onemogočili.

Vi želite

nabaviti si dober svetlobni vir kadar kupujete žarnice.

TUNGSRAM D žarnica Vam pove,

koliko svetlobe bo dajala pri gospodarni porabi toka. Za manjše stroške dobite več svetlobe. Kupujte samo **TUNGSRAM D žarnice**, katerih nitka je zvita v dvojni vijajnici.

ZARNICE

TUNGSRAM D

nitka v dvojni vijajnici - svetlobna množina v dekalumenih

Sport

Predavanje zdravstveno-vzgojnega odseka LNP

Svojo nalogo, ki si jo je zadal LNP v preteklem letu, da z brezplačnimi zdravstvenimi-vzgojnimi in tehničnimi predavanji vzgoji mladino v pravem športnem duhu, tudi prav vestno izvršuje. V četrtek zvečer so napolnili belo dvorano hotela Uniona mladi športniki ljubljanskih nogometnih klubov, ki so z zanimanjem sledili predavanju dr. Ahčina in Vrhovnika.

Po uvodnem pozdravu predsednika LNP g. dr. Köstla, ki je navzočim predstavil oba predavatelja, je dr. Ahčin v kratkem in izčrpnem predavanju z zdravstvenega stališča seznanil poslušalce z raznimi človeškimi športnimi tipi. Opisal je tipične telesne spremembe, ki se s časom kažejo pri rokoborci, plavcu, tekaču, nogometašu in ostalih športnikih, ter opozoril na kvarne posledice enostranskega in nepravilno izbranega športnega udejstvovanja. Vsaka športna panoga zahteva od telesnih organov posebne sposobnosti. Zahteva svoj tip in samo tisti športnik, ki si je izbral svojemu telesnemu tipu odgovarjajočo športno panogo — bo uspešno napredoval ter se obvaroval sicer neizogibnih telesnih pokvar. Na koncu svojega nad vse poučnega predavanja nam je dr. Ahčin obljubil še nadaljnja svoja predavanja, pri katerih bo s pomočjo slik razlagal učinke športnega udejstvovanja na posamezne telesne organe športnika.

V drugem predavanju nam je g. Vrhovnik odkrival zanimive tajnosti nogometne igre. Pojasnjeval je važna taktična in tehnična pravila nogometa. Prav posebno zanimanje pa je zbudil pri navzočih nogometaših, ko je dokazoval, kako se more a pravilno taktiko v igri doseči uspeh celo proti tehnično dobremu nasprotniku, kajti kot pri vsaki bitki, tako je tudi pri nogometni igri pravilna taktika zelo važna in pogosto odločilna za izid. Oba predavatelja sta bila za svoje poučne in zanimive besede nagrajena z burnim odobranjem.

Danes Bask : Primorje

Podprite naše črno-bele v borbi proti črno-belim iz prestolnice!

Predtekmi: ob 13.30 SK Zalog : Primorje jun., ob 14.30 SK Bratstvo (Jesenice) : Primorje rez., ob 16:

BASK (BELGRAD) : PRIMORJE LIGA

Sodnik g. Podubsky iz Zagreba.

Pozdravljamo gosp. Podubskega kot starega znanca, ki uživa simpatije v Ljubljani, in pričakujemo od njega, da se pod njegovim vodstvom ne bodo zgodile in ponovile napake, ki smo jih videli letos v liga tekmi BSK : Primorje pod vodstvom g. Matančiča.

Revanž Maraton-Svoboda

in poglavje o nesportnem poročanju

Maribor, 5. aprila.

Navada je bila sedaj še vedno in je to tudi v smislu pravega sporta, ki naj vzgaja tudi značaje, poštenost in resničljubje, ne samo surovo silo, da se pri vseh sportnih prireditvah prizna ne samo uspehe enega kluba, ampak tudi uspehe nasprotnika. Iz tega naj nastane in raste pravo, plemenito tekmovalstvo med posameznimi klubi. Zato se tudi čudimo, kako je bilo mogoče, da so prišle v mariborske liste (»Večernik jutra« in »Maribor Zeitung«) vesti, ki niso popolnoma nič v skladu s športnimi pravili in načeli.

Zato prinašamo k poročilom gornjih dveh listov sledeča pojasnila in popravke:

1. Sodnik. Oba sodnika sta bila člana SK Svobode, je pa jasno, da nista bila popolnoma nepristrana. Sodnika pri prireditvi SSK Maratona sta bila nevtralna.

2. Rokoborba. Izven konkurence sta nastopila dva para. Prva borba je bila neodločena, v drugi je zmagal član Maratona v 1. in ne v 5. minuti. — Konkurenc. Pri bantam borbi sta nastopila dva para. Pri prvem paru je zmagal član Svobode v 3. minuti, pri drugem paru pa član Maratona v 5. minuti (ne v 12. minuti). V perolahki kategoriji je nastopil en par. Zmagal je član Maratona v 3. minuti (ne v 10. minuti). V lahki kategoriji bi morala nastopiti dva para. Pri prvem paru zmagal član S. v 10. minuti (ne v 2. minuti). Pri drugem paru član S. ni nastopil in je zato dobil obe točki M. Tega poročilo ne omenja. V kategoriji welter je zmagal v prvi polovici prve minute član M. V srednješki skupini je zmagal član S. v 7. minuti. V polteški kategoriji je ostala borba neodločena. V resnici spada Vidic v srednjo kategorijo po teži ter je samo nekaj kilogramov težji od Cokana, ne pa za 15 kg. V težki kategoriji je nastopil Pirher, ki spada v polteško kategorijo, s Stanetom, ki je za 20 kg težji, tudi ni začetnik, kakor to namenoma trdi poročilo. Kakor ni res, da bi Stane zmagal že v 3. minuti, pa bi mu sodniki ter žirja tega ne priznali, ni tudi res, da bi se Stane sam tuširal, položil ga je član M. V rokoborbi je tako razmerje 11:7 za Maraton (ne 9:7).

3. Boks. Izven konkurence je ostala borba neodločena. V konkurenti je pri prvem paru ostala borba neodločena. Tu je tudi pomena pri poročilu v »Ponedeljskem Slovanu«, v kateri skupini je zmagal član S. po točkah, ne pa po tehm. k. o. V srednji kategoriji bi morala biti borba po razsodbi žirije neodločena, sodnik pa se na to ni oziral, ampak je proglasil člana S. za zmagovalca, čemur so se celo člani Svobode in dvorani čudili. Je pa ta borba v resnici neodločena. V polteški skupini je zmagal član M. Tu je bila borba zaključena in nikdo izmed gledalcev ni videl, da bi prišel v prostor še za težko borbo član S. Že prej je izjavil Lovišček, ki bi moral startati za S., da ne starta in tudi res ni startal, kakor napačno pravi poročilo. Stanje točk je torej 4:4. — Sodil je g. Rottman, po splošnem prepričanju zelo pristrano. Sicer se po dogovoru ne bi smele štetivati točke od rokoborbe in boksa. Če jih pa kljub temu seštejemo, dobimo razmerje 15:11 za Maraton. Poročilo v »Večerniku jutra« in »Maribor Zeitung« pa trdi ravno nasprotno. Pričakujemo, da se v bodoče ne bodo rezultati potvarjali, ker je to v škodo pravega sporta.

Stužbeno je LNP. V torek 3. aprila se vrši odba odbora poškodbenega fonda v tajništvo, Nabotinski 1. nadstropje, ob 30.

Stužbeno je LNP. Zaradi vsesodnega igrišča se odloži prvenstvena tekma SK Radomlje : SK Domžale. Iz istega vzroka se ne vrši prijateljska tekma SK Diak : SK Ilirija v Domžalah, na kar se opozarjata dolročena sodnika.

LZSP poziva vse klube, ki so priredili v pretekli sezoni kako tekmo, da najkasneje do 10. t. m. pošljejo zapisnike, kakor tudi slednje podatke: 1. Poročilo o vseh tečajih, ki jih je kateri izmed klubov priredil. 2. Točno število vseh sportnih naprav, katerih lastniki so pri nas včlanjeni klubi, kakor: smučarski domovi, skakalnice, umetna drsališča in marširajoči smučarski potovi. 3. Splošni pregled razvoja smučarstva in ostalih zimskih sportov. 4. Vse omenjene vrste dogodke v smučarstvu. Poslovno vse klube, da ta poročila pošljejo najkasneje do 10. aprila, da bomo lahko sestavili poročilo, ki ga želi LZSP, da bo mogel izdati tiskano poročilo za glavno skupščino.

Alpski smučarski tečaj na Okrešlju. Smučarski klub Celje priredi pod vodstvom zveznega smučarskega učitelja od 21.—28. aprila alpski smučarski tečaj na Okrešlju. Tečaj je v prvi vrsti namenjen za one smučarje, kateri si hočejo svoje znanje in tehnično izpopolniti in popolnoma obvladati smučanje na strmini. Skupni odhod v soboto 20. aprila s avtobusom ob 17 izpred kolodvorov do Logarske doline. V Logarski dolini so nosači na razpolago. Celodnevna oskrba v Prišahovnem domu na Okrešlju stane 40 Din. Prijavnina vključuje lepo Okrešljeno podmočje pri skrajnem razgledu na dobro vrnjeno, tudi imeti priliko si poslušati zanimivo tekmo v smuku, katere se vrši na velikonočni ponedeljek iz Savinjskega sedla na Okrešlju. Informacije daje in prijave sprejema Smučarski klub Celje, g. Ervin Gražner, do 20. aprila. Smuči!

JASO. Razpis za izdelavo osnutka za znak JASO. Ker noben izmed osnutkov prvega natečaja ni ustrezal, razpisuje Jugoslovanska akademika smučarska organizacija nov natečaj. Komisejo tvorijo g. ing. Vurlik, g. primar Niko, g. Gaber Ante ter tovariši Mikuleš Branko, predsednik JASO. Nagrada znaša 300 dinarjev, ki jih razdeli osmestvo komisije na svojem sklope. Proti odločbi komisije ni pritožba. Osnutki mora odgovorjati sledečim pogojem: 1. Tekmovalci smejo vsi akademiki Aleksandrove univerze. Članstvo JASO ni potrebno; 2. osnutek mora vsebovati imenila JASO, ter so lahko kombinirane s značilnimi smučarskimi oznakami; 3. osnutek mora biti izdelan v dveh velikostih: znak za izdelavo v blaznu do maksimalne površine 40 kvadratnih centimetrov, znak za gumbelec (kovinski iztežen ali emalirani) do maksimalne površine 15 kvadratnega centimetra. 4. Osnutku mora biti priložen stroškovnik. JASO si pridržuje pravico, shraniti vse osnutke v društvenem arhivu ter tudi ne-nagradne odkupiti za svojo porabo. Vsak udeleženec lahko odda poljubno število osnutkov. Osnutke je oddati pri vrstnarju univerze do 18 dne 15. aprila 1935, v dveh kvartah. Na vsaki kvarturi mora biti napisano geslo, enako na vsakem osnutku. Ena nalepka naj vsebuje osnutka, druga pa ime in priimek ter točen naslov udeleženca v Ljubljani. — Jugoslovanska akademika smučarska organizacija.

Višnja gora

Ali dobimo samostojen okraj? Že dolgo časa se Višnja gora poteguje za to, da bi se osnovalo za višnjegorski sodni okraj novo okrajno glavarstvo v Višnji gori. Sedanji litijski okraj je precej obširen in za Višnjo goro silno neprikladen, ker nima skoraj nikakih prometnih zvez. Kdor hoče iti z železnico v Litijo, se mora peljati najprej v Ljubljano in od tam šele v Litijo. Ta pot je pa dolga in vožnja veliko stane. Po cesti čez Vagensperk pa traja pot dobrih pet ur. To je v današnjem modernem času, ki zahteva hitro uradovanje in obveščanje med seboj, odločno prevelika razdalja. Zato bi bilo prav, da bi se litijski okraj razdelil. V ta namen so bile pred kratkim ponovno razposlane prošnje in obljubljeni so bili upoštevanje, vendar pa se za sedaj še ne ve, kako se bodo stvari razvijale. Vsekakor bi bilo prav, da bi se za Višnjo goro ugodno, saj gre za koristi doljenjskega ljudstva.

Šoštani

Kmetijska podružnica je imela preteklo nedeljo svoj letni občni zbor. Bil je sijajno obiskan. Tudi živahen je bil. Padale so preproste, a odkrite in odločne besede kmetov, ki so povedali stvari, ki dajo vsakemu spoznati, da se utihotaplja v kmečke domove vedno večja revščina, katero ne bodo odpravile razne zaščite. Po dvehurnem predavanju centralnega tajnika g. Kafola so podali odborniki Kmet. podružnice oficijelna poročila o delovanju podružnice v lanskem letu.

Umrli so v marcu: Stanovšek Ana, Brložnik Jerica, Destovnik Lucija, Ovcjak Rudolf, Jovanovič Radmira, Verič Boženka, Zajc Helena, Marhat Franc, Kramar Matilda, Kovač Jožef, Andreje Ivanka, Cvikel Vincenc.

Z ozirom na naš oglas z dne 17. marca glede odprodaje manufakture, izjavljamo, da isti ni v nikakoli zvezi s proizvodom »Tivars«, katerega zastopstvo vršimo istotam. Odprodaja se vrši samo v našem lastnem blagu.

M. Ramovš, Sv. Petra cesta št. 26.

Kdor potrebuje klavir, naj se zaupljivo obrne na

I. mariborsko podjetje klavirjev

v Gosposki ulici 56

T. Bäuerle

ustanovljeno leta 1850

Prodaja in posojuje. Velika izbira novih in rabljenih instrumentov. Istotam se popravlja in oglašuje. (Tudi na obroke.)

ZAHVALA. Za premožne dokaze iskrenega sočustvovanja, ki smo jih prejeli ob tragični izgubi našega ljubljene sinčka

Ludvička Jelena

dijaka I. realne gimnazije v Celju

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanec našo najiskrenejšo zahvalo. Prav posebno se zahvaljujemo č. g. svetniku Jodlu, g. prof. Rojku in vsem součencem za ganljivo slovo ob odprtem grobu. Zahvalo izrekamo tudi obitelji Jurič ter vsem darovalcem cvetja, nadalje društvu Sokol in sploh vsem, ki so našega sinčka spremili na njegovi zadnji poti.

Polzela, dne 7. aprila 1935

Globoko žalujoče rodbine:
Jelen, Jager, Gluhak, Pristav.

Oskrbite si

za Vaše leposlovne,
znanstvene
in druge knjige
primerne
preproste ali fine

Poslužite se

za vezavo revij:
Dom in Svet,
Mladika,
Ilustracija,
Zena in Dom

trpežne vezave

originalnih platnic

katere Vam nudi

Knjigoveznica Jugoslovanske tiskarne

T. Z. S. O. Z.

Ljubljana, Kopitarjeva ulica 6/II.

ČEVLJI ZA VSAKEGA!

Moški, rjavi ali črni	40/46	Din 75.—
Za dečke, črni ali rjavi	36/39	" 62.—
Isti	30/35	" 45.—
Ženski, iz rjavega ali črnega usnja	36/42	" 65.—
Za otroke iz rjavega usnja	20/25	" 16.—
Isti	26/28	" 20.—
Za deklince	29/35	" 30.—
Visoki za štrpape iz črne ali rjave kravje kože	30/35	" 60.—
Isti	36/39	" 70.—
Isti	40/46	" 90.—

se dobijo v trgovini

ANT. KRISPER, Ljubljana, Mestni trg 26

Med drugimi smo v zadnjem času izplačali zavarovane vsote tudi po smrti sledečih članov:

Klejšček Elizabeta, Sp. Pletenje 64.
Lovša Marija, Studenci pri Mariboru, Ob izvirku 6.
Štumberger Marija, Bresterica 70.
Nerat Jožefa, Maribor, Ob železnici 10.
Čeh Karl, Maribor, Linhartova ul. 15.
Marko Josip, Maribor, Delavska ul. 35.
Kvaternik Marija, Šmarata pri Ložu.
Jerman Ferdinand, Gabersko 28 (naklonilo!).
Kosirnik Cecilija, Ljubljana, Staničeva 15 (naklonilo!).
Maček Marija, Zadobrova pri Ljubljani 34.
Kovačič Anton, Podutik pri Ljubljani 18.
Košar Martin, Sevnica ob Savi 25.
Šlibar Terezija, Jesenice, Savsko nabrežje 15.
Elsner Ivan, Moste, Vodmatska ulica 8.
Kukman Nežka, Ljubljana, Gosposvetska 12.
Miklavc Mihael, Ljubljana, Povšetova 33.
Zadnikar Lucija, Tržič, Bleke 7.
Glodež Anton, Kamnica 115.
Arnšek Adalbert, Studenci 39, p. Žalec (brezplačno zavarovan otrok).
I. T. D.

KARITAS ni samopomoč!

KARITAS goji le pravo, solidno, popolnoma varno zavarovanje!

KARITAS, Ljubljana, palača Vzajemne zavarovalnice.

KARITAT, Maribor, Orožnova 8.

POLETI SAMO

NANULE

Mehanična tvornica opank in obu'v
PETAR M. DUMITROV, PANČEVO

Čisto polt

dosežete v enem tednu ali dveh s pomočjo proslule biološke „kure luščenja“. Neopazno za okolico obnavljate kožo in odstranite temeljito za vedno priče, madeže, gubasto, raskavo, maščobnosvelo, ovencio kožo in znake staranja. Uspeh in neškodljivost zaupajte! Čistilna Din 120.—. Vsako milo škodi polti. Vzemite za umivanje obraza milo limonino emulzijo. Velika steklenica 50 Din. Za čiščenje in skrčenje por, odstranjenje šmink in osveženje polti neodkriljivo je mandljevo mleko „ASIAM“ Din 50.—. Originalne **SCHRODER** - **SCHENKE** razpošilja „Omnia“ oddelek J/2, Zagreb, Gunduličeva 8/1. Poštne pri plačilu vnaprej 7 Din, po povzetju 14 Din.

Zahtevajte brezplačni ilustrirani cenik!

Preje Trg svobode
sedaj **Vetrinjska ulica 30**

SEMENA

vsakovrstna kakor: travna, deteljna, zelenjadna in cvetlična, posebno pa za

PESO

neprekosljive kakovosti in kaljivosti Vam priporoča v nakup staroznana trdka

M. Berdajs, Maribor

Ustanovljena 1869 Tel. 23-51 (interur.)
Ceniki na razpolago!

Tudiv naši podružnici

Ljubljana, Miklošičeva cesta 5 (paviljon)

lahko plačate naročnino za »Slovenca«, »Domo-ljuba« in »Bogoljuba«, naročate inserate in dobite razne informacije. — Poslovne ure od pol 8 zjutraj do pol 1 popoldne in od 2 do 6 popoldne. Telefonska številka 3030.

Zahvala

Vsem, ki so počastili spomin
mojega očeta

Antona Jereba

iskrena hvala!

Kamnik, 4. aprila 1935

Minka Majdičeva

I. DELAVSKO KONZUMNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

je najcenejši nabavni vir. Kdor hoče dobro sebi in drugim, postane član in odjemalec.

Primož Trubar

18

Plačati sem moral in bil še vesel, da sem mogel nadaljevati pot proti Delnicam. V bližini Sušaka sta me napadla dva hajduka, zahtevajoča denar od mene. Toda za tak slučaj sem bil pripravljen. Denar sem že poprej vzel iz pasa in ga zašil v drug kraj obleke. »Tukaj imata!« — sem jima rekel ter odpel pas, v katerem je bilo nekaj drobiža. Zadovoljila sta se z njim in mi dala prazen pas nazaj. Ne morem povedati, kako sem se razveselil Reke. Stric me je prijazno sprejel in mi dovolil dalje bivanje v njegovi hiši. Dobro se mi je godilo in dobil sem pri odhodu v Trst nekaj denarne podpore. Sreča mi je bila tako naklonjena, da mi je prišel v Trstu nevedoma nasproti moj bivši dobri sošolec Pavle in me imel dalj časa v svojem stanovanju. Najbolj pa me je razveselilo pismo, v katerem ste mi sporočili vi, moji ljubi prijatelji, da smem priti v domovino. Glejte, danes sem med vami. Iskrena zahvala na vaši dobroti!

ENAJSTO POGLAVJE.
Zadnja pot patra Tomaža.

Pater Tomaž, minorit iz reda sv. Frančiška Asiškega, je ležal v mali sobi pred samostansko klavzuro na nizkem mrtvaškem odru. Okoli krste, narejene iz nepobarvanih sirovih desk, so gorele na vsaki strani tri voščene sveče. Pred krsto je stalo na mizici sveto razpelo in posodica z blagoslovljeno vodo. Pokojnik, oblečen v meniško haljo, je imel kapuco potegnjeno čez glavo, počivajočo na rjavi opeki. V rokah je držal majhen križ. Vanj so bile uprte steklene oči, kakor bi hotele še zdaj gledati znamenje odrešenja. Mrtvečev obraz je bil podoben spečemu človeku, ki uživa po dnevnem naporu blaženi mir, da bi se zbudil zjutraj zopet k novemu delu. Na bledih ustnicah pa se je sledil smehljaj, razodevajoč, da se ranjki že veseli nebeškega plačila, ki bi ga ne hotel več zamenjati z življenjem na tem svetu.

Oba dneva, 2. in 3. aprila leta 1548., so ga ljudje kropili in mu želeli večni mir. Samostanski brat, pokojnikov čuvaj, se je zahvaljeval vsakemu obiskovalcu z besedama: »Bog plačaj!« Nemo so stopali kropilci v sobo in iz sobe ter premišljevali veličanstvo smrti, posebno take smrti, ki prestavi človeka nenadoma k božji sodbi.

»Včeraj so gospod pater še navdušeno govorili o verski edinosti, danes se pa že veselijo v družbi blaženih!« — tako je šepetala črna oblečena gospa svoji spremljevalki

»Da, če pater Tomaž niso deležni večne sreče, kaj bo z nami?« — je odgovorila ona. »Toda kaj slišimo o njih nenadni smrti!«

»Take opazke so nevarne!« — je menila prijateljica in pogledala nazaj, da bi kdo ne šel za njima. »Bodi oprezn! Nasprotniki so čuječi. Kar nam ni znano, pustimo v miru.«

»Saj nisem nikogar imenovala. Mislim pa o ti stvari, kar hočem.«

Vse tiste dni ni bilo v Ljubljani drugega govorenja kakor o pokojnem občeznem patru Tomažu.

»Takega govornika ne bo več imela minoritska cerkev« — so sodili nekateri.

»Kdo bo njegov naslednik? Kdo bo tako v živo zadeval krivovrce« — so vpraševali drugi.

In čudno! Prav tisti dan, ko je umrl pater Tomaž, se je vrnil po polletnem izgnanstvu Primož Trubar v Ljubljano. Njegovi pristaši so smatrali to kot dobro znamenje. Sklepali so takole: »V vseh cerkvah — ki jih je bilo že takrat več v Ljubljani — so zavračali duhovniki Trubarjeve zmote, v nobeni pa ni bilo toliko poslušalcev kakor v minoritski. To pa samo radi ognjevitih govorov patra Tomaža. Težko bodo dobili katoličani tako vnetega pridigarja, zato bo prišel zdaj Trubar do toliko večje veljave.«

To sklepanje je bilo čisto pravilno, toda luterane je ovi-

ralo nekaj drugega. V pismu, s katerim je dovolil nadvojvoda Ferdinand Trubarju povratek v domovino, je bil dostavek: »Trubar sme priti nazaj le s tem pogojem, da ne bo nikjer pridigoval.« Ta pogoj je zelo nasprotoval njih namenom, upali pa so ga odpraviti na kakšen način. Videli bomo pozneje, da se jim to upanje radi nadvojvodove stanovitnosti ni spopolnilo.

Tisti večer pred pogrebom patra Tomaža so imeli luterani, ki so jim rekli tudi protestanti, zaupen shod v Markovi gostilni na Starem trgu. Ekstrastübel« je bil poln gostov. Pred vrata in pod vnanja okna pa so postavili stražo, da bi kdo ne prisluškoval njih pogovoru. Glavno besedo je imel gospod Primož.

»Dragi prijatelji!« — tako je nagovoril somišljenike. »Zbrali smo se k posvetovanju, kako bomo delovali v prihodnje za čisti evangelij. Gospod življenja in smrti je poklical v večnost nam vsem znanega redovnika patra Tomaža. Četudi nasproten našemu mišljenju se je vendar pošteno boril za svoje prepričanje. Mir njegovi duši, ki je morala iti tako hitro na uni svet. Držimo se lepega izreka: »De mortuis nil nisi bene.« (O mrtvih nič nego dobro). Bojim pa se, da bi kdo ne mislil na maščevanje, ker so duhovi zelo razburjeni radi trditve, da je nekdo naših pristašev povzročil pokojnikov smrt. Upam, da bi ne bil nihče zmožen maščevanja. Spomnim vas Gospodovih besedi: »Veselite se, ako bodo ljudje lažnjivo govorili zoper vas, ker vaše plačilo bo obilno v nebesih.« Zato prosim, naj se vsak mirno vede pri pokojnikovem pogrebu. Še boljše bi pa bilo, če ostanete doma, ker bi nasproti nikom lahko vzplamtela kri, ako bi bil kdo naših med množico. Nastali bi izgredi z neprijetnimi posledicami. Svetujem, da se umaknemo pravočasno.«

Trubarjeve besed niso bile brezuspešno. Vsi so se prepričali, da so dobro utemeljeni njegovi pomisleki. Zato so sklenili, da ostanajo doma in da povedo o tem sklepu tudi tistim, ki niso bili navzoči.

POMARANČE

Španske (specijalna znamka Zlati Jelen)
Jaffa (najfinejše, sladke)
Italijanske (rudeče in navadne)

LIMONE

v največji izbi in vedno
sveže kakor tudi razno
drugo južno sadje in
zelenjava

le pri specialni
uvozni trgovini

M. STELE & I. PIELICK

trgovina s sadjem
na debelo

Ljubljana

Pogačarjev trg
knezoškofijska palača

Največja izbira!

Kvalitetno blago!

Najnižje cene!

Zahtevajte ponudbe!

Modni kamčarni
športni ševiloti
za **lino obleke**
velike izbire, ugodne cene
R. MIKLAUC
"pri skolu"
LJUBLJANA
Lingarjeva ul. - Pred školjo 3

Obveščamo

cenjeno občinstvo, da smo se spodaj navedeni mariborski
trgovci z manufakturnim blagom z ozirom na neugodno
letošnjo sezono in občo gospodarsko krizo zedinili,

da nudimo

cenjenim odjemalcem do konca meseca aprila t. l. pri
nakupu proti takojšnjemu plačilu

10% popust

Manufakturne tvrdke:

Feldin Mirko

Aleksandrova c.

Pihlar Srečko

Gosposka ul.

Pregrad Ivan

Aleksandrova c.

Jančič Karl

Aleksandrova c.

Poš Anton

Aleksandrova c.

Skrabl Feliks

Gosposka ul.

Majer Franjo

Glavni trg

Preac Janko

Glavni trg

Trpin Ivan

Vetrinjska ul.

Blago za ženske
oblike
svilene, volnene in perlane.
sadije, volnene in perlane.
bira in zanesljivo cene.
R. MIKLAUC
"pri skolu"
LJUBLJANA
Lingarjeva ul. - Pred školjo 3

Da temeljito izpraznimo zalogo
konfekcije, smo znižali cene za
50% — tako da prodajamo

damske plašče

že od **170 Din** naprej

damske volnene in svilene obleke . . . od 120 Din
damske perlane obleke od 60 Din
otroške obleke, perlane od 25 Din
F. I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29

OBVESTILO!

Cenjenim odjemalcem vljudo sporočam, da sem prevzel tovarniško zalogo
in prodajo

ABOZA-OBLEK

Zaloga in prodaja ABOZA-OBLEK:

J. PREAC, Maribor

Glavni trg 13 — Grajski trg 1

katero so tako v pogledu izdelave kakor kvalitete in izredno nizkih cen,
povsem nekaj novega. — **IZBIRA** je izredno velika, posebno v moških
oblekah in otroških šport in mornarskih oblekah, tirol. hlače in letnih jo-
pičev, kakor tudi modnih in športnih hlač in nepremočljivih HUBERTUS-
plaščev i. t. d. — kljub dobri kvaliteti in lepi izdelavi so **CENE NAJ-
NIŽJE**, ker so neposredno tovarniške!

Na večmesečni kredit nudimo

državnim in privatnim uradnikom

manufakturno blago, perilo, svile itd.

Zahtevajte vzorce neobvezno in brezplačno na ogled!

REKORD. Ljubljana, Tyrševa cesta 15

Inserirajte v „Slovincu“!

Za vedno nas je zapustil in se po dolgi in mučni
bolezni preselil v boljše življenje, previden s tola-
žili svete vere, naš nad vse ljubljeni, dobri sin,
brat, stric, nečak itd.

MILAN MEDENOV

v soboto, dne 6. aprila ob pol treh zjutraj, v cvetu naj-
lepše mladosti, v starosti 29 let.

Pogreb našega nepozabnega pokojnega Milana bo
v ponedeljek, dne 8. t. m. ob devetih izpred hiše žalosti
na farno pokopališče.

Begunje pri Cerknici, dne 6. aprila 1935.

Zalujoči: Helena, mama, Miro, Ivan, Lado, Stanko, Viko,
bratje, Anica, Stani, Zdenka, Ančica, sestre. Rodbini
Meden-Urbas — in ostalo sorodstvo.

BANKA BARUCH

11, RUE AUBER
PARIS (9e)

Telef.: Opéra 98-15 — Telef.: Opéra 98-16
Naslov brzojavkam: Jugobaruch Paris 96

Banka Jugoslovanskih izseljencev v Bel-

giji, Franciji, Holandiji in Luksenburgu.

Odpredaja denar v Jugoslavijo najhitreje
in po najboljšem dnevnem kurzu.

Vrši vse bančne posle najkulantneje.

Poštni uradi

v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksen-

burgu sprejemajo plačila na naše

čekovne račune:

BELGIJA: No. 3064-64 Bruxelles,

FRANCIJA: No. 1117-94 Paris

HOLANDIJA: No. 1458-65 Ned. Dienst,

LUKSENBURG: No. 5967 Luxembourg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno

naše čekovne nakaznice.

ZAHVALA. Iz globine srca se zahvaljujemo za ne-
štete izraze sočutja in sožalja, ki smo jih bili deležni
ob prebrdki, nenadomestljivi izgubi naše nad vse ljub-
ljene

VILKE

V dolžnost nam je, da se tem potom zahvalimo vsem
gg. zdravnikom za njihov trud, še posebej pa g. dr.
Dragu Sterletu za požrtvovalnost, ko je hotel rešiti to
nam tako dragoceno življenje in ji je do zadnjega sr-
nega utripa lajšal trpljenje, č. sestram usmiljenkam,
zlasti s. Budislavi za požrtvovalno nego, primorskemu
društvu »Tabor« za prekrasni venec, v srce segajoče
žalostinke in ganljive besede v zadnje slovo, pevske-
mu zboru JUU, učiteljskemu zboru iz Bohinja, šolskim
otrokam iz Bohinja in vsem drugim darovalcem venec
in kit cvetja, učiteljskemu in šolski mladini z Viča, ki je
sama prinesla in nasula v grob cvetja, katerega je to
drago bitje tako ljubilo. Prisrčna zahvala končno vsem
onim, ki so jo v našo veliko tolažbo v tako častnem
številu spremljali na njeni zadnji poti. Bog plačaj!

Maša zadušnica za blago Vilko se bo pela v sredo
10. t. m. ob sedmih zjutraj v župni cerkvi sv. Cirila in
Metoda pri Sv. Krištofu.

V Ljubljani, dne 7. aprila 1935.

Rodbina Nepužlanova.

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prija-
teljem in znanem žalostno vest, da je naša ljubljena,
dobra mama oziroma stara mama, tašča, sestra in teta,
gospa

MARIJA ČUDEN

ROJ. KOBI

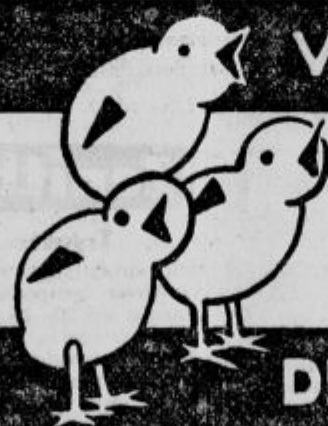
posestnica

dne 5. t. m. po dolgem trpljenju, v 76. letu starosti, pre-
videna s sveto popotnico, bogu vdano umrla.

Pogreb drage rajnice se bo vršil dne 8. t. m. ob
pol desetih iz hiše žalosti v Dragomeru na farno pokopališče na Brezovici.

Dragomer-Ljubljana, dne 7. aprila 1935.

Zalujoča rodbina dr. Kresnikova
in ostalo sorodstvo.

VELIKANOČ SE PRIBLIŽUJE!

**VSAKDO SI ŽELI VESELE PRAZNIKE
Z DOBRIMI VELIKONOČNIMI POTICAMI-
USPELE BODO VEDNO Z**

DROETKERJEVIM **PECILNIM PRAŠKOM**

Izrabite priložnost!

Za Veliko noč!

RADI PRESELITVE

smo vsemu manufakturnemu blagu globoko znižali cene:

Crepne de Chine	Din 22—	Parissette češka svila	Din 29—
Creppe Georgette čista svila	> 40—	Brisače	> 5-50
Crep za obleke	> 9—	Zavese tridelne	> 65—
D-len	> 9—	Batist za perilo	> 9—
Popelin za moške srajce	> 19—	Gradi za madrace	> 19—

Lastni izdelki belega blaga:

Kontenina	Din 5—	Kontenina za rjuhe, 156 cm	Din 13—
Sifon	> 6—	Bele za rjuhe, 150 cm	> 17—
Sifon la	> 9—	Za kapne, 150 cm	> 24-50

NARODNI MAGACIN

SPLOŠNA TEKSTILNA D. D.

Ljubljana, Mestni trg 17

Vi vsi

neveste, gospodinjice, hoteli, bolnice, zdravilišča in
razni drugi zavodi kupite vse gospodinjske po-
trebščine kakor živilno, posušeno in nam zno pe-
rilo, žimnice, odeje, zastore, preproge in linolej
radi ogromnega nakupa v Trgovski domu Ster-
mecki po zelo znižanih cenah. Prepričajte se o
velikanski izbiri in naročite takoj veliki ilustrirani
cenik in vzorce.

TRGOVSKI DOM
Stermecki
TOVARNA PERILA • IN • OBLEK

Celje št. 18

Mali oglasi

Bogata izbira velikonočnih daril, po znatno znižanih cenah pri staroznani trdki

F. M. SCHMITT

Pred Škofijo 2 Ljubljana Lingarjeva 4

Točna posrežba! Ogled blaga brezobzeven!

Zasluzek

Izurjena pletilja

damskih rokavic, sprejme delo na dom. - Naslov v upr. »Slovenca« 3682. (z)

Službe iščejo

Dobra trgovska moč

išče mesto v trgovini kot poslovodja, skladiščnik ali zastopnik. Zmožen pisarniških poslov, izurjen v specerijski, kolonialni in galanterijski stroki. Položim kavcijo. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Slovenca« 3881. (a)

Gospodinja

srednjih let, za vsa dela, varčna in poštena - išče službo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 3871. (a)

Izkušen mizar

star 27 let, želim namestitve kot hišnik, sluga ali skladiščnik. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 3864. (a)

Pekovski poslovodja

išče službo. Na razpolago bi dal ves svoj inventar. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »inventar« 3953. (a)

Izkušen šofer

srednjih let, samski, išče zaposlenja s primerno oskrbo. Je tudi izvrsten mehanik. Zmožen vsakega dela pri gospodarsstvu. - Poizve se v upravi »Slov.« pod šifro »Izvrsten šofer« št. 3707. (a)

Hlapec

pošten, miren, trezen, nekadiček, star 30 let, vajen vseh domačih in kmetijskih del z dobrimi spricicvali - išče službo. Naslov v upravi »Slov.« 3760. (a)

Hlapec

priden in pošten, več vseh kmetijskih del in konj - išče službo. Naslov v upr. »Slov.« št. 3726. (a)

Mesto hišnika

sprejme poročen ključavničar, strojnik, zmožen vseh tozadevnih del in popravil. Ponudbe upravi »Slov.« pod št. 3907. (a)

Ravnatelj trg. šole

želi preskrbeti službo zelo potrebni absolutiniji. Cenjena vprašanja: Josip Gogala, Gregorčičeva ulica 29. (a)

Šivilja z dežele

išče službo pomočnice pri boljši šivilji v mestu. Naslov: Fani Kunst, Koprivnica-Rajhenburg. (a)

Službo išče dekle

stara 16 let, vajena vseh hišnih del, razen kuhanja. Najraje gre v okolico Maribora. Službo lahko takoj nastopi. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3924. (a)

Sprejem potnika

verziranega v čevljarški stroki, vojašine prostega, neoženega, po možnosti avtovozača, za potovanje po vsej Jugoslaviji, proti fiksnim plačam. Nastop takoj. Ivan Prešern, tov. čevljev, Kranj. (b)

Hišnika

samca, iščem za poldnevno delo v vili in na vrtu blizu Bleiweisove ceste. Prednost imajo oni, ki poznajo vrtna dela. Ker so reflektanti lahko drugod v dnevni službi, sem pripravljen dati za hišne posle pri meni stanovanje in hrano. - Ponudbe brez spricicvala za čimprejšnjo zaposlitev naj se pošljejo upr. »Sl.« pod »Postranski zaslužek« št. 3869. (b)

Učenko-šiviljo

sprejem za žensko in moško perilo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3876. (b)

Prodajalko

sprejeto, z daljšo prakso, in učenko - sprejem v trgovino mešanega blaga. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Dobra moč« 3781. (b)

Služkinjo

vajeno kuhe in vseh hišnih del - sprejem. Pogoj poštena in snažna. Miklič, Rožna dolina cesta II.-39. (b)

Pisarniško moč

veščo slovenske, srbohrvaške in nemške korespondence - takoj sprejem. Ponudbe poslati na upravo »Slovenca« pod »Takajšen nastop« 3758. (b)

Deklico

14-15 let staro, z dežele, revnih staršev, sprejem. - Širnik, Gor. Gameljne 17. Št. Vid n. Lj. (b)

Trgovski pomočnika

manufakturne in konfekcijske stroke, ki ima tudi nekoliko prakse v aranžiranju izložb, z dobrimi referencami iščem za Maribor. Cenj. ponudbe pod »Manufakturst« upravi »Slovenca«, Maribor 3812 (b)

Služkinjo

srednjih let, vajeno kuhe, hišnih in kmetijskih del - sprejme večja družina na deželi. Ponudbe upr. »Sl.« pod »Vestna« 3901. (b)

Dekle

trgovsko naobražena, ki bi pomagala tudi v gostilni, odnosno opravljala vsa domača dela, takoj sprejem. - Prednost imajo z dežele. Ponudbe podružnici. »Slovenca« v Celju pod »Poštena« št. 3935. (b)

Dekle

vajeno vseh hišnih del, kuhinje in gospodinjstva, se sprejme pri dobri trgovski družini na deželi. Pogoj ljubezen do otrok. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Mirna služba« št. 3796. (b)

Šoferja-samca

ki bi opravljal tudi vrtna in hišniška dela, sprejem takoj. Ponudbe brez spricicvala upravi »Slovenca« pod »Priden in vesten« št. 3874. (b)

Pouk

Kako postaneš šofer?

Ako se vpišeš v J. Čehovo šofer. šolo na Tyrševi cesti 36, ki ti pošlje na zahtevo prospekt zaštonj. (u)

Instruiram

po nizki ceni vse predmete nižje gimnazije. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Vestno 3878«. (u)

Denar

Posojila

na vložne knjižice daje Slovenska banka, Ljubljana. Krekov trg 10

Posredujem

denar na hranilne knjižice

vseh denarnih zavodov. Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka ulica 12. Telefon 38-10. Pismeni odgovor 3 Din. (d)

Ureditev dolgov

potom sodnih in izven-sodnih poravnav.

Nasveti v konkurnih zadevah in vseh drugih trgovsko-obrtnih poslih. Strokovne knjigovodske revizije, sestava in apro-bacija bilanc.

Preskrba kreditov, nasveti glede hranilnih vlog in plasiranje istih. Vsi posli kmečke zaščite.

Edina koncesijonirana komercialna pisarna:

Lojze Zajc,

Ljubljana, Gledališka ulica 7. Telefon 38-18.

Bančne vlož. knjižice

kupujemo in prodajamo po najboljšem tečaju ter izplačujemo takoj v gotovini. Poslovni zavod d. d., Zagreb, Praska ul. 6-II. Tel. int. 38-38. Naloge z dežele izvršujemo najtočneje. (d)

Hranilne knjižice

Celjske posojilnice, vzajem do zneska 30.000 Din. Ponudbe na podružnico »Slovenca« v Celju, pod »Kapital«. 3821 (d)

20.000 Din posojila

eventuelno knjižice, iščem. Vknjižba na prvo mesto. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Ugodno« štev. 3776. (d)

Hranilno knjižico

Ljubljanske mestne in eno Kmetijske hranilnice - kupim takoj. Vprašati: Rožanc, mizarstvo, Št. Vid. d

Knjižico

Kmetijske hranilnice ljubljanske ugodno prodam. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3927. (d)

Tvrda

A. & E. Skaberne

Ljubljana, javlja, da jemlje do preklica v račun zopet

hranilne knjižice

prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestne hranilnice, Ljudske posojilnice itd.). - Istočasno opozarjamo na našo velikonočno razprodaio raznih zaves, gardin, garnitur, preprog itd. (d)

10-15.000 posojila

iščem na hišo. Plačam visoke obresti. Prodajam novo šeststanovanjsko enonadstropno hišo, pripravno za peka ali gostilno. 180.000. Naslov v upravi »Slovenca« št. 3954. (d)

Širite »Slovenca«!

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglasih reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 2'50. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Samo do
17. aprila t. l. si
lahko še kupite
~ stole ~
in druge naše izdelke po izredno nizkih cenah.
Prodajalna v Ljubljani
Kersnikova 7
(poleg Slamiča).

ODDAJO:

Pekarijo

oddam v najem. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Parna« št. 3394. (n)

Zelenjadni vrt

v izmeri 500 m², v sredini mesta oddam v najem. - Gnoj na razpolago. - Sv. Petra c. 79.

Dve skladišči

oddam. Sv. Petra cesta št. 83. (n)

Trgovino meš. blaga

v okolici Ljubljane oddam s 15. aprilom z zalogo in inventarjem. - Ponudbe upravi »Slov.« pod »Prometna okolica« 3920. (n)

Kupimo

Pisalni stroj

dobro ohranjen, kupimo ali v zameno za radijski aparat. Radio, reg. z. z o. z. v Ljubljani, Miklošičeva c. 7. (k)

Srebrne krone

staro zlato in srebro kupuje RAFINERIJA DRAGIH KOVIN - Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod z Vidovdanske ceste pri gostilni Možina.

Pianino

železne konstrukcije in harmonij evropskega sistema, kupim. Ponudbe z navedbo skrajne cene pod »Takojšnje plačilo« na podružnico »Slov.« v Celju.

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah CERNE, ruvelir, Ljubljana Wolfova ulica št. 3.

Staro zlato in zobovje

kupujem po najvišjih dnevnih cenah. A. KAJFEZ urar Ljubljana, Miklošičeva 14

Seno

zdravo, zeleno sladko in posladko, prešano ali neprešano kupim. Jos. Kirbiš, Celje. (k)

Kravo

prima mlekarico, mlado, kupi Ahlin, Koseze št. 3 pri Ljubljani. (k)

Stružnico za železo

in razno ključavničarsko orodje - kupi tovarna Lojze Kanc, Menges. (k)

Pisalni stroj

dobro ohranjen, kupimo. Najnižje ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Stroj« 3720. (k)

Oddam

kletno stanovanje. - Istotam oddam sobico. Podmilščakova ulica 27 (za Bežigradom). (č)

Sobo in kuhinjo

oddam s 1. majem. Moste, Ciglarjeva 35. (č)

Trisobno stanovanje

lepo, solčno, komfortno, oddam takoj ali z majem. Gerbičeva 23, Kolesija. č

Dve stanovanji

enosobno in dvosobno, se odda za maj. Pojasnila se dbe v Rožni dolini cesta VII št. 12. (č)

Dvosobno stanovanje

odda takoj Tribuč Glince, Tržaška 6, telefon 26-05.

Dve sobici

opremljeni, v manzardi, v vili blizu banske palače, solčni, oddam samskemu gospodu ali gospodični. - Vselitev je mogoča takoj. Ponudbe upravi »Sl.« pod »Lep razgled« št. 3875. (s)

Sobo s štedilnikom

oddam. Doberšek, Karlovška cesta 3. (s)

Prazno sobico

prilagodljivo za upokojenca, oddam. Kodeljevo, Štepanjnas 110. (s)

Sobo

s posteljo ali brez postelje - oddam, najraje gospodični. Zelena jama, Presernova 15. (s)

Prazna soba

velika, solčna, z uporabo kopalnice se odda z majem na Vrtači. Poizve se: Gogala, Gajeva 5/V, levo stopnišče. (s)

Vnajem

ISČEJO:

Pekarijo

vzajem v najem. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Prometni kraj« 3393. m

Manjšo delavnico

na dvorišču - iščem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3880. (m)

Valjni mlin

na stalni vodi, vzajem v najem. Ponudbe upr. »Sl.« pod »Dobra točka« 3850. (č)

Stanovanja

ISČEJO:

Prazno sobo

snažno - išče boljša oseba v bližini Sv. Jakoba ali Križank. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Sama« 3845.

ODDAJO:

Trisobno stanovanje

v pritličju, s pritliklinami, moderne instalacije, zelo pripravnno za

poslovno porabo

se odda za maj.

Kersnikova 7.

Dvosobno stanovanje

solčno, v I. nadstr., s kabinetom, kopalnico in centr. kurjavo ter vsem komfortom, oddam z majem v Levstikov ul. 25. - Informacije pri hišnici. (č)

Solčno stanovanje

z veliko sobo, lepo kuhinjo, shrambo in souporabo kopalnice, oddam mirni stranki v bližini Sv. Krištofa za 400 Din. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Prijeten dom« št. 3888. č

Moderno stanovanje

3 sob, s kabinetom, kopalnico, sobo za služkinjo, vsemi pritliklinami, centr. kurjavo in plinskimi štedilnikom, v sredini mesta - oddam s 1. majem. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3877. (č)

Dvosobno stanovanje

s kabinetom - oddam. Zeljarska ul. 11, Mirje. (č)

Dvosobno stanovanje

oddam. - Ciglarjeva 19, Učmat.

Bančne vloge

kupujemo in prodajamo za gotovino. - Banka Kosmos, Zagreb, Starčevićev trg 6. (d)

Ženitbe

Trgovec

želi poročiti trgovsko naobraženo gospodično v starosti od 20-25 let, lepega nastopa in neomadeževane preteklosti, gotovina postranska stvar. - Samo resne ponudbe poslati na upravo »Slovenca« pod št. 3725. (ž)

Objave

Preklic!

Podpisani smo raznašali o gdc. Betki Koprivškovi neresnične in za njo skrajno žaljive govorice, kar najgloblje obžalujemo in se ji zahvaljujemo, da ni iznesla stvari pred sodišče. Gosak Viktor, Kužnik Minče ml., Zdenka Dolničar, Trbovlje. (o)

Poizvedbe

Damska zapestna ura ovalna, na črni vrvi, je bila izgubljena v petek večer. Pošten najditelj naj jo proti nagradi vrne: Aleksandrova cesta 2-III.

Hranilne knjižice

v poravnavo Vaših dolgov pri denarnih zavodih, si nabavite najugodnejše poslati Bančno kom. zavoda, Maribor. - Za odgovor Din 3. (d)

Družabnika

sprejme dobro idečo trgovsko podjetje radi povečanja obrata. Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Bodočnost 300« št. 3926. (d)

Družabnika

s soudeležbo večjega zneska išče v svrhu razširitve obrata že dobro vpeljano podjetje. Ponudbe upravi »Slov.« pod »N 200« 3917. (d)

Hranilne knjižice

vse bank in hranilnic, kupite ali pa prodajte najugodnejše polom Bančno kom. zavoda, Maribor. Za odgovor Din 3. (d)

ČITAJTE IN ŠIRITE

»SLOVENCA«

Za pomlad je došla nova konfekcija najmodernejših modelov

Moške obleke	Din 250.-
damski plašči	170.-
otroške obleke	75.-
modne hlače	75.-
Hubertus plašči za dame	250.-
Hubertus plašči za moške	292.-

ANT. KRISPER

Mestni trg 26 LJUBLJANA Stritarjeva ul. 1-3

Posestva

Droben oglaš v »Slovenca«
posestvo ti hitro prodaja;
če te ne z gotovim denarjem
poč kupca ti s knjižico da

Stavbna parcela

ob cerkvi sv. Jožefa, v
izmeri 430 m² — ugodno
naprodaj. Pogoji: gradnja
hiše (vile) na tej parceli
se mora pričeti takoj
skupno z ostalo polovico
hiše, ki se prične graditi.
Pojasnila: Miroslav Zup-
pan, stavbenik, Vošnjak-
ova ulica 6. (p)

V St. Vidu nad Ljubljano

hiša z delavnico
okrog nje vrt in njiva,
na lepem prometnem pro-
storu, ugodno naprodaj.
Pojasnila daje Ivan Pirc,
trgovca, Dravice št. 99,
ob državni cesti. (p)

Parcelo

v predmestju ugodno pro-
dam. Ponudbe na upravo
»Slovenca« pod »Parcela
št. 3872«. (p)

Manjšo hišo

zraven cestne železnice,
podkleteno, kleti so po-
rabljive za vse, prodam
za 65.000 Din. Naslov v
upravi »Slovenca« pod št. 3929. (p)

Posestvo

in razne parcele napro-
daj. Vzamejo se vložne
knjižice Kmetijske, ljud-
ske posojilnice, Mestne
hranilnice Ljubljanske in
posojilnice v Ribnici. Po-
izve se pri: I. Oražem,
Moste. (p)

Petstanovanjska hiša

in stavbna parcela 559 m²
naprodaj; mesečna najem-
nina 1580 Din — za ceno
130.000 Din. Kralj, Ce-
lovška cesta 68, Ljublja-
na. (p)

Parcela 1800 m²

v bližini nove šole v Zg.
Šiški, ugodno naprodaj. -
Naslov v upravi »Slov.«
pod št. 3906. (p)

Hiša in pekarija

V Prekmurju, na zelo pro-
metnem kraju, poleg cer-
kve, je naprodaj pod zelo
ugodnimi pogoji lepa nad-
stropna hiša z vrtom in
sodovnjakom ter dobro
vpeljana pekarija. Sprej-
me se tudi vloga Prve
hrvatske štedionice. Po-
nudbe na upravo »Slov.«
pod zn. »Ugodna prilika
št. 3857«. (p)

Hišica

z kletjo in vinogradom ter
vso opremo, pripravno za
letovišče, 2 minuti od ce-
ste Videm-Krško, prodam.
Naslov v podružnici »Slo-
venca«, Celje. (p)

Restavracija »Sava«

v Tacnu pod Smarno goro
- prodam. Potreben kap-
ital 150.000 Din, ostalo v
hranilnih knjižicah. (p)

Parcele na Jesenicah

ob glavni cesti proti Plav-
žu, solčna lega, po 1000
m² in tudi več - poceni
naprodaj. Naslov v upravi
»Slov.« pod št. 3840. (p)

Mlekarno

na prometnem kraju pro-
dam. Naslov v oglašnem
oddelku »Slovenca« pod
št. 3925. (p)

Hišo

eno- ali dvostanovanjsko
kupim. Ponudbe na upr-
»Slovenca« pod »Okoli
.120.000«. 3773. (p)

Lep stavbni prostor

blizu St. Vida — prodam,
deloma za hran. knjižice.
Ponudbe pod »Krasna le-
ga« na upravo »Slovenca«.
3730. (p)

Dražba nepremičnine

18. aprila t. l. ob 9. uri se
vrši pri okrajnem sodišču
v Celju dražba nepremič-
nine vl. št. 108 d. o. Kres-
nihe z gostilno v
Storah — Lipa št. 20
pri Celju. Izključna cena
Din 162.844, vadij Din
24.427. — Pojasnila daje
dr. G. Skoberne, advokat
v Celju. (p)

„Električna naprava“

za pogon in razsvetljavo
za manjšo lesno industrijo!
Istosmerni tok 220 voltov z dinamo 19 KW,
8 motorji 1.6 do PS s stikalno napravo sti-
kalno ploščo s vsemi merilnimi instrumenti
in varovali, bakrenim kablom in bakreni
vrvi za prosti vod, strešnim stojalom z izo-
latorji itd. vse kompletno v dobro uporabljivem
stanju »Elin« izdelke se ceno prodaja.
Vprašati pri R. KIPFMANN,
stavbeno podjetje, Maribor.

Majhno posestvo

v Spodnjem Radvanju št.
50 pri Mariboru — ceno
naprodaj!

Boljše posestvo

se kupi. Gotovina. Naslov
v upravi »Slovenca« pod
št. 3788. (p)

Novo hišo

prodam. Polovico gotovi-
na, ostalo v knjižah. Lim-
buš št. 115. (p)

Samo danes

je še naprodaj nova nad-
stropna hiša za 50.000 Din.
Štefan Jerko, Črnuče 58.

Zamenjam

novo hišico z 1200 m² vrta,
20 minut od Celja, s pri-
mernim posestvom v le-
pem kraju na deželi, ne-
daleč od železnice. Infor-
macije: Franjo Jaeger, Ce-
lje, Kralja Petra 23. (p)

Posestvo naprodaj

V Zabnici pri Škofji Loki
je naprodaj lepo pose-
stvo: hiša, gospodarsko
poslopje, ca. 14 ha zelo
rodovitne zemlje; 6 ha
leži tik ob hiši, vrt in
njiva, 6 ha je po večini
zaraščenih gozdov, ostalo
travnjak. Več se poizve
pri: Fr. Juvan, Ljubljana,
Šmartinska cesta 26. (p)

Vilo ali hišo

v Ljubljani ali bližnji okoli-
ci bi kupil. — Cena do
160.000 Din. Kupnino pla-
čam nekaj v knjižicah
Ljubljani. Mestne in Kmet-
ske posojilnice in v go-
tovini. — Ponudbe pod
»Zaključek takoj« 3930
upravi »Slovenca«. (p)

Glasba

Muzika

prodaja prvovrstne ino-
zemske klavirne in piane.
Popravlja in uglašuje
strokovnjaško, naiceneje.
Izposoje in prodaja tudi
prejzbrane instrumente —
Ljubljana, Knaflijeva ul. 4.

Za mal' d'narja

plošče - gramofone
izposojamo, prodaj-
amo in kupujemo
ELEKTROTON c. 20. 7.
pasaža nebotičnika

Koncertne citre

dobro ohranjene, napro-
daj. Naslov v upr. »Slov.«
pod št. 3831. (p)

Obri

Sedlar. in tapetn. obrt

dobro vpeljani, na zelo
prometnem kraju od-
dam v najem starejši
osebi zaradi smrti svojega
moža. Naslov v upravi
»Slov.« pod šifro »Obri«
3777. (t)

Modroce

posteljne mreže, železne
zložljive postelje, otoma-
ne, divane in tapetne
izdelke nudi naiceneje
RUDOLF RADOVAN
Tapetnik, Mestni trg 13.

Ugodni nakup morske

trave, žime, cvilha za
modroce in blaga za
prevleke pohištva.

Pozor urarji!

Izdelujem vse vrste zoba-
ta kolesa in gonila (Trie-
be) za ure, gramofone, za
razne aparate, štece itd.
— Izdelava, preizkušnja,
po vzorcu in skici. I. Zlebnik,
Domžala. (u)

Razno

Gostilna »Ljubljana«

v Šibeniku (na obali).
Izborna kuhinja, v vsaki
uri tople in hladne jedi.
Prvovrstna vina, sobe za
tuje. Vse po zelo zmernih
cenah. Priporoča se za
zlasti cenjenim trgovskim
potnikom in izletnikom.
Franja in Andrej Zuljan.

Ali že veste

da smo dobili v gostilni
Turk res izborni domači
cviček, čez ulico ceneje.
Pridite in prepričali se
boste. Keglisce na razpo-
lo. Priporoča se gostil-
ničar. (r)

Kolesa,

otroške vozičke, gramof-
one, šivalne stroje, vsa-
kovrstne tipe, popravlja
mehanična delavnica Ju-
stin Gustinčič, Maribor,
Tattenbachova ulica 14,
telefon št. 2130. Solidna
postrežba, nizke cene. (r)

Pohištvo

Pohištvo

vsakovrstno, iz trdega ve-
zanega, mehkega lesa, v
najnovejši obliki - dobite
naiceneje pri Kurniku Jo-
sipu, Zg. Šiška 51 (pod
hribom). (s)

Auto-motor

Avto »Daimler«

6 sedežni, v zelo dobrem
stanju, prvovrstni stroj,
ugodno naprodaj. Ponud-
be na upravo »Slovenca«
pod šifro »Daimler« 3747.

Tovorni avto »Ford«

1½ tonski, zelo dobro
ohranjen, prodam ugodno
radi preselitve. Naslov v
upravi »Slov.« pod št. 3804.

Prodamo

Gospod n e! O' rlniki!

ne zamudite ugodne pri-
like. Zaradi izrazitve
zaloge odprodajam iz
skladišča razno kuhinjs-
ko posodo, orodje itd. -
po znatno nižjih cenah
Stanko Florjančič
Železnica, Resljeva cesta 3
(poleg Zmajškega mostu)
vhod skozi dvorišče. V
račun vzamem tudi hra-
nilne knjižice Kmetijske in
Ljudske pos. ljubljanske.

Kovčke, roč. torbice

aktivke, listnice, denar-
nice, nahrbtnike, nogo-
metne žoge itd. priporoča
po nizkih cenah Kravos
Ivan, Maribor, Aleksan-
drova 13. (l)

Nizke vrtnice

krasne barve, 10 kom-
dov 60 Din, visoke 1 ko-
mad 15 Din, orjaške la-
gode 100 komadov 30 Din
— razpošilja po povzetju
vrtarstvo Ivan Jemec —
Maribor. (l)

Prodam

levoročni čevljarski šival-
ni stroj, malo rabljen. Fr.
Zorko, Brumice 54. (u)

Svetovno znana

več vrst z najnovejšo zavoro v prednjem pestu prispeli.

Glavni zastopnik F. Batfel, Ljubljana, Karlovska cesta 4

Premog, drva, koks

prodaja Vinko Podobnik,
Tržaška cesta št. 16.
Telefon 33-13.

Starih koles

ne kupujte, saj dobite za
malo denarja že novo pri
S. Rebolj in drug.,
Gospodarska cesta 13.

Posnemalnike

brzoparilnike - na obroč-
no odplačilo pri »Tehna«
v Ljubljani, Mestni trg 25.
Sprejemamo potnike! (l)

Prima sport. suknjiče

po 98 Din, pumparice,
modne hlače itd., kupite
zelo ugodno pri Preskerju,
Ljubljana. Sv. Petra ce-
sta 14. (l)

Parni kotel

stojč, z 8 m kurilne po-
vršine, 10 PS transmisija,
ventilator, avtomatično
vodno črpalko - prodaja
ceno Adolf Bernhard v
Mariboru, Aleksandrova
št. 51. (l)

Motorno kolo

s priklopcem, brezhibno —
prodam ali zamenjam za
lahak solo-motor. Večje
št. 10. (l)

Fotoaparati

Voigtlander dopletkamera
6½ x 9, z vsem priborom,
poceni naprodaj. Privoz 9.

Vino

močno, fino, največ ri-
zlinga in rdečega vina, last-
ni pridelek, 300 hl - nudi
Franc Seidl, vinogradnik,
Novo mesto. (l)

Mesarska vaga

Dayton, avtomatska, zelo
malo rabljena, še kakor
nova - poceni naprodaj.
Drofenik Franc, Imeno,
Podčetrtak. (l)

Narodno nošo

za 4-6-letno deklico. Na-
slov pov. uprava »Slov.«
pod št. 3837. (l)

Damske slamnike

izdeluje in preoblikuje po
modi zelo skrbno in naj-
hitreje ter ugodno mo-
distka Slabina Marija —
Gospodarska 5. (l)

Naprodaj je

mala garnitura, ogledalo,
umivalna miza, postelja in
drugo. Marijin trg 3-II. le-
vo, ogled 2-4. (l)

Valilna jajca

elitno rumenih in črnih
orpingtonk kokoši dobite
na Tyrševi 8, Ljubljana. (l)

Pozor ljubitelji cvetic

Dalije, gladiole, visoke
vrtnice, kane, pelargonije
za balkone, floks, v naj-
različnejših krasnih bar-
vah, po jako nizki ceni
nudi Pančur, vrtnar, Me-
kinje, p. Kamnik. (l)

Kolesa

popolnoma nova, napro-
daj po 950 Din. Kje, po-
ve uprava »Slov.« pod
št. 3319. (l)

Sveže najfinejše norveško

ribje olje

iz lekarne

dr. G. Piccolija v Ljubljani
se priporoča bledim in
slabotnim osebam

Gozdne-sadike

za namladensko gozdo-
vanje 4 in 5 letne presa-
jene »mekrove« ter 2 in 3
letne mecesnovce, prvo-
vrstne, močne in zdrave,
kakor tudi

Cipresne-sadike

za vrtno ograje in parke
v različnih višinah do 120 m
ima poceni naprodaj

Franc Dolenc

Preddvor nad Kranjem.

Les

za ograje

hrastove letve, rante in
stopečke; — odpadke od
žage, trde, vezane v
snope in krajnike — po
nizki ceni nudi
»Zora«, Črnomelj.

Waffenrad

dvokolesa

novi modeli

še nerabljeni, iz la lite je-
klene žice, premer 40-42
mm. vsega okoli 10.000
kg prodam pod ugodnimi
pogoji. Pojasnila daje t.
S. H. Gutmann d. d. Be-
lič, Savska banovina, (l)

Otroški vozički

otroške postelje in mizi-
ce, tricikli itd., - poceni
pri
S. Rebolj in drug.,
Ljubljana, Gospodarska
cesta št. 13.

Semenski oves

debelozrnati ječmenovec,
švedskega izvora, zajam-
čeno kaljiv - nudi naicene-
je, dokler kaj zaloge

TVRDKA A. VOLK

LJUBLJANA, Resljeva c. 24

Valilna jajca

Kaki-Campbelske race, ki
znese 200 jajec - prodaja
Rožanec, Zg. Šiška 58. (l)

Novo diro

na peresih, za prevažanje
pohištva - prodam za 1500
Din. - Perovšek, Zbilje 38,
p. Smlednik. (l)

Starinski avbi

in kompletne ženske na-
rodno nošo prodam. Po-
pravljam in prenavljam
tudi avbe. Dernovšek, So-
darska 2. (l)

Naprodaj

ležeči, dvocilindrični
parni stroj
400 k. s., 78 obratov na
minuto, 10 atm., z vbriz-
galno kondenzacijo. Ogleda-
da se lahko v papirnici
Večje pri Ljubljani. (l)

Krojaški šivalni stroj

omara za knjige, zdrav-
niške knjige, Platen: Die
neue Heilmethode - na-
prodaj. Doberšek, Karlov-
ska 3. (l)

Prodaj

motor 7 k. s., in žago,
novo montirano. Ogleda-
se: Mala vas št. 18, Je-
žica. (l)

Kuhinja

z veliko kredenco, spal-
nica, predstobna stena,
otroška postelja in stelaže
— ugodno naprodaj. Sta-
ničeva 12. (s)

Kravje maslo

(kuhano) razpošilja v vsa-
ki množini Franc Senčar,
trgovca, Mala Nedelja. (l)

Turisti!

Pelerina, nepremočljiva,
skoro nova - ceno napro-
daj. Naslov v upravi »Slo-
venca« pod št. 3780. (l)

Prodaj

čevljarski stroj in harmo-
niko v najboljšem stanju.
Vel. Colnarska ul. 20. (l)

Domača šunka

prvovrstna, cena 15-17
Din kg. pri večjem odje-
mu 15 Din kg. - se dobi
pri K. Struklju, Moste pri
Ljubljani, Zaloška 9. (l)

Kovaško orodje

in meh. dobro ohranjeno,
poceni naprodaj. Poizve
se v upravi »

Za Pomlad čevlje Bata

99

129

99

129

149

99

45

VELIKOST 9-11½

Nenadkriljiv uspeh

mnogih tisočev dokazuje, da je

„Heinzelmännchen“ physichromni
renovator za lase

najboljše sredstvo proti sivenju las.

Steklenico za Din 50.— dobite v vsaki tozadevni trgovini.

Depot: COSMOCHEMIA - ZAGREB, Smičklasova ul. 23.

Kdor je malokrven, bled

in sploh slabega zdravja, naj uporablja najno-
vejšo zdravilno specialiteto, ki se imenuje »FER-
RODOVIM«. Zanesljivo sredstvo in zelo dobro
zdravilo poleg kinina za vse one, ki stanujejo po
nepravilnih močvirnih krajih, kjer trpi mlado in
staro na malarijo in drugih infekcijskih boleznih.
»FERRODOVIM« dela izreden apetit (dobro voljo
do jedi) in kaj narejo posvečeni osebo, ki ji je kaka
bolezen narušila zdravje. Za dober uspeh zado-
stujejo dve do tri steklenice »FERRODOVIM«
Bogdanovića, ki jih razpošilja po pošti mr. ph.
A. Mrkušić, lastnik lekarne Bogdanović v Mo-
stvarju. Cena 1 steklenice 40 Din franko poština.
Dobiva se v lekarnah.

Ogl. reg. pod SBR 6682-32.

Narodne avbe

za manifestacije na svečanejši iz-
raz — izdeluje in prenovi
modi-tka **SLABINA MARIJA**
Gošposka 5 — Ljubljana

KRK MESTO KRK

oddaljeno z ladjo 3 ure od Sušaka.

Ugodno bivališče in peščeno kopališče
zlasti za otroke. Informacije daje Kopa-
liško poverništvo v Krku in spodaj
navedeni hoteli.

HOTEL »KRK« dograjen, tople kopeli, senč-
nat vrt. Pension v pred in po sezoni
46—50 Din, sezona 45 Din vključno takse.

HOTEL »JUGOSLAVIJA« na morju, terasa
za solnčenje, tople morske kopeli, lastni
kino v hiši. — Pension izven sezone
48—50 Din, v sezoni 52—56 Din.

RAZPIS

Občina Sv. Jurij pod Kumom, srez Krški, raz-
pisuje službo pragmatičnega delovodje. Solska izo-
brazba: Štirje razredi srednje ali njej enake stro-
kovne šole.

Prosilci naj se obrnejo s tozadevnimi pro-
šnjami, opremljenimi s prilogami, ki jih navajata
člena 7. in 8. banovinske uredbe o uslužbencih
(Službeni list z dne 17. III. 1934, št. 184/22) na
občinsko upravo tekom enega meseca po objavi
v Službenem listu.

Vse pravice in dolžnosti uslužbenca so raz-
vidne iz citirane banske uredbe in občinskega
statuta, ki je vsakemu prosilcu na vpogled v ob-
činski pisarni.

Mesečna plača 700 Din in prosto stanovanje.
Varščina 5000 Din, eventualno tudi po do-
govoru.

Samski kakor tudi abstinenti imajo prednost.

UPRAVA OBČINE SV. JURIJ POD KUMOM,
dne 2. aprila 1935.

Važno za hišne posestnike in cerkvene konkurenčne odbore!

Vse strelkovodne naprave Vam preizkusi ter eventualne napake popravi
po konkurenčni ceni z desetletno pismeno garancijo

ANTON ROMIH

Brzjav Romih, klepar, Maribor.

splošno stavbeno in galanterijsko kleparstvo ter specialni odsek za
napeljevanje in preizkušnje strelkovodov v Mariboru.

Zadostuje dopisnica, da Vas obiščemo. Priporočam se tudi za vsa druga
kleparska dela, kakor pokrivanje zvonikov, pleskanje, popravila itd.

Za spomlad se na ceneje oblečete, ako kupite narejene
moške in deške obleke ter perilo domačega izdelka
iz lastne tovarne

„Triglav“ Josip Olup, Ljubljana
Stari trg 2, Pod Tranco 1 in Kolodvorska ulica 8

V zalogi imam vedno sukno, kamgarne, hlačevine, klobuke,
čepice in tkanine, kakor šifone, frence itd. iz največjih angleških,
čeških in prvovrstnih tuzemskih tovarn.

Obleke in perilo se izgotavlja tudi po meri, in to po najnižjih
cenah in po najnovejši fazoni. Velike moške obleke dobite že od
Din 180.— naprej, deške obleke od Din 120.— naprej in kostimčke
od Din 65.— naprej.

Trgovci znaten popust!

M. DRENIK

Ljubljana, Kongresni trg 7

Največja zaloga ročnih del in materiala. Rizbe za avbe in
zavijačke ter vse pripadajoče: zlate niti, luskinice, zrnca i. t. d.
Zlati in rožasti trakovi ter čipke vseh vrst. Pasovi, stare in
nove avbe, zavijačke in rute vedno v zalogi.

Valjčni mlin in žaga

v Radohovi vasi s kompletnimi strojnimi napravami ter

kmečko posestvo s hišo in
gospodarskim poslopjem

in večje število

različnih zemljiških in gozdnih parcel

nahajajočih se v Radohovi vasi, Subračah in Temenici, se
bo prodajalo na sodni dražbi dne 18. aprila 1935 ob 9. uri
zjutraj pri Sreskem sodišču v Višnji gori, soba št. 3.

Dražbeni pogoji so na vpogled pri Sreskem sodišču v Višnji gori
in v pisarni g. dr. Albina Smoleta, Ljubljana, Dalmatinova ulica
št. 5, kateri daje reflektantom tudi vsa potrebna pojasnila.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo
v novi lastni palači

sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje.

Denar je pri njej naložen popolnoma varno, ker
jamči zanj poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-po-
sestnikov z vsem svojim premoženjem.

Razglas

Dne 18. aprila 1935 ob 9 dopoldne bo pri sreskem sodišču na Vranskem,
v sobi št. 5, dražba nepremičnin:

K. o. Ofstriška vas: vl. št. 46 in 294, veliko posestvo, hiša in gospo-
darska poslopja. — Cenilna vrednost 518.201.75 Din. Najmanjši ponudek:
345.528 Din.

K. o. Ofstriška vas: vl. št. 332, gozdna parcela. — Cenilna vrednost:
2631 Din. Najmanjši ponudek: 1754 Din.

K. o. Šmiklavž: vl. št. 12, kmečko posestvo. — Cenilna vrednost:
7947.68 Din. Najmanjši ponudek: 5299 Din.

K. o. Šmiklavž: vl. št. 130, kmečko posestvo. — Cenilna vrednost:
4038.28 Din. Najmanjši ponudek: 2693 Din.

K. o. Jeronim: vl. št. 158, gozdna parcela. — Cenilna vrednost: 2937.50
Din. Najmanjši ponudek: 1959 Din.

Pritiklin pri navedenih nepremičninah ni.

Da se omogoči uspešnejša vnovčitev navedenih nepremičnin, se spre-
jemajo kot kavcija tudi hranilne knjižice, ki jih bo sodišče v sporazumu
s konkurznim upraviteljem spoznalo za primerne. Dalje je največji ponudek
plačati direktno upnikom, ki pridejo do kritja v 14 dneh po pravomočnosti
razdelilnega sklepa ter se mora o tem zdraviti izkazati pri sodišču tekom
nadaljnjih 14 dni. Nadalje obstoja možnost odkupa na prvem mestu vknji-
ženega prevzika, o čemer se je pa sporazumeti direktno s prevzikačico.
Ker je med upniki, katerih terjatve bodo prišle skoro gotovo do kritja,
vknjižena tudi Zadruga gospodarska banka v Ljubljani, katere obstoječa
terjatav znaša še 296.000 Din in ki se je poslužila zaščite, bo zdraviti
lahko kompenziral 50% njene terjatve z njenimi hranilnimi knjižicami, na
kar se reflektante še posebno opozarja. V ostalem se opozarja na dražbene
pogoje, ki so na razpolago pri sodišču in pri konkurznem upravitelju.

Natančnejše informacije se dobe pri podpisnem vsak dan med urad-
nimi urami.

Advokat dr. Jože Gračner, Vransko, kot konkurzni upravitelj.